

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst a obcí

Zuzana Vyhlídalová

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomiky

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Zuzana Vyhlídalová

Podnikání a administrativa

Název práce

Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst a obcí

Název anglicky

Economic analysis of selected towns and villages

Cíle práce

Cílem diplomové práce je posoudit hospodaření dvou měst Středočeského kraje v letech 2009-2013. Jedná se o města srovnatelné velikosti, konkrétně města Poděbrady a Nymburk. V praktické části je provedena analýza závěrečných účtů jednotlivých měst a jejich následné porovnání. Součástí praktické části je také anketní šetření. Závěrečná část shrnuje a klasifikuje zjištěná fakta a uvádí vlastní doporučení.

Metodika

Teoretická část bude zpracována na základě sekundárních zdrojů dat. Informace budou získávány především studiem odborné literatury, využitím internetu, médií a odpovídajících právních předpisů. K analýze příjmů a výdajů v letech 2009-2013 bude použita metodika rozboru dokumentací, zejména závěrečných účtů a rozpočtových dokumentů. Ke sběru informací od obyvatel obou měst bude aplikována metoda anketního šetření. Toto šetření bude probíhat jak osobním dotazováním, tak prostřednictvím internetového dotazníku. Data budou doplněna také o názory a znalosti oprávněných osob vedení měst.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

hospodaření, rozpočet, dotace, město, příjmy, výdaje, srovnání, finance

Doporučené zdroje informací

BALÍK, Stanislav. Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 250 s. ISBN 978-802-4729-084.

ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. Základy financí. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3669-3.

HALÁSKOVÁ, Martina. Veřejná správa a veřejné služby v zemích Evropské unie. 1. vyd. Ostrava, 2012, 181 s. ISBN 978-80-248-2808-4.

MAIER, Karel. Udržitelný rozvoj území. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4198-7.

MARKOVÁ, Hana. Finance obcí, měst a krajů. Vyd. 1. Praha: Orac, 2000, 190 s. ISBN 80-86199-23-1.

PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-807-3576-141.

PEKOVÁ, Jitka. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

POMAHAČ, Richard. Základy teorie veřejné správy. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-330-8.

PROVAZNIKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

prof. Ing. Jaroslav Homolka, CSc.

Elektronicky schváleno dne 6. 10. 2014

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 6. 10. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 29. 03. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst a obcí" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. 3. 2015

Zuzana Vyhliďalová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu práce panu prof. Ing. Jaroslavu Homolkovi, CSc. za odbornou pomoc a ochotu při zpracování diplomové práce. Poděkování patří také paní Ing. Evě Rousové a panu Ing. Janu Mesršmídovi, za poskytnutí údajů ke zpracování výzkumné části. Dále bych chtěla poděkovat své rodině za podporu.

Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst a obcí

Economic analysis of selected towns and villages

Souhrn

Diplomová práce je zaměřena na finanční hospodaření dvou vybraných měst, konkrétně města Poděbrady a Nymburk, která se nachází ve Středočeském kraji. Jedná se o obce srovnatelné velikostí i počtem obyvatel. Na základě získaných materiálů je posouzeno hospodaření obcí po finanční stránce v letech 2009-2013.

Literární rešerše popisuje úlohu veřejné správy a její rozdělení. Konkrétněji se zaměřuje na územní samosprávu a její jednotky. Pozornost je věnována také rozpočtům územních samosprávných celků, metodám jejich sestavování a jejich struktuře. Popsán je i samotný rozpočtový proces. V poslední části teorie je nastíněn monitoring hospodaření obcí, který je prováděn Ministerstvem financí. Mezi literární rešerší a analytickou částí se nachází popis jednotlivých charakteristik obou měst.

Analytická část zkoumá finanční hospodaření měst během pětiletého období. Je uvedena a zhodnocena výše rozpočtu a výsledky hospodaření v těchto letech. Následuje samotná analýza rozpočtového hospodaření, která popisuje příjmy a výdaje měst a jejich strukturu. Dále je zkoumána zadluženost a likvidita obcí. V dalším úseku praktické části jsou uvedeny a zhodnoceny hodnoty SIMU Ministerstva financí. Poslední část se zabývá dotazníkovým šetřením, jehož cílem bylo zjistit spokojenost obyvatel obou měst s hospodařením a občanskou vybaveností.

V závěru práce jsou poskytnuty návrhy a doporučení k efektivnějšímu hospodaření měst a spokojenosti jejich obyvatel.

Klíčová slova

město, hospodaření, příjmy, výdaje, rozpočet, finanční prostředky, srovnání, ukazatel, období, analýza

Summary

The thesis deals with the financial management of two selected towns, namely Poděbrady and Nymburk, both situated in the Central Bohemian Region and comparable as regards their areas and populations. Their economies have been investigated in the period from 2009 to 2013 on the basis of obtained documents.

The theoretical research chapter deals with the role of the Czech executive organs and their distribution. More attention is concentrated on local governments and their divisions as well as the budgets, their construction and structure. The process of making the budgets is also described. The final part of the theoretical chapter is devoted to the monitoring municipal economies by the Ministry of Finance. The chapter between the survey and analytical parts contains descriptions of individual characteristics of both towns.

The analytical part of the thesis investigates their financial managements during the respective five years period, including the amounts and evaluations of the budgets in that period. Then follows the analysis of their budget economies with a description of the respective receipts and expenditures of the two towns with their respective structures. Furthermore, their debts and liquidities are investigated. In the following practical part the values of the SIMU of the Ministry of Finance are listed and evaluated. The final part of the thesis is devoted to the query investigation, whose purpose was to measure the satisfaction of the inhabitants of the two towns with the economies and public utilities of their places.

The conclusion is provided suggestions and recommendations for more efficient management of cities and the satisfaction of their inhabitants.

Keywords

town, economy, income, expenses, budgets, funds, comparison, pointer, period, analysis

OBSAH

1. ÚVOD.....	11
2. CÍL PRÁCE A METODIKA	13
2.1. Cíl práce	13
2.2. Metodika	13
3. LITERÁRNÍ REŠERŠE.....	15
3.1. Veřejný sektor	15
3.2. Veřejná správa.....	15
3.3. Územní veřejná správa	16
3.3.1. Územní státní správa.....	17
3.3.2. Územní samospráva	17
3.3.3. NUTS	18
3.3.4. Mikroregiony	18
3.4. Reforma územní veřejné správy po 90. letech 20. Století.....	19
3.5. Jednotky územní samosprávy	20
3.5.1. Kraj	20
3.5.2. Obec	23
3.6. Specializované územní orgány státní správy	27
3.7. Rozpočty územních samosprávných celků	27
3.7.1. Metody sestavování územních rozpočtů.....	28
3.7.2. Struktura místních rozpočtů.....	29
3.7.3. Rozpočtový proces.....	31
3.7.4. Rozpočtový výhled	31
3.7.5. Mimorozpočtové fondy.....	32
3.8. Monitoring hospodaření obcí	32
4. CHARAKTERISTIKY VYBRANÝCH MĚST	35
4.1. Charakteristiky města Poděbrady.....	35
4.1.1. Poloha	35
4.1.2. Historie města a správy území	36
4.1.3. Mikroregiony	37
4.1.4. Status města	37

4.1.5.	Orgány Poděbrad	37
4.1.6.	Statistická specifika	39
4.1.7.	Specifika vybavenosti a služeb města.....	41
4.2.	Charakteristiky města Nymburk	43
4.2.1.	Poloha	43
4.2.2.	Historie města	44
4.2.3.	Mikroregiony	45
4.2.4.	Status Města.....	45
4.2.5.	Orgány města	45
4.2.6.	Statistická specifika	46
4.2.7.	Specifika vybavenosti a služeb města.....	47
5.	ANALYTICKÁ ČÁST	50
5.1.	Výsledek hospodaření	50
5.2.	Analýza příjmů.....	51
5.2.1.	Celkové příjmy	51
5.2.2.	Daňové příjmy	54
5.2.3.	Nedaňové příjmy.....	56
5.2.4.	Dotace	58
5.3.	Analýza výdajů.....	60
5.3.1.	Celkové výdaje	60
5.3.2.	Výdaje města dle odvětví.....	61
5.4.	Saldo příjmů a výdajů	66
5.5.	Finanční schopnosti obce	68
5.5.1.	Míra soběstačnosti	68
5.5.2.	Finanční stabilita obce	68
5.6.	Likvidita	69
5.6.1.	Běžná likvidita	69
5.6.2.	Okamžitá likvidita.....	69
5.7.	Zadluženost	69
5.7.1.	Celková zadluženost v %.....	69
5.7.2.	Koeficient samofinancování	69
5.7.3.	Zadluženost vlastního jmění	70
5.7.4.	Dluh na obyvatele	70
5.8.	Monitoring hospodaření obcí	72

6. DOTAZNÍK.....	76
6.1. Struktura dotazníku	76
6.2. Pilotáž.....	76
6.3. Sběr údajů.....	77
6.4. Vyhodnocení dotazníku	77
7. NÁVRHY A DOPORUČENÍ.....	91
7.1. Návrhy a doporučení ke zlepšení hospodaření města Poděbrady	91
7.1.1. Daň z nemovitých věcí	91
7.1.2. Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	91
7.1.3. Lázeňský poplatek	92
7.1.4. Ostatní místní poplatky	92
7.1.5. Parkovné	92
7.1.6. Občanská vybavenost	93
7.2. Návrhy a doporučení ke zlepšení hospodaření města Nymburk	93
7.2.1. Daň z nemovitých věcí	94
7.2.2. Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	94
7.2.3. Místní poplatky	94
7.2.4. Investiční dotace	94
7.2.5. Občanská vybavenost	95
8. ZÁVĚR	96
9. ZDROJE	102
9.1. Tištěné zdroje	102
9.2. Elektronické zdroje	103
10. SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ	107
11. SEZNAM PŘÍLOH.....	110

1. ÚVOD

Veřejný sektor je zvláštní součást ekonomiky, jejíž hlavním posláním je poskytování veřejných služeb. Veřejný sektor na rozdíl od soukromého funguje na principu neziskovosti. Poskytované služby jsou financovány z veřejných prostředků a jsou spravovány veřejnou správou.

Součástí veřejného sektoru je také územní samospráva, která je představována základními územními samosprávnými celky, kterými jsou obce a vyššími územními samosprávnými celky, kterými jsou kraje. Územní samosprávný celek je společenství občanů, kteří sídlí na vymezeném území a mají právo na samosprávu. Základní územní samosprávné celky jsou součástí vyšších územních samosprávných celků, které lze zřídit pouze prostřednictvím ústavního zákona.

Tato práce je zaměřena na posouzení úrovně hospodaření obcí. Obce jsou veřejnoprávní korporace, která má při výkonu svých kompetencí podobu veřejného úřadu. Činnost obcí lze rozdělit podle toho, zda se jedná o samostatnou nebo přenesenou působnost. Výkon samostatné působnosti představuje především hospodaření obce, rozpočet a závěrečný účet obce či vydávání obecně závazných vyhlášek. Výkon přenesené působnosti znamená rozšíření kompetencí o vykonávání státní správy, která jim byla delegována.

Finanční hospodaření obcí probíhá na základě ročního rozpočtu a rozpočtového výhledu, který je sestavován na dobu 2 až 5 let. Rozpočet je zpravidla sestavován jako vyrovnaný. V případě, kdy mají být příjmy určitého roku užity až v následujících letech, může být rozpočet schválen jako přebytkový. Je možné schválit i rozpočet schodkový, ale pouze v případě, že je možné tento schodek uhradit z finančních prostředků z minulých let nebo určitým druhem finanční výpomoci. Příjmy rozpočtu lze rozdělit na daňové, které tvoří jeho zásadní část, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery. Výdaje se odlišují na běžné, které souvisí s každodenním chodem obce, a kapitálové, které představují investice do dlouhodobého majetku, který v budoucnu přinese užitek obyvatelům obce.

Hospodaření obcí sleduje také Ministerstvo financí, které na základě usnesení vlády ČR ze dne 29. září 2010 č. 695 a ze dne 3. října 2012 č. 722 každý rok uskuteční propočet soustavy informativních a monitorujících ukazatelů, které budou posléze vyhodnoceny.

Na základě zjištěných údajů musí být obce s nevyhovujícími výsledky osloveny ke zdůvodnění vzniklé situace.

Povědomí o hospodaření obce či města, ve které občan žije, je velice důležitou a současně přirozenou záležitostí. Bohužel v dnešní době existuje nemalé procento lidí, kteří o hospodaření města neví zhola nic, ale neustále vyjadřují nespokojenost s tím, kde žijí. I toto byl jeden z důvodů výběru právě této tematiky diplomové práce. Dalším důvodem byla zvědavost, která se týkala financí investovaných do množství zajímavých projektů, které byly zrealizovány ve městě Poděbrady.

2. CÍL PRÁCE A METODIKA

2.1. Cíl práce

Cílem diplomové práce je nastínit a posoudit finanční hospodaření vybraných měst, konkrétně města Poděbrady a Nymburk, v horizontu let 2009- 2012. Popsat teoretická východiska a charakteristiky vybraných měst. Prozkoumat rozpočtové hospodaření měst a provést finanční analýzu, která prokáže nebo vyvrátí jejich finanční zdraví. Uvést a zhodnotit ukazatele informativních a monitorujících ukazatelů Ministerstva financí. Uskutečnit dotazníkové šetření, které odhalí, zda jsou občané ve svých městech spokojeni s obecnou vybaveností a zda mají přehled o finančním hospodaření města. V závěrečné části práce navrhnout opatření, která by města mohla využít k efektivnějšímu hospodaření a zvýšení spokojenosti obyvatel.

2.2. Metodika

Teoretická část je založena na sběru sekundárních dat. Tyto data budou získána studiem odborné literatury a příslušných právních předpisů. Další část, která charakterizuje specifika vybraných měst, bude zpracována využitím internetových zdrojů informací a vlastních znalostí. Pro provedení nástinu rozpočtového hospodaření a výpočtu ukazatelů potřebných k vykonání finanční analýzy budou využity materiály poskytující interní údaje o obcích. Jedná se o finanční a účetní výkazy, zejména o závěrečný účet, rozvahu, výkaz zisků a ztrát a výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu. Výpočty budou provedeny prostřednictvím programu MS Office Excel.

První část, tedy teoretická východiska, popíše úlohu veřejné správy, její strukturu a historii zaměřenou na územní veřejnou správu. Práce se bude dále ubírat k územním samosprávným celkům. Po vymezení základních charakteristik těchto celků, jejich orgánů a působnosti, následuje zaměření na územní rozpočty, metody jejich sestavování a strukturu jejich příjmů a výdajů. Nastíněn bude i samotný rozpočtový proces. V závěru první části bude zmíněn také monitoring hospodaření obcí, který každoročně provádí Ministerstvo financí.

V druhé části diplomové práce budou popsány charakteristiky vybraných měst. Nejprve dojde k upřesnění polohy daných měst a jeho historie zaměřené na správu území. Dále budou vylíčeny orgány města, včetně jeho hlavních představitelů. Práce se zaměří

na statistická specifika, konkrétně na populační strukturu měst, aktuální problematiku nezaměstnanosti a možnosti trhu práce. Charakterizována budou specifika vybavenosti a služeb města, která popíší možnosti školství, zdravotnictví, sociální péče, dopravy a dalších významných a nezbytných úsluh určených pro občany.

Poslední, analytická část, využije nabytých teoretických východisek. Orientace bude směřována k rozpočtovému hospodaření města Poděbrady a Nymburk. Budou vyobrazeny údaje o výsledku hospodaření měst ve sledovaném období a jednotlivé složky rozpočtu, tedy jeho příjmy a výdaje rozčleněny dle kategorií. K posouzení situace obou měst budou využity ukazatele, které budou okomentovány a následně zhodnoceny. V neposlední řadě bude uvedena analýza zadluženosti a posouzení likvidity.

Součástí bude i vyobrazení hodnot soustavy informativních a monitorujících ukazatelů, které se využívají při monitoringu hospodaření obcí prováděným Ministerstvem financí. Výsledné hodnoty obou měst jsou zhodnoceny a okomentovány.

Posledním dílem analytické části bude dotazníkové šetření, které bude realizováno ve vybraných městech prostřednictvím osobní i elektronické komunikace. Úkolem šetření bude zjistit, zda jsou občané spokojeni s poskytovanými službami města, zda mají přehled o finančním hospodaření a zda vědí, jaká práva v této věci mohou využít. Nejprve bude provedena pilotáž na menším vzorku respondentů kvůli možným nedostatkům. Zjištěná fakta budou graficky zpracována a řádně zhodnocena.

Na základě zjištěných teoretických faktů, provedených analýz a dotazníkového šetření budou v závěrečné části práce uvedena vhodná doporučení ke zkvalitnění služeb nebo k efektivnějšímu hospodaření města.

3. LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1. Veřejný sektor

Veřejný sektor je pojem, který je označován jako nástroj veřejné politiky. Funkce veřejného sektoru se rozdělují na oblast ekonomickou, sociální a politickou.

Funkce ekonomická zahrnuje především zajišťování veřejných statků, potažmo napravování důsledků tržního selhání, především tedy negativních externalit. I veřejný sektor ovlivňuje míru zaměstnanosti, jelikož také nabízí pracovní pozice.

Funkce sociální představuje přínos ze strany veřejného sektoru občanům především na nižší sociální úrovni. Tato oblast ovlivňuje zejména sociální vztahy a sociální status obyvatel. [1]

Veřejný sektor je využíván také v oblasti politické. Hlavně proto, že je ovlivňován hospodářskou politikou. Právě hospodářská politika určuje jednotlivé cíle, metody, jak těchto cílů dosáhnout, funkce či finanční instrumenty. Určuje například jaká je základní úroveň vzdělání nebo úroveň zdravotnictví.

Veřejný sektor funguje na principu neziskovosti, je financován veřejnými rozpočty a spravován veřejnou správou, tedy státní správou a územní samosprávou. [1]

3.2. Veřejná správa

„Správa určitého území a lidí, kteří na něm žijí, je stará jako lidstvo samo. Správní činnost prochází všemi stadii vývoje společnosti a různými společenskými uspořádáními“ [2, str. 40].

Veřejnou správu lze definovat dvěma klíčovými pojmy, státní správa a veřejná samospráva. Odlišují se podle toho, zda stát vykonává veřejnou správu vlastními orgány nebo jestli je vymezená část úkolů delegována na nestátní veřejnoprávní organizace. Dále se veřejná správa dělí po stránce geografické na správu ústřední, územní a místní. [3]

Samospráva je vykonávána na základě zákonem stanovených předpisů, a to samostatně, vlastními prostředky a vlastním jménem. Samosprávu lze rozčlenit na územní a zájmovou. Územní se týká zastupování a obhajování vymezeného území, zájmová zastupuje osoby, které spojují zpravidla stejné zájmy. [3]

Mezi veřejnoprávní korporace spadající do územní samosprávy v České republice patří obce a kraje, zájmovou samosprávu představují zejména profesní komory, dále například určité svazky či skupiny. [4]

3.3. Územní veřejná správa

Územní veřejná správa je v kompetenci územně administrativních jednotek státu. Orgány vykonávající tuto činnost nemají podobu ústředních institucí. Tyto orgány mohou disponovat působností všeobecnou či omezenou, tedy specializovanou, dále se v rámci územní veřejné správy rozlišují orgány státní správy a samosprávy.

Vykonávání územní veřejné správy se v jednotlivých zemích liší, záleží na mnoha ovlivňujících faktorech, například na tradicích, etnických poměrech či politické situaci. [3]

Existují tři druhy obecního zřízení, které se liší podle vztahu úřadů územní státní správy a úřadů územní samosprávy.

Prvním typem je plná samospráva, kdy jsou činnosti veřejné správy prováděny výhradně na principu samosprávy. Těmto úkonům dozoruje parlament. Je využíván zejména v anglosaských zemích.

Dalším druhem je oddělená státní správa a samospráva, v rámci jednoho území tedy funguje zvláštní orgán státní správy i samosprávy. Tento systém byl vytvořen v době francouzské revoluce. [4]

Posledním modelem je smíšená veřejná správa, tedy správa, kdy orgány územní samosprávy vykonávají na základě přenesené působnosti určité činnosti státní správy. Tyto úkony nejsou plněny na principu samosprávy, ale tyto orgány vystupují jako orgány státní správy, které jsou podřízené vyšším státním orgánům. Tento systém má původ v Německu a je využíván i v České republice. [4]

Tabulka 1. Veřejná správa ČR

STÁTNÍ SPRÁVA		SAMOSPRAVA	
Úroveň	Úřady	Působnost	Samospráva
Ústřední	Vláda ČR	Všeobecná	Ne
	Ministerstva a jiné ústřední orgány (např. ČSÚ, NKÚ, ÚOHS)	Speciální	Ne
Krajská	Odvětvové správní úřady (např. finanční ředitelství)	Speciální	Ne
	Detašovaná pracoviště ústředních správních úřadů (např. ČSÚ)	Speciální	Ne

	Krajské úřady- VÚSC	Všeobecná	Ano
Okresní	Jiné správní úřady (např. úřady práce, finanční úřady)	Speciální	Ne
Obecní	205 obcí s rozšířenou působností (namísto OkÚ, magistrátů měst Brna, Ostravy, Plzně)	Všeobecná	Ano
	Obecní úřady, městské úřady, magistrátní úřady	Všeobecná	Ano
Hl. město Praha	Úkoly ve státní správě	Prolínají se všemi územními úrovněmi	
	Úřady se zvláštními územními obvody, či pouze v určitých oblastech státu (např. báňské úřady)	Speciální	Ne

Zdroj: [3]

3.3.1. Územní státní správa

V České republice je uplatňován dvoustupňový systém územní státní správy. První stupeň představují obecní úřady, druhý stupeň kraje. [3]

3.3.2. Územní samospráva

V rámci územní samosprávy je veřejná správa vykonávána na teritoriu, které je co do počtu obyvatel i plochy menší než je stát samotný, a to na základě určené působnosti a také ekonomických podmínek. [3]

Českou republiku lze rozčlenit na obce a kraje, obce jsou územní samosprávné celky základní, kraje územní samosprávné celky vyšší. Územní samosprávné celky jsou v podstatě společenství občanů, které mohou své záležitosti spravovat samostatně. Pokud zákon určí, mohou být tyto celky současně také správním obvodem. Vznik nebo naopak zánik vyšších územně samosprávných celků lze pouze na základě ústavního zákona. Jedná se o veřejnoprávní korporace, které disponují právem vlastnit a hospodařit s vlastním rozpočtem. Do činnosti těchto celků stát smí zasáhnout pouze v případě, jedná-li se o ochranu zákona. Rozsah zásahu je konkretizován zákonem. [13]

Územní samospráva je představitelem pluralitního demokratického systému. Rozhodování zde probíhá na principu veřejné volby, a to přímou volbou, například

referendem, kdy rozhodují přímo občané, nebo nepřímou volbou, kdy rozhodují volení zástupci. [3]

3.3.3. NUTS

Dle Evropské Unie lze rozčlenit územní celky pomocí systému NUTS, z francouzského La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques, v překladu nomenklaturní jednotky teritoriální statistiky. Tento systém byl vytvořen ke statistickým potřebám a k hodnocení úrovně regionů a také pro určení způsobu a výše poskytnuté podpory z prostředků EU. [10]

Tabulka 2. Systém NUTS

Označení	Význam	Počet
NUTS 0	Stát	1
NUTS 1	Území ČR	1
NUTS 2	Oblast (sdružené kraje, tzv. regiony soudržnosti)	8
NUTS 3	Kraj (vyšší územní samosprávné celky)	14
NUTS 4	Okres	77
NUTS 5	Obec (základní územní jednotka)	6254

Zdroj: [10]

3.3.4. Mikroregiony

Mikroregion lze definovat jako území, které je sestaveno ze správních obvodů několika obcí sdružujících se s účelem dosáhnouti předem určeného společného cíle. Tyto útvary se spojují především na základě vlastního rozhodnutí, ne prostřednictvím nařízení vyššího orgánu. Jedná se o území menší rozlohy, které je dané přírodním krajinným reliéfem či historickými oblastmi, jako jsou například chráněné krajinné oblasti. Oficiálně se mikroregion označuje jako dobrovolný svazek obcí dle zákona 128/2000 Sb., o obcích. Na základě tohoto zákona může být tento svazek žadatelem o finanční podporu prostřednictvím různých fondů. [10]

3.4. Reforma územní veřejné správy po 90. letech 20. Století

Přeměna veřejné správy odstartovala v roce 1990, kdy došlo k markantním změnám jak ústavního, tak i správního systému, a to především díky vzniku Listině základních práv a svobod, která je ústavním zákonem. [6]

„V České republice již na počátku roku 1990 všechny velké politické strany a hnutí podporovaly teritoriální decentralizaci, zdůrazňovaly důležitost silných demokratických municipalit a vyhlášovaly záměr podporovat uskutečnění místní samosprávy. Takové cíle byly zahrnuty do volebních programů politických stran a hnutí na jaře 1990“ [5, str. 37].

Došlo ke zrušení národních výborů, které zastupovaly státní moc. Také došlo ke znovuoobnovení obecní samosprávy, která byla utvrzena zákonem č. 367/1990 Sb., o obcích, ve kterém je také vymezena míra pravomocí v rámci přenesené působnosti pro různé typy obcí. Začal tedy proces decentralizace. [6]

Původní okresní národní výbory vystřídaly okresní úřady, které vykonávaly státní správu. Byl vytvořen institut okresního shromáždění za účelem rozdělování státních prostředků, jehož členové byli zástupci jednotlivých obcí. Krajské národní výbory byly úplně odstraněny, na tomto stupni tedy samospráva vykonávána nebyla. Státní správu vykonávaly jak okresní úřady, tak detašovaná pracoviště či specializované orgány ústředních orgánů, které měli legislativně vymezený okruh činností. O možnostech krajské samosprávy byly vedeny dlouhé diskuse, které byly uzavřeny odsouhlasením ústavního zákonu č.347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územně samosprávných celků. Byl také změněn ústavní zákon české národní rady č.1/1993 Sb., Ústava České republiky. Bylo rozhodnuto pro vznik 14 krajů. Toto rozdělení bylo odvozeno od členění z let 1949-1960. V roce 2000 byl přijat mimo jiné také zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, díky kterému se uskutečnily první volby do krajských zastupitelstev, které se konaly v listopadu 2000. Od 1. 1. 2001 začaly krajské úřady plně fungovat a vykonávat svou činnost. Podobně jako obce i kraje plní nejen úkony spojené s územní samosprávou, ale i legislativou určené činnosti státní správy v rámci přenesené působnosti. Decentralizace je představována zejména vlastním uspořádáním krajů a delegováním určitého dílu pravomocí právě v rámci přenesené působnosti z ústředních správních orgánů, avšak stále platí podřízenost ústřední státní správě, čímž je také plněn princip dekoncentrace. Přesun působnosti ovlivnilo 29 zákonů a činnost 9 ministerstev. Pravomoci obcí byly nadále platné. [6]

Dne 31. 12. 2002 byly zrušeny okresní úřady, jejich pravomoci tedy postoupily z velké části na 205 obcí s rozšířenou působností, kterou získaly prostřednictvím zákona 314/2002 Sb. S platností od 1. 1. 2013. Ostatní kompetence byly rozděleny mezi kraje a další orgány státní správy, například Pozemkový úřad. Správní obvod obcí určuje vyhláška Ministerstva vnitra a je vytyčen přibližně na 40 000 obyvatel. [6]

3.5. Jednotky územní samosprávy

3.5.1. Kraj

V České republice je zákonem vymezeno 13 krajů a hlavní město Praha. Kraj lze popsat jako územní společenství občanů, kteří mají právo na samosprávu. Stejně jako obce se i kraje prezentují vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. Hlavním úkolem kraje je starat se o rozkvět územní, na kterém působí a o blaho jeho obyvatel. [6]

Obrázek 1. Kraje ČR

Zdroj: [14]

Orgány kraje

Zastupitelstvo představuje nejvyšší orgán kraje. Počet členů je závislý na počtu obyvatel jednotlivých krajů a pohybuje se mezi 45 až 65 příslušníky. Struktura zastupitelstva se odvíjí od volebních výsledků. Členové mezi sebou volí hejtmana kraje, jehož úkolem je reprezentovat kraj. Je třeba zvolit také náměstký, kteří zastupují hejtmana, v případech, že nebude přítomen. Schůze zastupitelstva se koná minimálně jednou

za tři měsíce a jsou veřejné. Zastupitelstvo má právo rozhodovat výhradně o otázkách, které náleží k samostatné působnosti. [6]

Zastupitelstvo kraje má právo předkládat návrhy zákonů Poslanecké sněmovně, předkládat návrhy Ústavnímu soudu ke zrušení těch právních předpisů, pokud si myslí, že jsou v rozporu se zákonem, vydává obecně závazné vyhlášky kraje, stanovuje rozsah základní dopravní obslužnosti kraje, uděluje ceny kraje, rozhoduje o vyhlášení krajského referenda, schvaluje rozpočet, závěrečný účet, účetní závěrku a mnoho dalších pravomocí stanovených v §35 zákona č.129/2000 Sb., o krajích. Zastupitelstva kraje také poskytují obcím dotace a kontrolují jejich následné využití. [28]

V rámci působnosti přenesené lze rozhodovat pouze ze zákona. Kraj má ze zákona povinnost vytvořit finanční, kontrolní výbor a výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost. [6]

Výkonným orgánem kraje je v rámci samostatné působnosti rada. V přenesené působnosti mu náleží právo rozhodovat pouze v situacích, ve kterých to určí zákon. Rada je sestavena z hejtmana, náměstků a dalších členů, kteří jsou do této funkce zvoleni. Počet členů se opět odvíjí od počtu obyvatel kraje. Zasedání rady jsou neveřejná. Rada plní úkoly, o nichž rozhodne zastupitelstvo, kterému se také zodpovídá. [6]

Počet členů rady záleží na počtu obyvatel jednotlivých krajů, do 600 000 obyvatel 9 členů, v případě vyššího počtu obyvatel 11 členů. Rada dle zákona zabezpečuje hospodaření v souladu se schváleným rozpočtem, stanovuje počet zaměstnanců krajského úřadu a ostatních organizačních složek kraje a výši platů těchto zaměstnanců, stanovuje pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností, vydává nařízení kraje. Další pravomoci rady kraje jsou vymezeny v §59 zákona č. 129/2000 Sb. o krajích. [28]

Hejtman zastupuje kraj navenek. V době jeho nepřítomnosti ho zastupuje náměstek, popřípadě je zvoleno více náměstků. Hejtman společně s náměstkem podepisuje právní předpisy kraje. [28]

V čele krajského úřadu je postaven ředitel zodpovídající se hejtmanovi. Struktura krajského úřadu je rozčleněna na odbory a oddělení. V rámci samostatné působnosti má krajský úřad za úkol plnit činnosti, o kterých rozhodlo zastupitelstvo, rada či hejtman. Naopak v rámci působnosti přenesené plní činnosti, které zastupitelstvu, radě či jiným orgánům nebyly svěřeny. [6]

Krajský úřad ukládá sankce dle zákona, poskytuje metodickou a odbornou pomoc obcím, zabezpečuje koordinaci a provoz informačního systému veřejné správy, provádí kontrolu výkonu přenesené působnosti obcí, zakládá funkci koordinátora pro romské záležitosti. [28]

Působnost kraje

Při výkonu samostatné působnosti kraj nepodléhá orgánům státní správy. Při plnění úkolů je povinen dodržovat zákony a platné právní předpisy. Zákrok ze strany státu je možný výhradně v situacích, kdy dojde k narušení ústavnosti a zákonnosti. [6]

Do oblasti samostatné působnosti lze zařadit hospodaření krajů, jeho rozpočet a závěrečný účet, finanční fondy, právnické osoby kraje a jeho organizační jednotky, stejně jako podíl zájmu kraje v právnických osobách, vydávání obecně závazných vyhlášek, zákonodárná iniciativa k poslanecké sněmovně, program rozvoje kraje, spolupráce s dalšími kraji, dopravní obslužnost v kraji, ukládání pokut v rámci samostatné působnosti, rozvoj cestovního ruchu a mnoho dalších. Podle zvláštních zákonů do samostatné působnosti také patří program rozvoje památkové péče, střední školství, odborná učiliště, speciální základní školy, konzervatoře, ochrana přírody, odpadové hospodářství, zdravotnické zařízení a podobně. [3]

V rámci přenesené působnosti jsou kraj a jeho orgány podrobeny ministerstvům. [6]

Na tyto úkony je krajům poskytován příspěvek, který stanovuje Ministerstvo financí. Tyto úkony mohou být upraveny například zákonem o evidenci obyvatel, o požární ochraně či o rybářství a podobně. Do přenesené působnosti spadají činnosti jako příprava dokumentů pro rozvoj turismu, realizuje programy kraje díky dotacím z EU, obstarává marketingové aktivity, organizuje činnost informačních center, podporuje tvorbu systému sběru dat atd. Reformou veřejné správy bylo delegováno mnoho úkonů, například zprostředkování osvojení a pěstounské péče, rozhodování na úseku myslivosti, rybářství a ochrany přírody, povolení zvláštního užívání silnic II. a III. třídy nebo provoz státní památkové péče v rámci národních kulturních památek. [3]

Jelikož jsou tyto úkony vykonávány samostatnou působností, rozhoduje o nich zastupitelstvo. Při nenaplňování úkonů nehrozí žádné sankce. [6]

Tabulka 3. Vývoj počtu obcí v ČR podle krajů (stav k 1.1.)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Česká republika	6 248	6 248	6 249	6 249	6 249	6 250	6 251	6 251	6 253
Hl.město Praha	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Středočeský	1 146	1 146	1 146	1 146	1 145	1 145	1 145	1 145	1 145
Jihočeský	623	623	623	623	623	623	623	623	623
Plzeňský	501	501	501	501	501	501	501	501	501
Karlovarský	132	132	132	132	132	132	132	132	132
Ústecký	354	354	354	354	354	354	354	354	354
Liberecký	215	215	215	215	215	215	215	215	215
Královéhradecký	448	448	448	448	448	448	448	448	448
Pardubický	452	452	451	451	451	451	451	451	451
Vysočina	704	704	704	704	704	704	704	704	704
Jihomoravský	672	672	673	673	673	673	673	673	673
Olomoucký	397	397	398	398	398	398	398	398	398
Zlínský	304	304	304	304	305	305	305	305	305
Moravskoslezský	299	299	299	299	299	299	300	300	300

Zdroj: [15]

3.5.2. Obec

Jedná se o veřejnoprávní korporace územní povahy. Při výkonu svých kompetencí má podobu veřejného úřadu. Obec je představována občany, kteří obývají stanovené katastrální území, a ústava je oprávněna vést samosprávu. Mezi hlavní znaky obcí patří především vlastní území a jeho případné změny, může se jednat o jedno či více katastrálních území, dále občané obce, tedy fyzické osoby, které mají české státní občanství, jsou plnoletí a trvale hlášeni v konkrétní obci. Dalšími znaky jsou samostatná působnost, jednání vlastním jménem a na vlastní odpovědnost, péče o všestranný rozvoj území a hospodaření podle vlastního rozpočtu a majetek obce. [7]

Působnost obcí

Výkon činnosti obcí lze rozdělit na působnost samostatnou a přenesenou.

Obec má samostatně na starost záležitosti, které splňují zájmy a potřeby občanů v této obci žijících, pokud tyto záležitosti nejsou přenechány krajům, pokud se nejedná o přenesenou působnost obcí nebo pokud tato působnost není svěřena správním úřadům na základě zvláštního zákona, nebo v případě, kdy zákon tyto záležitosti zahrne do samostatné působnosti obce. [17]

V rámci samostatné působnosti rozlišujeme hlavní město Praha, statutární města, tedy města se zvláštním postavením, ostatní města a obce. Samospráva hlavního města Prahy se v jistých bodech liší od samosprávy běžných obcí, například rozšířením pravomocí samosprávy jednotlivých městských částí. Hlavní město Praha je upraveno zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. V České republice je 19 statutárních měst, které jsou zákonem vymezeny na Brno, České Budějovice, Havířov, Hradec Králové, Jihlavu, Karlovy Vary, Karvinou, Kladno, Liberec, Mladou Boleslav, Most, Olomouc, Opavu, Ostravu, Pardubice, Plzeň, Teplice, Ústí nad Labem a Zlín. Obec je dle zákona považována za město, pokud má nejméně 3000 obyvatel. [6]

Do samostatné působnosti lze zahrnout hospodaření obce, rozpočet a závěrečný účet obce, vytváření organizačních prvků krajů a právnických osob a právo obcí být v těchto prvcích zahrnuty, dále sem patří vydávání obecně závazných vyhlášek a vznik nepovinných svazků. [6]

Dále lze zahrnout obecní policii, ukládání pokut za správní delikty, místní poplatky, vytváření jednotek dobrovolných hasičů, zřizování a správa předškolních zařízení, základních škol, základních uměleckých škol, zřizování zdravotnických zařízení nebo ochrana před alkoholismem a toxikomanií a mnoho dalších. [3]

Přenesenou působností státní správa deleguje část úkolů na územní samosprávu. Orgány územní samosprávy tedy vykonávají své záležitosti rozšířené navíc o státní správu. Přesné podmínky jsou upřesněny v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, konkrétně v §61-66. [17]

V podstatě existuje osm typů obcí, které se odlišují podle rozmezí přenesené působnosti. Lze rozlišit veškeré obce, obce s matričním úřadem, obce se stavebním úřadem, obce s pověřeným obecním úřadem, tedy obec, která má současně matriční i stavební úřad, dále obce s rozšířenou působností, statutární města, Brno se zvláštní přenesenou působností a hlavní město Praha. [4]

Výkon přenesené působnosti u obcí představuje vydávání nařízení obce, projednávání přestupků, rozhodování o místních a účelových komunikacích, dále fungují jako vodoprávní úřady a spravují drobné toky, jsou také orgánem ochrany přírody a ovzduší a zároveň povodňovým orgánem.

Obce s rozšířenou působností mají v přenesené působnosti za úkol vést evidenci obyvatel, vydávání občanských průkazů, řidičských průkazů a cestovních dokladů, dále výkon činnosti živnostenského úřadu, dávky a sociální služby, péče o staré a postižené a o nepřizpůsobivé občany atd. [3]

V situacích, kdy zákon neurčuje, zda se jedná o samostatnou či přenesenou působnost, lze považovat působnost za samostatnou. [3]

Orgány obce

Nejvyšším orgánem obce je zastupitelstvo, které ze svých řad vybírá starostu a místostarostu. Má také povinnost vytvořit finanční a kontrolní výbor. [6]

Dle zákona v rámci samostatné působnosti plní zastupitelstvo zejména úkony jako schvalování programu rozvoje obce, schvalování rozpočtu obce a účetní závěrku sestavenou k rozvahovému dni, vydávání obecně závazných vyhlášek, rozhodování o vyhlášení místního referenda, zřizování a rušení výborů, volba jejich předsedů a dalších členů a současně i jejich odvolávání z funkce, rozhodování o spolupráci s ostatními obcemi, rozhodování o zřízení a názvech částí obce, názvech ulic a řadu dalších úkonů vymezených v §84 zákona č.128/2000 Sb. [27]

Starosta plní funkci reprezentační, stojí v čele zastupitelstva, společně s ředitelem krajského úřadu jmenuje a také odvolává tajemníka a též stojí v čele obecního úřadu. Místostarosta má za úkol zastoupit starostu, pokud bude nepřítomen. Spolu se starostou podepisuje právní předpisy obce.

Dalším orgánem obce je rada, která představuje orgán výkonný. Rada je zastoupena starostou a členy zastupitelstva, kteří jsou k této pozici zvoleni. [6]

Počet členů rady je lichý. Nejnižší možný počet je 5, nejvyšší 11 členů. Rada obce se nezřizuje, pokud je v zastupitelstvu méně než 15 členů. Jejich jednání jsou neveřejná. Hlavní funkcí rady je zabezpečení hospodaření obce dle schváleného rozpočtu, provádění rozpočtových opatření v rámci stanoveného rozsahu, vydává nařízení obce, kontroluje plnění úkolů obecního úřadu a komisí v rámci jejich samostatné působnosti, stanovuje

celkový počet zaměstnanců obecního úřadu a organizačních složek obce, má právo ukládat pokuty ve věcech samostatné působnosti obce. Kompletní vymezení kompetencí rady je uvedeno v §102 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. [27]

Mezi orgány obce patří také obecní úřad, který je tvořen starostou, místostarostou, tajemníkem, za podmínky, že je funkce tajemníka v obci zřízena, a zaměstnanci konkrétního obecního úřadu. V rámci samostatné působnosti koná činnosti, jež mu byly uloženy zastupitelstvem či radou obce. Dále vypomáhá výborům a komisím při plnění jejich činnosti. Přenesenou působnost vykonává dle zvláštního zákona. [27]

Tabulka 4. Podíl obyvatelstva ve velikostních skupinách obcí podle krajů v roce 2001

Kraj	Počet obcí	Počet obyvatel	Prům. velikost obce (počet obyvatel)	Podíl obyvatelstva (%) v obcích s počtem obyvatel			
				Do 1999	2000-4999	5000-9999	10000 a více
Hl.město Praha	1	1169106	x	x	X	X	100,0
Středočeský	1148	1122473	978	43,0	13,2	8,3	35,5
Jihočeský	623	625267	1004	32,9	14,8	14,5	37,8
Plzeňský	506	550688	1088	32,6	16,4	7,8	43,2
Karlovarský	132	304343	2306	19,8	11,7	12,4	56,1
Ústecký	354	820219	2317	18,6	8,8	7,6	65,1
Liberecký	216	428184	1982	23,7	11,4	15,7	49,2
Královéhradecký	448	550724	1229	30,6	10,9	16,5	42,0
Pardubický	453	508281	1122	37,3	9,5	12,1	41,1
Vysočina	730	519211	711	42,4	9,3	12,1	36,2
Jihomoravský	647	1127718	1743	28,9	14,8	7,9	48,3
Olomoucký	394	639369	1623	34,1	13,2	3,9	48,8
Zlínský	304	595010	1957	29,2	15,1	11,9	43,8
Moravskoslezský	302	1269467	4204	14,8	10,5	8,2	66,5
Česká republika	6258	10230060	1635	26,1	10,9	8,8	54,2

Zdroj: [16]

3.6. Specializované územní orgány státní správy

Na principu vertikální dekoncentrace existují specializované správní úřady, které vznikly od ústředních správních úřadů, jsou nazývány dekoncentráty. Působnost dekoncentrátů je po věcné stránce upravena zvláštními zákony. Podle územního hlediska mohou fungovat společně s administrativními jednotkami, jako jsou katastrální úřady. V dalším případě mohou být charakterizovány specifickou potřebou státní správy v určitém odvětví, například správa chráněných krajinných oblastí. [6]

3.7. Rozpočty územních samosprávných celků

Na základě veřejných rozpočtů se vytvářejí rozpočty pro obce nebo kraje, tedy na úrovni územních samosprávných celků, tedy rozpočty územní. Ty lze charakterizovat jako decentralizované finanční fondy, které obsahují finance získané na základě rozpočtové soustavy i finance získané vlastní činností. Je to nástroj vytvořený k prosazování zájmu obyvatel na určitém vymezeném území. Díky těmto příjmům jsou zabezpečovány veřejné i smíšené statky. Pro všechny veřejné rozpočty v rámci rozpočtové soustavy, tedy i pro územní rozpočty, platí pravidlo nenávratného, nedobrovolného a neekvivalentního způsobu financování při zakládání, přerozdělování a využívání těchto rozpočtů. [6]

V České republice představují územní rozpočty asi 20 % z celkové soustavy veřejných rozpočtů. [8]

Rozpočet je bilance, která vyrovnává příjmy a výdaje za rozpočtové období, které se shoduje s rozpočtovým obdobím celé veřejné rozpočtové soustavy. V České republice toto období odpovídá kalendářnímu roku. Hospodaření je možno vyjádřit jako:

$$F_1 + P - V = F_2$$

Kde F_1 je situace finančních prostředků na začátku rozpočtového období

P jsou příjmy

V jsou výdaje

F_2 je situace finančních prostředků ke konci rozpočtového období

Za podmínky, že F_1 bude větší než F_2 , je třeba vyrovnat rozpočtovou bilanci prostřednictvím finančních rezerv z předchozích období nebo jiných zdrojů.

V případě, že F_2 bude větší než F_1 , je produkována finanční rezerva, kterou lze využít v budoucím rozpočtovém období. Některé příjmové položky obec obdrží až v následujícím rozpočtovém období, pak jsou využívány finanční rezervy nebo například překlenovací úvěr. [3]

Pojmem rozpočtové omezení rozumíme, že příjmové položky vytvořené ze strany územních samosprávných celků jsou mnohdy v rozporu s financováním některých úmyslů a plánů na straně výdajů. Některé výdaje jsou často předem známé a mají mandatorní charakter. Při plánování výdajů je třeba se orientovat podle definovaných potřeb. [3]

Rozpočet je charakterizován třemi hlavními funkcemi. Jako první je funkce rozhodovací, jedná se o rozhodnutí týkající se cílů územních celků. Rozhoduje o rozmístění výdajů, do kterých služeb, investic a podobně. Další je funkce řídicí, kde se jedná o rozdělování faktorů jednotlivým organizačním jednotkám obce či kraje, které slouží například na mzdy, vybavení, na prostory a podobně. Funkce kontrolní ověřuje pohyb finančních toků, tedy příjmy a výdaje, a dále kontroluje, na co byly peníze použity a v jaké konkrétní částce. [3]

3.7.1. Metody sestavování územních rozpočtů

Aby bylo dosaženo vyšší efektivity při sestavování územních rozpočtů, jsou aplikovány určité postupy a techniky finančního plánování, kontrola a audit, které byly využívány především soukromým sektorem.

Jednou z technik je přírůstkový neboli indexový způsob, který spočívá v odhadu meziročních změn, o které bude soudobý rozpočet přizpůsoben a bude tvořit základ budoucího rozpočtu. Nedostatkem této techniky je fakt, že nebere v potaz elektivnost nebo spravedlnost rozložení určité služby. [3]

Další technikou je fixně limitovaný rozpočet. Obce a kraje mohou tuto techniku aplikovat v případě, že veřejné statky či služby zajišťují jiné organizace. Obec či kraj svěří organizaci určitý fixně stanovený obnos, který si organizace přerozdělí sama.

Mezi další metody patří například přístup nulové základny, který je považován za nejkompaktnější, protože všechny činnosti a položky rozpočtu jsou podrobně zkoumány, tato metoda je tedy velice časově náročná, je tedy vhodná zejména pro služby, kde se vybírá pouze z menšího počtu možností. Další metodou je performance budgeting,

neboli rozpočtování podle výsledku, dále metoda programového rozpočtování nebo komunitní či genderové rozpočtování. [3]

3.7.2. Struktura místních rozpočtů

Podobně jako státní rozpočty, tak i místní rozpočty jsou tvořeny především daňovými příjmy. V rámci místních rozpočtů lze rozlišit sdílené a svěřené daně. Sdílené daně představují výnosy, které jsou rozdělovány veřejným rozpočtům na více úrovních. Naopak svěřené daně jsou výnosy, které jsou určeny výhradně pro daný místní rozpočet. Relativní výše výnosů daní je určena zákonem. [7]

Příjmy mohou být ale také ve formě příjmů nedaňových. V tomto případě má obec či kraj vliv na velikost příjmů. Spadají sem poplatky za služby, zisky z obecních podniků, příjmy z pronájmu a podobně. Do nedaňových příjmů patří také dotace ze státního rozpočtu.

Daňové a nedaňové příjmy nesou komplexní název běžné příjmy a tvoří hlavní část místních rozpočtů.

Dále existují také kapitálové příjmy, které jsou co do obsahu stejné jako kapitálové příjmy státního rozpočtu, i s možností emise, které jsou v tomto případě komunální dluhopisy. [7]

Pokud se kapitálové výdaje rovnají kapitálovým příjmům, pak se jedná o vyrovnaný kapitálový rozpočet, pokud jsou kapitálové výdaje vyšší než příjmy, jedná se o deficitní kapitálový rozpočet, v opačném případě se jedná o rozpočet přebytkový.

Do rozpočtové soustavy územních rozpočtů spadají také rozpočty příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem jsou kraje či obce a jsou tedy závislí na územních rozpočtech. Patří sem také mimorozpočtové peněžní fondy zřízené územními celky.

K rozpočtu krajů lze zařadit také rozpočty dobrovolných svazků obcí a rozpočty regionálních rad regionů soudržnosti. [3]

Příjmy místních rozpočtů

Tabulka 5. Struktura příjmů místních rozpočtů

Běžné příjmy
• Daňové
- Svěřené daně (u obcí v ČR- daň z nemovitostí)
- Sdílené daně (pro obce i kraje v ČR- část daně z příjmů fyzických osob a daně

<ul style="list-style-type: none"> z příjmů právnických osob, část daně z přidané hodnoty) - Místní poplatky • Nedaňové <ul style="list-style-type: none"> - Účelové a neúčelové dotace ze státního rozpočtu, státních a mimorozpočtových fondů (u obcí i dotace z krajského rozpočtu) - Poplatky za služby - Příjmy z pronájmu majetku - Zisk z obecních majetků (vč. dividend) - Příjmy z úroků
<p>Kapitálové příjmy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z prodeje majetku • Kapitálové transfery (ze státního rozpočtu, fondů- vč. Fondů Evropské unie, u obcí i z rozpočtu kraje) • Z emise dluhopisů • Přijaté úvěry
<p>Ostatní příjmy Příjmy nezařaditelné do výše uvedených položek</p>

Zdroj: [8]

Výdaje místních rozpočtů

Podstatnou část výdajů místních rozpočtů tvoří běžné výdaje, které představují hlavně financování lokálních veřejných statků, náklady na energie, nákup materiálu, poskytování služeb, mzdy zaměstnanců a podobně. Kapitálové výdaje jsou výdaje ve formě lokálních investic nebo v situaci dočasně volných finančních zdrojů mohou být ve formě finančního investování. [7]

Tabulka 6. Struktura výdajů místních rozpočtů

<p>Běžné výdaje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výdaje na zabezpečení veřejných statků příslušných místní úrovni • Financování běžných potřeb lokálních orgánů a jím zřízených organizací (např. chod orgánů, mzdy zaměstnanců, materiálové náklady, energie, nájemné) • Peněžní transfery obyvatelstvu (sociální dávky)- jen u vybraných obecních úřadů • Dotace vlastním podnikům
<p>Kapitálové výdaje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Financování investičních potřeb municipality nebo kraje a jím zřízených organizací • Finanční investice (do cenných papírů apod.) • Dotace na krytí ztrát zřízených podniků • Splátky úvěrů včetně úroků
<p>Ostatní výdaje - Výdaje nezařaditelné do výše uvedených položek</p>

Zdroj: [8]

3.7.3. Rozpočtový proces

Rozpočtový proces lze charakterizovat jako soubor činností a úkonů potřebné k řízení hospodaření územních samosprávních celků v rozpočtovém období. V České republice rozpočtové období odpovídá jednomu kalendářnímu roku. Rozpočtový proces ale trvá déle, průměrně 1,5 až 2 roky. [3]

První etapa rozpočtového procesu spočívá v analýze minulosti a stanovení priorit pro rozpočtové období.

Další etapou je sestavení návrhu rozpočtu a vytváření podkladů pro tvorbu rozpočtu. Tuto činnost vykonává zpravidla finanční odbor výkonného orgánu obce či kraje. Pro sestavení rozpočtu jsou potřebné určité podklady, a to rozpočtový výhled, navazuje také na rozpis platného státního rozpočtu, bere v potaz i jiné rozpočty. Návrh je vytvořen na základě analýzy hospodaření minimálně dva předchozí roky.

Další fází je projednávání návrhu výkonnými orgány a schvalování zastupitelstvem. Podmínkou pro schválení rozpočtu je reálnost, úplnost a pravdivost.

Tyto podmínky jsou důležité především pro další etapu, a to kontrolu plnění rozpočtu.

Ve fázi přehledu o skutečném plnění rozpočtu je výkonnými orgány sestavován závěrečný účet. [3]

Územně samosprávné celky a dobrovolné svazky obcí nesou povinnost nechat si přezkoumat jejich hospodaření za uplynulý rok činnosti. Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření je složkou závěrečného účtu při jeho projednávání. [9]

Závěrečný účet musí obsahovat informace týkající se hospodaření, tedy příjmy a výdaje v celkovém členění rozpočtové skladby. Součástí jsou také údaje o faktorech ovlivňujících příjmy a výdaje rozpočtu a různá opatření, jak tyto faktory eliminovat.

Po projednávání závěrečného účtu může být výsledek „bez výhrad“ nebo „s výhradami“. Projednání musí proběhnout nejpozději do 30. června. Závěrečný účet musí být zveřejněn minimálně 15 dnů před projednáním, aby měli občané možnost projevit svůj názor. [3]

3.7.4. Rozpočtový výhled

Od roku 2001 je zákonem uložena povinnost sestavovat nejenom roční rozpočet, ale také rozpočtový výhled. Rozpočtový výhled slouží pro plánování střednědobého

charakteru. Musí být sestaven nejméně na čtyřech ukazatelích, a to na celkových příjmech, celkových výdajích, celkových pohledávkách a celkových závazkách. Jde v podstatě o analýzu finančních zdrojů a potřeb v delším časovém úseku. Výsledkem je zkvalitnění řízení hospodaření, předcházení rizika přeúvěrování, rychlá orientace v oblasti finančních možností a snadnější projednávání úvěrů s bankami a s fondy v otázkách mimořádných a účelových dotací. [3]

3.7.5. Mimorozpočtové fondy

Zastupitelstvu je zákonem povoleno sestavovat mimorozpočtové peněžní fondy. Lze je rozlišit na účelové a neúčelové. Účelové fondy jsou většinou vázány na územní rozpočty. Přestože může nastat situace, že některé fondy mají málo finančních prostředků a některé naopak příliš, tok peněz mezi účelovými fondy během rozpočtového období není povolen. U mimorozpočtových fondů lze nevyužité finanční prostředky převést do dalšího roku oproti územním rozpočtům, kde tyto prostředky propadají. Fond rezerv a rozvoje je fond zvláštního typu, který lze využít k financování investic nebo k financování schodku rozpočtu obce. [3]

3.8. Monitoring hospodaření obcí

Ministerstvo financí provádí každoročně monitoring hospodaření obcí, který je prováděn na základě 18 ukazatelů, z kterých je 16 informativního charakteru, a zbývající 2 jsou ukazatele monitorující. Toto sledování a posuzování je prováděno především za účelem zvýšení obezřetnosti obcí při hospodaření s veřejnými prostředky. [46]

„Ministerstvo financí, na základě usnesení vlády ČR ze dne 12. listopadu 2008 č. 1395 o monitoringu hospodaření obcí a o zrušení usnesení vlády ze dne 14. dubna 2004 č. 346, o Regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby, ve znění usnesení vlády ČR ze dne 29. září 2010 č. 695 a ze dne 3. října 2012 č. 722 každoročně provede výpočet soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU) za všechny obce a jimi zřízené příspěvkové organizace a vyhodnotí výsledky výpočtu, přičemž bude vycházet vždy z údajů k 31. 12. příslušného roku (po závěrečných zápisech)“. [46]

Na základě předložených účetních a finančních výkazů ministerstvo financí vypočte hodnoty ukazatelů všech obcí. Pokud se hodnoty ukazatele celkové likvidity k poslednímu dni daného roku budou nacházet v intervalu od 0 do 1 a současně bude podíl

cizích zdrojů k celkovým aktivům vyšší než 25%, bude zastupitelstvo dané obce nuceno tento stav vysvětlit ministerstvu financí.

Ministerstvo financí také vyhodnotí hospodaření ostatních obcí, včetně jimi zřízených příspěvkových organizací, s ukazatelem celkové likvidity v intervalu od 0 do 1 s pomocí výše uvedených ukazatelů. Pozornost bude věnována primárně těm obcím, které se v tomto intervalu vyskytují opakovaně.

Obce, které budou vyhodnoceny jako problémové co se týče jejich platební schopnosti, mohou využít pomoc ministerstva financí ohledně analýzy problémů a jejich řešení. [46]

Tabulka 7. Soustava informativních a monitorujících ukazatelů

Informativní ukazatele
Počet obyvatel obce
Příjem celkem (po konsolidaci)
Úroky
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků
Dluhová služba celkem
Ukazatel dluhové služby (v %)
Aktiva celkem
Cizí zdroje
Stav na bankovních účtech celkem
Úvěry a komunální dluhopisy
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy
Zadluženost celkem
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)
8-leté saldo
Oběžná aktiva
Krátkodobé závazky
Monitorující ukazatele
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)
Celková (běžná) likvidita

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstva financí

Používají se i ukazatele sloužící dle zákona č.420/2004 Sb. k přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a také dobrovolných svazků obcí. Jedná se povinnou náležitost zprávy o přezkoumání hospodaření. Mezi tyto ukazatele patří podíl pohledávek na rozpočtu územního celku, podíl závazků na rozpočtu územního celku a podíl zastaveného majetku na celkovém majetku samosprávného celku.

Tyto ukazatele slouží k potřebám zastupitelstva územních samosprávných celků, popřípadě orgánů dobrovolných svazků při projednávání návrhů či dotazů v rámci schvalování závěrečného účtu. [12]

4. CHARAKTERISTIKY VYBRANÝCH MĚST

4.1. Charakteristiky města Poděbrady

4.1.1. Poloha

Poděbradský region leží v Polabské nížině Středočeského kraje, pro kterou je typická rovinatá až mírně zvlněná krajina a nízký roční úhrn srážek. Nejvyšším vrcholem v okolí je Oškobrh s nadmořskou výškou 285 m. n. m. Do správního obvodu města Poděbrad spadá 35 obcí, které lze dále rozdělit na Poděbradsko a Městecko. Celkově má tato oblast rozlohu 34 859 ha a trvale zde sídlí téměř 29 000 obyvatel. Nejvýznamnějším městem z tohoto regionu je právě lázeňské město Poděbrady. [18]

V rámci svého správního obvodu sousedí severně a východně s Královéhradeckým krajem, konkrétně s Hradcem Králové, Novým Bydžovem a Jičínem, jižně s Kolínem a severozápadně s Nymburkem. [18]

Obrázek 2. Mapa správního obvodu města Poděbrad

Zdroj: [18]

4.1.2. Historie města a správy území

Poděbrady vznikly jako osada nedaleko brodu, od kterého lze odvodit i dnešní název města "pode-brody". Tímto územím procházela dálková obchodní cesta z Prahy, která směřovala do Slezska a Polska. K vývoji přispělo i slavníkovské hradiště v blízké Libici nad Cidlinou, které zaniklo roku 995 rukou Přemyslovců. Po této události se slavníkovské knížectví rozdělilo do menších správních celků, jedním z nich byly také Poděbrady. Zhruba od 12. století se objevují první zmínky o tomto městě. [21]

Od roku 1268 toto sídlo vlastnila řada českých panovníků jako Přemysl Otakar II., Václav II. či Jan Lucemburský. Od roku 1345 se Poděbrady staly soukromým vlastnictvím Jindřicha ze Žlebu, v tomto období byly součástí panství například dnešní obce Pátek, Sadská, Sokoleč, Pečky, Osek a řada dalších. Mezi lety 1351 a 1495 Poděbrady patřili pánům z Kunštátu a Poděbrad. Za jejich působení se území panství dále rozšiřovalo a zvelebovalo. Založili například Přední, Kostelní, Pískovou a Vrbovou Lhotu. V rozkvětu panství pokračoval tak Jiří z Poděbrad, kdy se k území přidaly také Libice, Odřepsy, Hradčany, Nová Ves a další. Postupně se Poděbrady rozšiřovaly, až v roce 1841, kdy panství vlastnil Jiří Šimon Sina, patřilo do území 63 vesnic. Vznik lázeňství je datován na rok 1908 v souvislosti s knížetem z Hohenlohe. [21]

Již od roku 1750 existovaly kraje a později i krajské úřady, které však byly zanedlouho zrušeny, existovala i samospráva a policie či soudy, avšak po roce 1848 v rámci změn na popud Rakouska-Uherska se území rozdělilo na okresní hejtmanství. Do poděbradského hejtmanství patřil poděbradský a královéhradecký soudní okres. V roce 1868 se k nim připojil i Nymburský soudní okres. Postupem času došlo ke změně názvu na okresní úřady a v roce 1836 vznikl samostatný správní okres Nymburk. Po druhé světové válce, tedy v roce 1945 bylo v platnosti opět předmnichovské rozdělení území. Již v této době bylo používáno názvu "národní výbor". V roce 1948 byly obnoveny kraje a rok později probíhaly změny v rámci okresů, například z okresu Poděbrady postoupily obce Sadská, Zvěřínec a několik dalších pod okres Nymburk. Těmito posuny se Nymburk stal rozlohou srovnatelný s Poděbrady. Roku 1960 se rapidně snížil počet krajů a okres Poděbrady byl začleněn do okresu Nymburk. V roce 2003 byl okres Nymburk rozřazen do třech správních území, tedy do obcí s rozšířenou působností, kterými jsou Poděbrady, Lysá nad Labem a Nymburk. [18]

4.1.3. Mikroregiony

Na území Poděbradska lze nalézt několik mikroregionů a dobrovolných svazků obcí. Jedná se o mikroregion Mezilesí, mikroregion Poděbradské Polabí, které byly založeny za účelem rozvoje regionu. Svazek obcí „Plynofikace Sevro“, byl zřízen k zavedení plynofikace na území Senic, Vrbice a Opočnice. Svazek obcí „Cidlina“ a „Jižní Polabí“ vznikly z důvodu výstavby kanalizace, v prvním případě pro obce Opolany, Pátek, Choťanky, Libice nad Cidlinou, Sány, Dobšice, Vlkov pod Oškobrhem, Kolaje a Odřepsy. V druhém případě pro obce Oseček a Sokoleč. [18]

4.1.4. Status města

Poděbrady jsou základním územním samosprávným společenstvím občanů, které je vymezeno hranicí území Poděbradska, v rámci správního obvodu až hranicí Městecka. Jelikož má více než 3000 obyvatel, nese status město. V rámci samostatné působnosti spravují město jeho pověřené orgány. [18]

4.1.5. Orgány Poděbrad

Organizační schéma Městského úřadu a organizací města Poděbrady se nachází v příloze I.

Vedení města

Ve vedení města stojí starosta a místostarosta. Funkci starosty zastává PhDr. Ladislav Langr, jemuž je svěřena odpovědnost za Městskou policii, kontrolu, krizové řízení, propagace, lázeňství, cestovní ruch, územní plán, mládež a ostatní nespécifikované úseky. Konkrétně je předsedou povodňové komise ORP Poděbrady, předsedou bezpečnostní rady obce s rozšířenou působností, garantem komise pro lázeňství, cestovní ruch a další podnikání, garantem komise pro kulturu, propagaci, výchovu, vzdělání a spolkový život a garantem komise dětí. V roce 2014 byl pan Langr do funkce starosty zvolen již podruhé. [22]

Pro případ zastoupení v nepřítomnosti starosty nesmí v žádné obci či městě chybět místostarosta. V případě Poděbrad se jedná o Mgr. Ivana Uhlíře, který nese odpovědnost za fungování Městské realitní, a.s., Technických služeb města Poděbrad s.r.o., Poděbradské sportovní. Mezi další oblasti působení místostarosty Poděbrad patří majetek města, také

jeho rozvoj, údržba, čistota a bytová situace. Oficiální funkcí pana Uhlíře je statutární místostarosta a garant bytové komise. [22]

Zastupitelstvo

Nejvyšší orgán města, tedy zastupitelstvo, tvoří v Poděbradech 21 členů. Zastupitelstvo samostatně spravuje město a provádí úkony v rámci samostatné působnosti. V čele zastupitelstva stojí starosta PhDr. Ladislav Langr. Do řad zastupitelů patří také místostarosta Mgr. Ivan Uhlíř a členové rady. [23]

Rada

Rada města má 7 členů včetně starosty a místostarosty. Na základě zákona o obcích vykonává svou činnost. [24]

Komise a výbory

V letech 2010-2014 působila ve městě řada komisí a výborů. Patří sem finanční výbor, kontrolní výbor, místní výbor městských částí Poděbrad, tedy Kluku, Polabce, Přední Lhoty a Velkého Zboží. Dále komise pro sociálně-právní ochranu dětí, komise pro projednávání přestupků, právní komise města, komise pro životní prostředí, komise urbanismu a dopravy, komise pro strategický rozvoj a investice, sportovní komise, komise pro lázeňství a cestovní ruch, sociálně-zdravotní komise, rada seniorů a hendikepovaných občanů, bytová komise, komise pro občanské záležitosti, bezpečnostní rada obce s rozšířenou působností, povodňová komise obce s rozšířenou působností, komise pro regeneraci památkové zóny, komise pro kulturu a školství a organizační výbor oslav 550. výročí mírové mise Jiřího z Poděbrad. Do čela každé této komise je zvolen její předseda. [25]

Městský úřad

Městský úřad je složen zejména z funkce starosty, I. místostarosty a II. místostarosty a tajemníka, kterým je Ing. Václav Šeberle. [22]

Funkce tajemníka představuje plnění úkonů statutárního orgánu na základě zvláštních právních předpisů ve vztahu k zaměstnancům městského úřadu. Dále má

na starosti výběrová řízení pro volné pracovní pozice, vzdělávání úředníků a zabezpečuje oblast krizového řízení a úkony na úrovni bezpečnostního ředitele. [26]

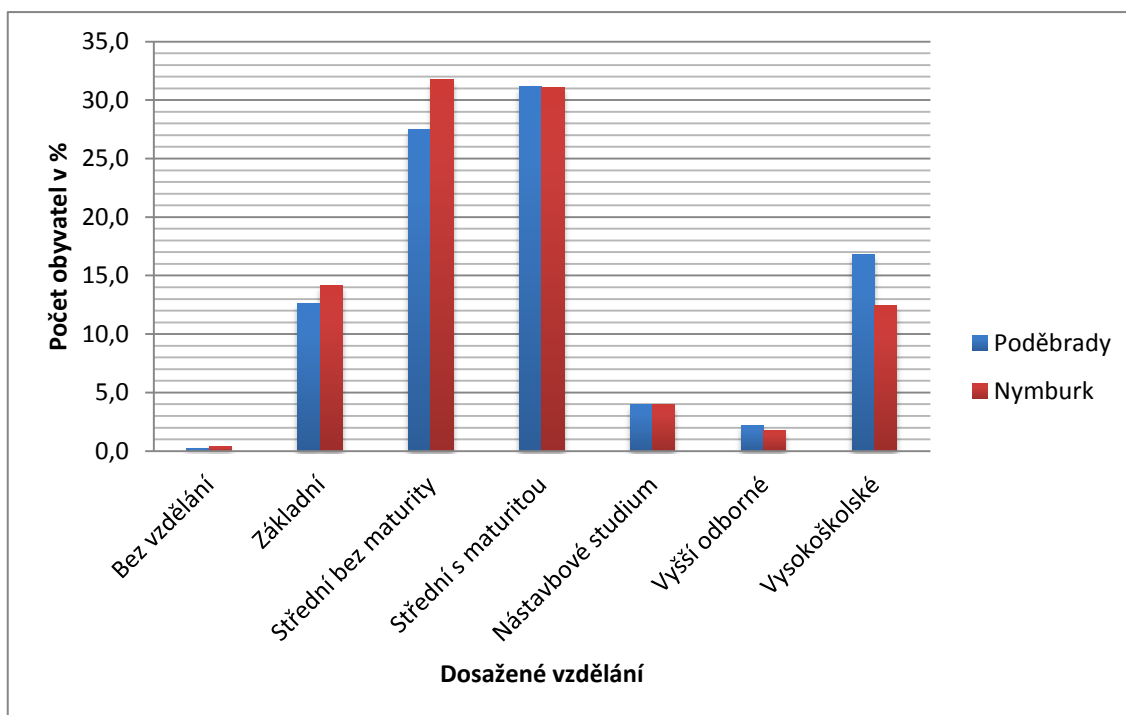
4.1.6. Statistická specifika

Populační struktura

K 31. 12. 2013 čítá město Poděbrady 14 013 obyvatel, z čehož je 6 745 mužů a 7 268 žen. Většina obyvatel Poděbrad patří do kategorie produktivního věku, tedy věku v rozmezí 15-64 let, konkrétně 9 096 obyvatel, 2 089 obyvatel je ve věku 0-14, tedy děti neboli předproduktivní skupina populace. Zbýlých 2 828 občanů je ve věku 65 + zvaných postproduktivní část populace. Dle statistik průměrný věk obyvatel města stoupá, v roce 1991 průměrný věk činil 38,7. V roce 2013 se věk zvýšil na 42,4 roku. Z těchto faktů vyplývá, že se zvyšuje počet starších obyvatel a současně se postupně snižuje počet obyvatel v produktivním věku. [19]

Co se týká oblasti vzdělanosti, největší podíl obyvatel starších 15 let, konkrétně 31,2%, dosáhlo středoškolského vzdělání s maturitou, 16,8% obyvatel je vysokoškolsky vzdělaných. Necelá 0,3% je bez vzdělání. [36]

Graf 1. Obyvatelstvo dle nejvyššího ukončeného vzdělání v Poděbradech a Nymburce

Zdroj: Vlastní zpracování

Nezaměstnanost a trh práce

Nezaměstnanost lze vyjádřit jako takovou situaci národního hospodářství, ve které část pracovního potenciálu společnosti nemůže nalézt užití v pracovním procesu nebo se v tomto procesu záměrně uplatnit nechce. Dle statistiky je nezaměstnaný ten, který shání práci a současně chce být příčinnivý jako zaměstnanec nebo není neschopen práce kvůli nemoci, je nečinný jako domácí dělník, není pomoc poskytující rodinný příslušník či samostatně podnikající osoba. [14]

Nejčastějším vyjádřením je míra nezaměstnanosti, což je procentuální podíl nezaměstnaných k celkovému počtu aktivního obyvatelstva. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo je označováno jako pracovní síla, jejíž největší složkou jsou lidé od ukončení povinné školní docházky až do osob dosahujících důchodového věku. K tomuto pojmu je nutno přičíst také pracující důchodce a naopak odečíst vězně, studenty, mentálně a fyzicky neschopné vykonávat práci a samozřejmě ty, kteří o práci nestojí, tudíž jí ani nehledají. [14]

Dle sčítání lidu, domů a bytů je v Poděbradech celkem 6 838 ekonomicky aktivních obyvatel, z toho je 3 566 mužů a 3 272 žen. Z tohoto počtu je 6 246 zaměstnaných, z čehož je 72% zaměstnanců, 5% zaměstnavatelů a 17% pracujících na vlastní účet.

Dle integrovaného portálu Ministerstva práce a sociálních věcí je k prosinci 2014 nezaměstnanost v Poděbradech 7,2% a je zde 104 volných míst. [26]

Ve stejném období činila nezaměstnanost v rámci celého území České republiky 7,5%. Situace v Poděbradech je tedy v tomto ohledu více než uspokojivá. Velká část obyvatel Poděbrad dojíždí za prací do nedalekého hlavního města, což je jistě jeden z hlavních faktorů, který zdejší nezaměstnanost ovlivňuje. [37]

Další okolností působící na tento ukazatel je existence celé řady velkých podniků celonárodního charakteru, jako jsou například Sklářny Bohemia a.s., které jsou největším zaměstnavatelem správního obvodu. Druhým největším jsou Lázně Poděbrady. Mezi další klíčové zaměstnavatele města patří KBH velkoobchod s.r.o. a Poděbradka, a.s. [37]

Okolní vesnice se většinou vyznačují vyšší mírou nezaměstnanosti. Ve většině případů se nezaměstnanost za poslední roky znatelně zvýšila. [20]

4.1.7. Specifika vybavenosti a služeb města

Školství

V současné době se situace v Poděbradech týkající se školství zdá být více než dostatečná. Je zde celkem 9 mateřských škol, které spadají pod příspěvkovou organizaci Mateřská škola Poděbrady. Jedná se o MŠ Žižkova, MŠ Karla Čapka, MŠ Velké Zboží, MŠ Proftova, MŠ Palachova, MŠ Studentská, MŠ Polabec, MŠ Na Valech a MŠ náměstí T. G. Masaryka. [18]

Nachází se zde 2 základní školy, Základní škola Václava Havla a Základní škola T. G. Masaryka, která má dvě budovy, jednu přímo ve městě a druhou na sídlišti Žižkov. Součástí této školy je i Základní umělecká škola, která se zaměřuje na hudební, literárně-dramatickou, výtvarnou a taneční oblast. Mimo jiné funguje také Speciální základní škola.

V rámci středních škol je možnost vybrat si z Gymnázia Jiřího z Poděbrad, Hotelové školy a vyšší odborné školy hotelnictví a turismu, Střední zemědělské školy a Střední odborné školy Poděbrady a EKO Gymnázia a Střední odborné školy Multimediálních studií, která je školou soukromou. Ostatní jmenované jsou školy státní.

Ve městě se nachází jedno učiliště, a to Střední odborné učiliště společného stravování. [18]

Na poděbradském zámku sídlí Středisko jazykové a odborné přípravy Poděbrady a Centrum distančního vzdělávání, které jsou součástí Univerzity Karlovy v Praze- Ústav jazykové a odborné přípravy. [18]

V letech 1922-1957 byla v Poděbradech v provozu Ukrajinská hospodářská akademie. V 90. letech proběhly dva pokusy a založení vysoké školy v prostorách zámku, bohužel byly oba neúspěšné. Jednalo se nejdříve o ekonomické, posléze technické zaměření.

Zdravotnictví

I když se v Poděbradech nenachází nemocnice, je zde celá řada lékařů různých specializací, pravděpodobně i kvůli tomu, že se jedná o lázeňské město. Jsou zde ordinace praktických lékařů, gynekologie, homeopatie, chirurgie, kardiologie, kožní, neurologie, ortopedie, stomatologie a mnoho dalších. Po zrušení porodnice v Městci Králové nyní velká část rodiček využívá porodnici v Nymburské nemocnici, která prošla v posledních letech rekonstrukcí. [32]

Lázně Poděbrady, a. s. fungují již od roku 1908. Zaměřují se na léčbu oběhového systému, především pak po operacích srdce či po infarktu myokardu, dále léčí chronické formy ischemické choroby srdeční, cévní choroby, nemoci žilního systému nohou a léčbu vysokého krevního tlaku. Specializují se také na nemoci vznikající poruchami látkové výměny jako je Diabetes či obezita. V neposlední řadě se zde pacienti léčí s nemocemi týkající se pohybového aparátu. [33]

Doprava

Jelikož město Poděbrady leží na půl cesty mezi Hradcem Králové a Prahou, je zde využívána zejména železniční doprava, která je zajišťována Českými drahami, a. s.

Autobusovou dopravu zabezpečuje firma ČSAD Střední Čechy, a. s. Jednou z nejvytíženějších linek je směr Praha, Černý Most, která spadá pod Pražskou integrovanou dopravu. Mezi další klíčové linky patří například směr Harrachov, Špindlerův Mlýn nebo Jánské Lázně. [34]

V roce 2002 byla založena městská hromadná doprava soukromou firmou SDS Poděbrady. Původně fungovaly tři linky, bohužel ale zvýhodněné jízdné nemohlo pokrýt celkové náklady, a tak byl jejich provoz omezen. Tato autobusová doprava je určena především pro školáky, proto spoje jezdí vždy ráno a odpoledne. [35]

Protože Poděbrady leží na řece Labe, provozuje se zde i říční doprava. K účelům rekreace slouží výletní loď Král Jiří, která se plaví na trase soutok Cidliny a Labe směrem do Nymburka a zpět.

Sociální péče

V rámci poskytování sociálních služeb je přímo ve městě zřízen jeden domov pro seniory, konkrétně Luxor Poděbrady. Několik dalších je rozmístěných po okolních vesnicích, například Senior Park, a. s. v Sokolči nebo Diakonie ČCE v Libici nad Cidlinou. [39]

Pečovatelskou službu, osobní asistenci, denní stacionář a odlehčovací službu zajišťuje Centrum sociálních zdravotních služeb Poděbrady o.p.s. Střediska této organizace se nacházejí na několika místech, konkrétně v Městci Králové, Poděbradech, Nymburku a Lysé nad Labem. Toto centrum se také zabývá sociálně-právní ochranou dětí, což představuje sledování a podporování pěstounských rodin tak, aby výchova a péče

o děti jim svěřené probíhala tak jak má, a aby byla naplněna jejich práva a povinnosti. Tato činnost zahrnuje pravidelné konzultace se sociálním pracovníkem a odborné poradenství či jeho zprostředkování, ale také zajištění kontaktu těchto dětí s biologickými rodiči. [38]

Společnost HANDICAP CENTRUM SRDCE o.p.s. se věnuje péči mentálně postiženým osobám. [39]

Kultura

Jelikož jsou Poděbrady lázeňským městem, kultura je zde hlavně v letních měsících poměrně bohatá. Pravidelně se ve městě konají různé koncerty, festivaly a slavnosti. Tradiční akcí jsou slavnosti Krále Jiřího. Poděbrady disponují také knihovnou, muzeem, galerií a divadelním spolkem. Je zde také řada sportovního vyžití, od tenisových kurtů, nových sportovních hřišť až po nový zimní stadion. [32]

Círky

Na území Poděbrad působí hned několik církví, jedná se o Sbor Církve adventistů sedmého dne Poděbrady, Církev československá husitská, Římskokatolická církev, Českobratrská církev evangelická, Křesťanský sbor a Církev bratrská. [36]

Z celkového počtu obyvatelstva Poděbrad se hlásí k náboženskému vyznání celých 1703 osob. Z tohoto počtu se 57% hlásí k Římskokatolické církvi, 6% k Církvi československé husitské, 14% k Českobratrské církvi evangelické, ostatní patří k Náboženské společnosti Svědkové Jehovovi a Pravoslavné církve v českých zemích. [36]

4.2. Charakteristiky města Nymburk

4.2.1. Poloha

Město Nymburk je rozloženo po obou březích Labe a jeho nadmořská výška je 186 m.n.m. Nymburk je okresním městem a nachází se v severovýchodních končinách Středočeského kraje, jižně sousedí s Kolínem, západně s regionem Praha-Východ, severozápadně s Mladoboleslavskem, severovýchodně s Jičínem a východně s Královemhradeckem. Je vzdálen asi 10 km od Poděbrad. Celý Nymburský okres zaujímá rozlohu 850 km² a skládá se z 87 obcí, konkrétně z 6 měst, 3 městysů a 78 vesnic. Na tomto území žije 85 600 obyvatel, z čehož vychází hustota obyvatelstva

na 101 obyvatel na km². V této oblasti je rozvinuto převážně zemědělství, méně pak průmysl, povětšinou zpracovatelský nebo lehký. Je zde celá řada historických památek, což dělá z města lákadlo pro turisty. [29]

Obrázek 3. Mapa okresu Nymburk

Zdroj: [29]

4.2.2. Historie města

Počátky osídlení sahají až daleko do historie, zhruba do období 3600 let před Kristem, což dokazují archeologické nálezy z mladší doby kamenné. Město Nymburk založil ve druhé polovině 13. století Přemysl Otakar II. V tomto období se stal Nymburk jedním z nejvýznamnějších měst, zejména kvůli strategické poloze vůči Praze. Byl zde usazen dominikánský řád a mimo české osadníky byly přizváni i kolonisti z Nizozemska a Německa. Ti ho pojmenovali Neuenburch, neboli Nový Hrad. Na přelomu 13. a 14. století za vlády panovníka Václava II. byla započata stavba opevnění města. Bylo vybudováno dvojité opevnění i vodní příkopy. Vchod do města byl možný prostřednictvím čtyř bran- Boleslavské, Bobnické, Svatojišské a Mostecké. V roce 1310 zde pobývala i Eliška Přemyslovna. Husitské války se Nymburka až tak nedotkly, byl zde zničen pouze klášter Dominikánů. Díky vazbám na Prahu samotné město neutrpělo. Zhruba do 17. století se město těšilo rozkvětu. Zlom nastal mezi lety 1618-1648, tedy v období třicetileté války, kdy bylo město vypáleno a vydrancováno saskými vojáky. Nejhorším obdobím byl rok 1634, kdy byla celá pevnost téměř zničena, město vypleněno a většina obyvatelstva vyvražděna. Z této situace se město vzpamatovalo ještě dlouhá léta,

prakticky až do konce 17. století. Město se potýkalo i s několika požáry, ten nejhorší byl v roce 1838, město v tu dobu přišlo o většinu historických staveb.

Velký rozkvět města probíhal v 19. století, ve městě byla vybudována železnice, nádraží a v návaznosti na to vznikl cukrovar, pivovar, několik průmyslových závodů. Později vznikla také nemocnice a gymnázium. [30]

4.2.3. Mikroregiony

Na území Nymburka působí Svazek obcí Kostomlatsko, kam spadají Kostomlaty nad Labem a Kostomlátky. Dále byl na území Nymburska založen Svazek obcí „Kersko“, pod který spadá Hradištko, Sadská a Třebestovice. Dalším je Region Taxis Bohemia, který je složen z 25 obcí, mezi které patří například Bobnice, Loučeň, Mcely nebo Smilovice. Cílem založení je zlepšení prosperity obcí a jejich obyvatel jako celku. [40]

Asi nejznámější a nejrozšířenějším mikroregionem v Nymburku je Mikroregion Nymbursko, který se věnuje činnosti zájmových, uměleckých, kulturních a církevních spolků. [41]

4.2.4. Status Města

Okres Nymburk se skládá ze třech správních obvodů obcí s rozšířenou působností, patří mezi ně Poděbrady, Nymburk a Lysá nad Labem a pěti správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem, kam spadají Poděbrady, Nymburk, Lysá nad Labem, Sadská a Městec Králové. Samotné město Nymburk má více než 3000 obyvatel, nese tedy status město. [29]

4.2.5. Orgány města

Organizační schéma Městského úřadu a organizací města Nymburk se nachází v příloze II.

Vedení města

Ve vedení města stojí starosta Ing. Tomáš Mach, Ph. D. společně s místostarostou PhDr. Pavlem Fojtíkem. Kancelář starosty zajišťuje organizaci zasedání rady města a zastupitelstva a z hlediska personálního a administrativního provádí dohled nad funkcí a činností městské policie. Také zajišťuje propagaci a prezentaci města, vydává kulturní

měsíčník, zabezpečuje chod Turistického informačního centra a z části také webové stránky města. [31]

Zastupitelstvo

Zastupitelstvo Nymburka se skládá z 21 členů. Mezi tyto členy spadá samozřejmě také starosta, místostarosta a členové rady. Zastupitelstvo je nejvyšší organizační jednotkou města a rozhoduje tedy v rámci své samostatné působnosti. [31]

Rada

Rada města Nymburk je složena stejně jako v Poděbradech ze 7 členů, pod kterou spadá činnost komisí. [31]

Komise a výbory

Pro období mezi lety 2014-2018 bylo radou města zvoleno šest komisí. Patří mezi ně bytová a sociální komise, komise rozvoje a investic, komise pro školství, kulturu a sport, komise správy majetku a životního prostředí a likvidační komise. Každá komise má svého předsedu, který stojí v čele. Obecně mají komise funkci iniciativního a poradního orgánu pro radu města. [31]

Městský úřad

V čele městského úřadu stojí starosta společně s jedním místostarostou a tajemnice, kterou je Ing. Jana Motejlková. [31]

4.2.6. Statistická specifika

Populační struktura

Dle sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 je v Nymburce 14 796 obyvatel, z čehož je 7 127 mužů a 7 669 žen. Na základě rozdělení podle věkové struktury žije ve městě 2 147 obyvatel do věku 14 let, tedy v předproduktivním věku. V produktivním věku, tedy mezi 15-64 rokem života, je zde 10 330 obyvatel. Zbýlých 2 271 obyvatel je poproduktivního věku. [36]

Průměrný věk obyvatel Nymburka je 41,4 let, tento ukazatel během posledních let nepatrně stoupá. V roce 2002 byl průměrný věk 39,7 let. [19]

V oblasti dělení obyvatelstva podle nejvyššího dosaženého vzdělání tvoří největší podíl střední vzdělání bez maturity, konkrétně 31,8 %. Vysokoškolsky vzdělaných zde žije 12,5% a 0,4% obyvatel je bez vzdělání. [36]

Nezaměstnanost a trh práce

Dle informací ze sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 se v Nymburku nachází 7 495 ekonomicky aktivních obyvatel. Z tohoto počtu je 3 974 mužů a 3 521 žen, přičemž je celkově 6 795 zaměstnaných. Z celkového počtu ekonomicky aktivních obyvatel tvoří více než 71% zaměstnanci, necelé 3% zaměstnavatelů a 11% podnikatelů. Zbytek obyvatel se řadí mezi nezaměstnané. [36]

K prosinci 2014 je podle údajů zveřejněných Ministerstvem práce a sociálních věcí nezaměstnanost ve městě Nymburk celých 8% a k dispozici je zde 115 volných pracovních míst. Vzhledem k celorepublikovému průměru má město o 0,5% vyšší míru nezaměstnanosti. Okolní vesnice se paradoxně vyznačují nižším procentem míry nezaměstnanosti. [26]

Nejvýznamnějšími zaměstnavateli na území Nymburka jsou Jednota spotřební družstvo v Nymburce, INFUSIA a.s., TEMAC a.s., Changhong Europe Electric s.r.o a Magna Exteriors&Interiors (Bohemia) s.r.o. [37]

4.2.7. Specifika vybavenosti a služeb města

Školství

Ve městě se nachází celá škála různých školských a zájmových zařízení. Funguje zde 6 mateřských škol, konkrétně MŠ u pejska a kočičky, MŠ Adélka, MŠ Čtyřlístek, MŠ Růženka, MŠ Sluníčko a MŠ Větrník.

Pro děti ve školním věku jsou k dispozici 3 základní školy, Základní škola Komenského, Základní škola Nymburk R.A.F. a Základní škola Nymburk Tyršova. [29]

Ze středních škol lze zmínit Gymnázium Nymburk, Střední odbornou školu a Střední odborné učiliště Nymburk a Střední zdravotnickou školu.

Z ostatních je zde zřízena Základní umělecká škola B. M. Černohorského, Speciální školy a Speciální mateřskou školu Nymburk. Dále je v provozu Hudební škola Yamaha, Dům dětí a mládeže a další. [29]

Zdravotnictví

Zdravotnictví je zde poměrně rozsáhlé, hlavně díky tomu, že se zde nachází nemocnice. V té v posledních letech proběhla modernizace jednotlivých oddělení a do budoucna je v plánu další rozšiřování péče a služeb. V roce 2012 se podařilo otevřít gynekologickou ambulanci v nedalekých Milovicích, kde se město chystá tyto služby rozšířit o další specializované ambulance. [42]

Kromě samotné nemocnice se zde nachází oční ambulance, 2 polikliniky a Územní středisko záchranné služby středočeského kraje. [32]

Doprava

Stejně jako Poděbrady, i Nymburk nachází na trati mezi Prahou a Hradcem Králové, proto je zde také poměrně rozšířená železniční doprava. Klíčová je zde trasa Praha- Velký Osek- Kolín, na kterou zde navazuje železnice směrem na Poříčany, Kopidlno, Jičín a Mladou Boleslav.

Městská hromadná doprava je v Nymburce zajištěna Okresní autobusovou dopravou Kolín, s.r.o. Funguje zde jedna linka, která je v provozu pouze v pracovní dny. Co se týče klasické autobusové dopravy, linky směřují zejména do okolních měst, jako je Lysá nad Labem, Milovice, Sadská nebo Pečky. Projíždí zde také několik dálkových linek, například směrem na Liberec, Poprad, Žilinu či Košice. [43]

Jelikož i Nymburk leží podél toku řeky Labe, je zde provozována výletní loď Blanice, která pluje mezi Nymburkem, Hradišťkem, Kerskem a Ostrou.

Sociální péče

V okolí Nymburka se nachází Domov pro seniory Předhrádí v Pňově. Dále je v nedalekých Milovicích zřízen denní stacionář Domov Mladá, který je zaměřen na péči o osoby s mentálním, tělesným, kombinovaným a zdravotním postižením. Přimo v Nymburce se pak nachází Centrum pro všechny, které je také určeno osobám s postižením, avšak ve věku mezi 5 a 26 rokem. [44]

Co se týká sociální péče o rodiny s dětmi, v Nymburce je zřízen Nízkoprahový klub pro děti a mládež. Tato organizace se zaměřuje na děti a mládež ve věku od 12 do 26 let, které zažívají nepříznivé sociální situace. Je zde zřízen také dětský domov. Dále

se v Nymburce nachází Centrum pro pomoc obětem- Respondeo o. s., Centrum sociální rehabilitace, Občanská poradna Respondeo nebo Intervenční centrum Respondeo. [44]

Kultura

V Nymburce je stejně jako v Poděbradech poměrně zajímavé kulturní vyžití. Jelikož zde dlouhá léta žil známý spisovatel Bohumil Hrabal, koná se zde řada kulturních událostí s ním spojených. Každoročně je pořádána akce „Hrabalovo Kersko“, což je putování po oblíbených místech samotného Bohumila Hrabala, divadelní představení, výstava a čtení známých Hrabalových děl. Dále je v provozu Muzeum Bohumila Hrabala, funguje zde Klub čtenářů Bohumila Hrabala a Literární kabinet. [45]

Každoročně se zde konají slavnosti pivovaru Nymburk. V rámci této akce se návštěvníci mohou podívat do pivovaru, ochutnat pivo a projet se postřižinským expresem.

Nymburk je také známý pro sportovní aktivity, především pro basketbalový tým ČEZ Basketball Nymburk. Mezi další sporty, které jsou pro město typické, patří hokej, veslování, krasobruslení a tanec.

Círky

Sídlí zde Římskokatolická farnost Nymburk, Náboženská obec Církev československé husitské v Nymburce, Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Nymburce a Sbor Křesťanské společnosti Nymburk. [36]

Na základě údajů zjištěných při sčítání lidu, domu a bytů je ve městě 1 174 obyvatel, kteří se hlásí k náboženské společnosti. Z tohoto počtu se 54% přiklání k Římskokatolické církvi, 7% k Československé církvi husitské, necelých 10% k Československé církvi evangelické, necelá 3% k Náboženské společnosti Svědkové Jehovovi a více než 1% uznává Pravoslavnou církev v českých zemích. [36]

5. ANALYTICKÁ ČÁST

Finanční hospodaření vybraných měst probíhá na základě ročního rozpočtu a rozpočtového výhledu. Rozpočtový rok odpovídá délce kalendářního roku. Rozpočet je sestavován zejména jako vyrovnaný. Rozpočet ve městech Poděbrady a Nymburk je schvalován ve druhé polovině měsíce prosince a v průběhu roku je obvykle upravován schválenými rozpočtovými opatřeními. Pokud je výsledkem rozpočtového hospodaření přebytek, převádí se do hospodaření dalšího roku nebo je převeden do finančních fondů. V opačném případě schodek je financován právě z fondu rezerv a rozvoje. Po uplynutí rozpočtového roku se vypracuje závěrečný účet města, který vypovídá o příjmech a výdajích města, rozdělených dle tříd a oddílů, dále obsahuje rozbor hospodářské činnosti města, informuje o majetku města a finančních operacích. Také jsou zde uvedeny informace o hospodaření příspěvkových organizací města a dalších organizačních složek. Tyto údaje musí být posouzeny nezávislým auditorem, který provádí prověrku řádné účetní závěrky.

Výpočty jednotlivých ukazatelů jsou uvedeny v příloze III.

5.1. Výsledek hospodaření

Následující tabulky popisují výsledky hospodaření města Poděbrady a Nymburk v letech 2009-2013.

Tabulka 8. Výsledek hospodaření města Poděbrady v letech 2009-2013 v tis. Kč

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Výnosy	27 817,55	291 246,00	285 353,14	242 053,45	243 783,75
Náklady	21 580,44	239 841,00	204 984,03	219 135,98	218 416,54
Výsledek hospodaření před zdaněním	6 237,11	51 405,00	80 369,11	22 917,47	25 367,21

Zdroje: Vlastní zpracování dle závěrečného účtu PDY

Tabulka 9. Výsledek hospodaření města Nymburk v letech 2009-2013

Rok	2009	2010	2011	2012	2013
Výnosy	19 709,46	335 718,11	328 170,20	273 221,42	293 059,08
Náklady	17 584,67	295 326,10	306 465,00	274 468,89	252 078,68
Výsledek hospodaření před zdaněním	2 124,79	40 392,01	21 705,20	1 886,26	40 980,40

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečného účtu NBK

Výsledky hospodaření měst ve sledovaných letech se nachází vždy v kladných číslech, tedy v přebytku. Nejnižší výsledek byl pozorován v roce 2009, jelikož v tomto roce byly k dostání pouze údaje o hospodářské činnosti města, nikoli činnosti hlavní. Z tohoto důvodu jsou hodnoty oproti následujícím rokům podstatně nižší.

Ve sledovaném období doznávaly následky finanční a hospodářské krize. I přes to města správně odhadla poměr výnosů a nákladů a dosáhly tak uspokojivého výsledku hospodaření. Přebytky jsou obvykle převáděny do fondu rezerv a rozvoje. Krajních hodnot dosáhlo město Nymburk pouze v roce 2012, kdy výsledek hospodaření dosáhl pouze 1 886 260 Kč. Výsledky v jednotlivých letech jsou velice nerovnoměrné.

5.2. Analýza příjmů

5.2.1. Celkové příjmy

Celkové příjmy jsou složeny z příjmů daňových, nedaňových, kapitálových a z přijatých dotací. V tabulkách jsou popsány příjmy podle jednotlivých typů v rozmezí let 2009-2013.

Tabulka 10. Celkové příjmy města Poděbrady v letech 2009-2013 v tis. Kč

Příjmy	2009	2010	2011	2012	2013
Daňové	140 847,00	148 104,30	154 344,00	165 718,90	178 002,50
Nedaňové	31 009,50	21 787,30	24 065,70	24 273,90	25 472,20
Kapitálové	8 494,70	6 763,90	58 936,10	40 759,10	9 598,10
Přijaté dotace	124 690,20	156 009,00	167 691,00	70 075,00	41 631,30
Celkem	305 041,40	332 664,50	405 036,80	300 826,90	254 704,10

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečného účtu PDY

Tabulka 11. Celkové příjmy města Nymburk v letech 2009-2013 v tis. Kč

Příjmy	2009	2010	2011	2012	2013
Daňové	144 877,00	149 054,41	150 218,60	159 572,38	203 781,92
Nedaňové	36 466,49	43 904,64	35 652,53	43 431,72	36 774,12
Kapitálové	21 328,44	10 003,33	7 447,57	15 896,78	19 001,20
Přijaté dotace	146 902,23	142 609,84	149 446,67	40 278,20	33 501,84
Celkem	349 574,14	345 572,22	368 612,78	259 179,08	293 059,08

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečného účtu NBK

Příjmy města Poděbrady se ve sledovaném období zvyšovaly až do roku 2011, do výše 405 036 800 Kč. V tomto roce výrazně stouply kapitálové příjmy, z 6 763 900 Kč na 58 936 100 Kč. Tedy o 52 172 200 Kč. V tomto roce se uskutečnil prodej velkého množství bytů, méně pak pozemků. Tento rok se dá označit jako nejúspěšnější z hlediska příjmů, jelikož všechny byly naplněny na více než 100%. Rok poté se však příjmy propadly o 26%, tedy o 104 209 900 Kč. Hlavní příčinou tohoto stavu byl výrazný pokles přijatých dotací, které klesly o 58,2%. Důvodem je sociální reforma, která převedla agendu vyplácení sociálních dávek na Úřad práce, převedeny byly tedy také finanční prostředky k tomu určené. V Poděbradách se jednalo o částku přibližně 85 mil. Kč. Dalším důvodem bylo vyčerpání řady dotačních programů. Propadly se také příjmy kapitálové, o více než 18 mil. Kč, jelikož velká část plánovaného prodeje nemovitostí a pozemků byla realizována především v předchozím roce. Naopak daňové příjmy se navýšili oproti roku 2011 o 7,4%. Rok 2013 byl co do příjmů nejslabší, avšak index vývoje s předchozím rokem nebyl tak markantní jako mezi rokem 2011 a 2012. Příjmy z prodeje bytů a pozemků opět klesly, stejně jako dotace. Pro město je však nejdůležitější, že jejich hlavní příjmy, tedy příjmy daňové, rostou každým rokem výš a výš.

Stejně jako v Poděbradách, tak i v Nymburce příjmy vzrůstaly až do roku 2011 do výše 368 612 780 Kč, rok poté se však příjmy propadly o 29,7%, na částku 259 179 080 Kč. Největší úbytek opět nastal v oblasti přijatých dotací, přesněji o 109 168 470 Kč, především kvůli převedení sociální agendy na Úřad práce. Naopak kapitálové příjmy vzrostly o 53,2% díky prodeji nemovitostí, přestože ještě nebyl

uskutečněn hlavní plán prodeje pozemků a bytů v Průmyslové zóně Sever a Jih, který je již v řešení několik let. Rok 2013 přinesl zlepšení o 33 880 000 Kč, především díky daňovým příjmům, které budou rozebrány v následující tabulce.

Tabulka 12. Celkové příjmy na obyvatele (v tis. Kč)

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Poděbrady	22,12	24,04	28,87	21,65	18,18
Nymburk	24,04	23,72	25,22	17,52	19,81

Zdroj: Vlastní výpočty

Celkové příjmy v přepočtu na obyvatele nabývají velice podobných hodnot. Lze pozorovat nárůst v roce 2011 a jeho následný pokles. Mírně rozdílné hodnoty lze vidět pouze v letech 2011 a 2012, kdy Nymburk lehce zaostává. Poděbrady v těchto letech obdržely vyšší dotaci a získaly více příjmů z prodeje pozemků a bytů.

Tabulka 13. Vlastní příjmy na obyvatele (v tis. Kč)

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Poděbrady	13,08	12,77	16,91	16,61	15,21
Nymburk	13,70	13,93	15,00	14,80	17,55

Zdroj: Vlastní výpočty

Vlastní příjmy se skládají z daňových, nedaňových a kapitálových příjmů. Hodnoty v přepočtu na obyvatele nabývají podobných hodnot u obou měst. K nejvyšší hodnotě vlastních příjmů došlo v Poděbradech v roce 2011 s částkou 16 910 Kč na obyvatele. Tento nárůst je zapříčiněn masivním zvýšením kapitálových příjmů o 52 172 200 Kč. Nymburk disponuje nejvyšší hodnotou vlastních příjmů v roce 2013, kde převažují daňové příjmy s nárůstem 44 209 540 Kč.

Tabulka 14. Meziroční růst celkových příjmů (v %)

Ukazatel	2010/2009	2011/2010	2012/2011	2013/2012
Poděbrady	109,06	121,76	74,27	84,67
Nymburk	98,86	106,67	70,31	113,07

Zdroj: Vlastní výpočty

I v tomto ukazateli je vidět nerovnoměrný vývoj příjmů. Nejvíce příznivá hodnota se odrazila v porovnání let 2011 a 2010 v Poděbradech, kdy byl vyzorován nárůst o 22%. Jednalo se konkrétně o částku 72 372 300 Kč. Naopak nejnižší hodnotu vykazuje rok 2012 oproti roku 2011, kdy příjmy klesly o 26%, tedy o 101 209 900 Kč.

Nymburk ukázal nejvyšší nárůst příjmů v porovnání let 2013 a 2012, kdy příjmy vzrostly o 13%, přesněji o 33 880 000 Kč. Nejnižší hodnotu vykazují roky 2012 ku 2011, kdy příjmy klesly o 30%, tedy o 109 433 400 Kč.

5.2.2. Daňové příjmy

Daňové příjmy se dělí na svěřené a sdílené daně a poplatky. Mezi daně svěřené patří daň z nemovitostí. Do sdílených daní lze zařadit daň z příjmů FO ze závislé činnosti, daň z příjmů FO ze samostatné výdělečné činnosti, daň z příjmů FO z kapitálových výnosů, daň z příjmů PO, daň z příjmů PO za obce a daň z přidané hodnoty. Mezi poplatky patří správní a místní poplatky, poplatky za znečištění životního prostředí a ostatní odvody z vybraných činností a služeb.

Tabulka 15. Daňové příjmy města Poděbrady v letech 2009-2013 v tis. Kč

Daňové příjmy		2009	2010	2011	2012	2013
Sdílené daně	Daň z příjmů FO	29 930,10	33 824,30	30 711,20	34 243,80	36 430,30
	Daň z příjmů PO	36 057,50	30 596,40	35 509,40	40 576,70	37 017,20
	DPH	47 757,50	52 470,40	54 558,70	51 428,50	62 690,00
Svěřené daně	Daň z nemovitostí	4 926,30	7 607,60	7 688,60	8 376,70	8 332,30
Poplatky		22 175,60	23 605,60	25 876,10	31 093,20	33 532,70
Celkem		140 847,00	148 104,30	154 344,00	165 718,90	178 002,50

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečného účtu PDY

Tabulka 16. Daňové příjmy města Nymburk v letech 2009-2013 v tis. Kč

Daňové příjmy		2009	2010	2011	2012	2013
Sdílené daně	Daň z příjmů FO	32 426,08	34 900,84	35 288,22	35 520,76	39 908,69
	Daň z příjmů PO	31 416,01	26 478,23	28 531,04	29 586,43	40 889,51
	DPH	50 242,76	55 160,78	54 882,18	54 604,16	67 312,72
Svěřené daně	Daň z nemovitostí	5 844,03	9 195,68	8 778,15	10 658,98	17 183,22
Poplatky		24 948,12	23 318,88	22 739,01	29 202,05	38 487,78
Celkem		144 877,00	149 054,41	150 218,60	159 572,38	203 781,92

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečného účtu NBK

Největší částí daňových příjmů tvoří bezesporu daň z přidané hodnoty. U obou měst lze pozorovat znatelný nárůst v roce 2013, který byl způsoben zvýšením základní i snížené sazby DPH. Snížená sazba daně byla zvýšena z 14% na 15%, základní z 20% na 21%. V Poděbradech navýšení přineslo 11 261 500 Kč, v Nymburce 12 708 560 Kč oproti roku 2012.

Další důležitou součástí těchto příjmů je daň z příjmů FO, kam patří daně výše zmíněné. Tyto příjmy v čase nijak výrazně nestoupají ani neklesají.

Další podstatnou daní je daň z příjmu PO a daň z příjmu PO za obce. V Poděbradech má nestálý charakter, nicméně tyto výkyvy nejsou natolik závažné. Každý rok stoupne nebo klesne zhruba o 14%. V Nymburce došlo ke znatelnému navýšení v roce 2013, největší část tvořila daň z příjmů PO za obce, která stoupla z 3 356 920 Kč na 9 640 410 Kč, stejnou částí se však projevila i ve výdajové části, jelikož tato daň jde obci zpět do příjmů.

Příjmy z poplatků v Poděbradech ve sledovaném období rovnoměrně stoupají. Největší podíl z této položky tvoří odvody a poplatky v oblasti životního prostředí a místní poplatky z vybraných činností a služeb. I když se poplatky města Nymburk v roce 2012 celkově zvýšily, část místních poplatků znatelně klesla, jelikož součástí byl poplatek z provozování výherních hracích automatů, který byl legislativou zrušen. Tento propad byl však vyrovnán ostatními odvody z vybraných činností, které se oproti roku 2011 navýšily o 12 539 590 Kč. Následující rok se příjmy z poplatků navýšily na 38 487 780 Kč, tedy o 31,8% v meziročním srovnání. Důvodem bylo zvýšení poplatku za komunální odpad a odvody z příjmů z loterií získané prostřednictvím finančních úřadů.

Výkyvy u daně z nemovitosti lze vidět pouze u města Nymburk. Navýšení v roce 2013 o 61,2% je způsobeno změnou obecně závazné vyhlášky města, prostřednictvím které byl zdvojnásoben místní koeficient.

Tabulka 17. Daňové příjmy na obyvatele (v tis. Kč)

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Poděbrady	10,22	10,70	11,00	11,93	12,70
Nymburk	10,19	10,23	10,28	10,79	13,78

Zdroj: Vlastní zpracování

Daňové příjmy u obou měst mají rostoucí tendenci. Nejvyšší hodnotu tedy nabyly v roce 2013, v Nymburce 13 780 Kč na osobu, kdy vzrostl podíl všech daňových příjmů včetně poplatků, největší část však tvořila daň z přidané hodnoty s nárůstem oproti předchozímu roku o 12 708 560 Kč. V Poděbradech částku 12 700 Kč na osobu tvoří z největší části daň z přidané hodnoty s celkovým meziročním nárůstem o 11 261 500 Kč, dále daň z příjmů FO ze závislé činnosti o 5 077 000 Kč a poplatky vyšší o 2 439 500 Kč.

Rostoucí trend u vývoje daňových příjmů je velice důležitý, jelikož se jedná o klíčové příjmy všech obcí a měst. Město Poděbrady i Nymburk tuto skutečnost pokládají za zásadní pro jejich činnost a ubírají se tedy správným směrem.

5.2.3. Nedaňové příjmy

Do nedaňových příjmů patří celá řada položek. Pod příjmy z poskytovaných služeb si lze představit například služby na hřbitově, rozhlas nebo prodej dřeva. Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady se týkají úhrady od společnosti EKO-KOM za třídění odpadu, dále náklady na řízení odboru životního prostředí, výstavby či přestupkové komise a další. Ostatní nedaňové příjmy zahrnují úhradu za žáky navštěvující školy, neinvestiční dary, pojistná náhrada nebo ostatní příjmy z vlastní činnosti.

Tabulka 18. Nedaňové příjmy města Poděbrady v letech 2009-2013 v tis. Kč

Nedaňové příjmy	2009	2010	2011	2012	2013
Příjmy z poskytnutých služeb	8 391,30	944,70	246,90	1 518,50	4 048,80
Příjmy z pronájmu majetku	9 977,00	10 708,60	10 798,70	9 832,40	10 668,10
Příjmy z prodeje zboží	86,80	56,40	242,10	87,80	0,90
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	3 171,10	3 577,60	2 435,60	2 333,70	3 084,80
Ostatní nedaňové příjmy	9 383,30	6500,00	8 829,00	10 501,50	7 669,60
Celkem	31 009,50	21 787,30	24 065,70	24 273,90	25 472,20

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečného účtu PDY

Tabulka 19. Nedaňové příjmy města Nymburk v letech 2009-2013 v tis. Kč

Nedaňové příjmy	2009	2010	2011	2012	2013
Příjmy z poskytnutých služeb	507,56	545,49	4 000,19	3 176,83	1 560,34
Příjmy z pronájmu majetku	18 579,65	17 773,70	19 240,78	13 017,23	17 289,07
Příjmy z prodeje zboží	62,34	171,87	168,87	30,89	32,54
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	767,48	6 434,72	5 569,17	4 640,08	4 606,70
Ostatní nedaňové příjmy	13 174,58	18 978,86	6 673,52	23 776,69	13 285,47
Celkem	36 466,49	43 904,64	35 652,53	44 668,43	36 774,12

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečného účtu NBK

V Poděbradech jsou nejvíce zastoupenou položkou příjmy z pronájmu majetku. Nejvíce kolísavou položkou příjem z poskytovaných služeb. Nejmarkantnější rozdíl nastal v letech 2009 a 2010, z částky 8 391 300 Kč na 944 700 Kč. Tento propad je způsoben přemístěním položky poplatků za komunální odpad do daňových příjmů, konkrétně do poplatků a odvodů v oblasti životního prostředí. V roce 2013 tyto příjmy opět stouply na 4 048 800 Kč zejména díky zavedení placeného parkovacího systému. Ostatní položky nedaňových příjmů Poděbrad nevykazují zvláštní fluktuace.

V Nymburce tvoří také největší část příjmy z pronájmu majetku, které se během sledovaného období nijak výrazně nemění. I ostatní nedaňové příjmy mají zásadní vliv na výši celkových nedaňových příjmů. Spadají sem ostatní zdroje, jako doúčtování neinvestičních transferů od obcí, přijaté úroky, přijaté sankční platby, prodej akcií a příjem z účtu hospodářské činnosti. Ty se v čase výrazně mění, především kvůli příjmu z účtu hospodářské činnosti a neinvestičním transferům od obcí. Nejnížší hodnoty dosáhly v roce 2011 s částkou 6 673 520 Kč, nejvyšší 23 776 690 Kč o rok později.

5.2.4. Dotace

Pojem investiční dotace představuje finanční podporu určenou k pořízení a technickému zhodnocení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Neinvestiční dotace jsou pak zaměřeny především na uskutečnění určitých prospěšných služeb.

Tabulka 20. Přijaté dotace města Poděbrady v letech 2009-2013 v tis. Kč

Přijaté transfery	2009	2010	2011	2012	2013
Neinvestiční dotace	112 804,20	120 680,40	119 250,50	36 329,20	29 460,40
Investiční dotace	11 886,00	35 328,60	49 069,50	33 745,80	12 170,90
Celkem	124 690,20	156 009,00	168 320,00	70 075,00	41 631,30

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečného účtu PDY

Tabulka 21. Přijaté dotace města Nymburk v letech 2009-2013 v tis. Kč

Přijaté transfery	2009	2010	2011	2012	2013
Neinvestiční dotace	141 887,39	142 180,84	141 523,26	38 824,38	32 784,83
Investiční dotace	5 014,84	429,00	6 015,24	1 453,82	717,01
Celkem	146 902,23	142 609,84	149 446,67	40 278,20	33 501,84

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečného účtu NBK

U obou měst lze zpozorovat výrazné snížení neinvestičních dotací z roku 2011 na rok 2012. Jak bylo již výše zmíněno, proběhla sociální reforma, která převedla agendu vyplácení dávek na Úřad práce. Jelikož velká část těchto prostředků byla určena právě na sociální účely, odraz ve výši celkových dotací byl tak masivní.

Neinvestiční dotace v obou městech převažují dotace investiční. Nejvyšší suma byla dosáhnuta v roce 2011, v Poděbradech se jednalo o 168 320 000 Kč, v Nymburce o 149 446 670 Kč. V tomto roce byla v Poděbradech poskytnuta i nejvyšší investiční

dotace, konkrétně 49 069 500 Kč. Za tyto prostředky byla opravena levobřežní cyklostezka u Labe, proběhla rekonstrukce autobusových zastávek po celém městě, taktéž bylo zrekonstruováno sportoviště Na Valech či mateřská škola ve Velkém Zboží a ulice Labská, byla vybudována vnitroměstská cyklostezka a nejvyšší část byla investována do projektu Bezbariérová zdravá škola, na kterou bylo vyčleněno 12 647 400 Kč. Další řada projektů probíhala v následujících letech a probíhá i v současnosti. V Nymburce byla největší dotace obdržena také v roce 2011, avšak v mnohem nižší míře. Jednalo se pouze o 6 015 240 Kč. V tomto roce zde byla vybudována cyklostezka za 5 567 237 Kč. Ostatní prostředky putovaly například na údržbu památek nebo na městskou knihovnu. Během sledovaného pětiletého období byly investiční dotace města Nymburk poměrně nízké, neprobíhaly zde žádné výrazné rekonstrukce nebo výstavby.

Jako neinvestiční dotaci města obdržují například prostředky na volbu prezidenta, na volby do poslanecké sněmovny, na následky povodní, na podporu bydlení, na sociálně právní ochranu dětí, státní příspěvek na výkon pěstounské péče, rozvoj infrastruktury či náklady na odborného lesního hospodářství. Města mají také řadu programů, na které se tyto dotace vztahují, jde o Zdravé město, Pryč s domácím násilím, Umím se bránit, Bezpečný senior a další.

Tabulka 22. Neinvestiční dotace na obyvatele (v tis. Kč)

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Poděbrady	7,76	8,28	8,16	2,46	1,99
Nymburk	9,76	9,76	9,68	2,62	2,22

Zdroj: Vlastní výpočty

Nejvyšších hodnot město Poděbrady dosáhlo v roce 2010 s částkou 8 280 Kč, v roce 2012 došlo však k bodu zvratu a částka klesla na 2 460 Kč a klesá i nadále. V Nymburce byla nejvyšší hodnota dosažena v roce 2009 a 2010, konkrétně 9 760 Kč, po roce 2011 se tyto příjmy rapidně snížily. Důvodem je stále směna legislativy v oblasti převodu sociální agendy.

Tabulka 23. Investiční dotace na obyvatele v tis. Kč

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Poděbrady	0,82	2,43	3,36	2,28	0,82
Nymburk	0,34	0,03	0,41	0,10	0,05

Zdroj: Vlastní výpočty

V tomto porovnání lze vidět podstatný rozdíl v čerpání dotací. Zatímco v Poděbradech je každoročně čerpáno mezi 820- 3360 Kč na obyvatele, v Nymburce se jedná pouze o 30- 410 Kč na obyvatele. Poděbrady jakožto lázeňské město plně využívá možností využívání dotací k výstavbám, obnovám a rekonstrukcím. Nymburk však pouze minimálně, proto by bylo třeba se na tuto problematiku zaměřit a využít dostupných prostředků k rozvoji města.

5.3. Analýza výdajů

5.3.1. Celkové výdaje

Běžné výdaje jsou výdaje spojené s každodenním provozem obce. Kapitálové výdaje jsou investice do takového majetku obce, který bude mít v následujících letech přímý užitek. Na základě číselných údajů lze říci, že běžné výdaje mnohonásobně přesahují výdaje kapitálové.

Konsolidace znamená očištění výdajů od interních přesunů peněz. Příjmy i výdaje jsou uváděny většinou po konsolidaci, v tomto případě byly však uvedeny obě možnosti pro větší přehlednost.

Tabulka 24. Celkové výdaje města Poděbrady v letech 2009-2013 v tis. Kč

Výdaje	2009	2010	2011	2012	2013
Běžné	808 297,00	750 260,40	863 350,30	709 762,30	736 297,30
Kapitálové	60 253,90	74 600,10	76 602,10	74 988,60	90 495,90
Výdaje celkem	868 550,80	824 860,40	939 952,40	784 750,90	826 793,20
Výdaje po konsolidaci	310 281,10	318 434,40	358 423,20	267 887,70	282 072,00

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu pro plnění rozpočtu PDY

Tabulka 25. Celkové výdaje města Nymburk v letech 2009-2013 v tis. Kč

Výdaje	2009	2010	2011	2012	2013
Běžné	817 829,28	901 434,42	862 197,72	666 778,87	795 130,19
Kapitálové	22 648,85	57 191,50	41 279,42	30 096,37	34 452,21
Výdaje celkem	840 478,12	958 625,92	903 477,15	696 875,23	829 582,40
Výdaje po konsolidaci	328 349,04	369 348,27	357 499,45	247 451,52	252 078,68

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu pro plnění rozpočtu NBK

Město Poděbrady dosáhlo nejvyšších výdajů v roce 2011, po tomto roce se výdaje snižovaly. Stejně tomu tak bylo i u města Nymburk. Pro tento jev existuje stejné vysvětlení jako u příjmů, tedy že sociální agenda byla převedena na Úřad práce, proto se tato změna musela odrazit i ve výdajové stránce. Podrobné rozdělení výdajů je rozepsáno v následující tabulce.

5.3.2. Výdaje města dle odvětví

V následující tabulce jsou uvedeny výdaje rozdělené podle odvětví, ve kterém byly využity. Oblasti výdajů v jednotlivých městech se mírně liší dle jejich interního rozdělení.

Tabulka 26. Výdaje města Poděbrady dle odvětví v letech 2009-2012 v tis. Kč

Oblast	2009	2010	2011	2012	2013
Zemědělství	683,70	873,40	1 333,10	845,80	831,30
Cestovní ruch	0,00	0,00	0,00	219,20	0,00
Doprava	40 997,00	53 263,00	32 882,30	13 868,10	18 797,20
Vodní hospodářství	4040,90	1 845,40	9 175,50	2 346,70	10 238,40
Věda a vzdělávání	23 477,90	25 382,40	58 187,70	33 970,10	30 721,80
Kultura	14 750,00	11 041,50	14 657,20	16 510,80	15 116,40
Tělovýchova	6 899,80	9 461,90	7 036,10	8 078,00	16 908,50
Zdravotnictví	983,90	785,00	332,40	109,10	106,00
Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	26 080,20	27 640,00	34 745,30	28 640,10	36 588,00

Ochrana ŽP	37 040,40	36 930,90	36 530,90	61 931,30	42 541,00
Sociální péče	78 667,60	82 755,70	82 216,80	2 366,20	2 547,00
Civilní připravenost	106,90	168,10	193,80	170,50	984,20
Bezpečnost	8 938,60	8 175,30	9 030,70	9 280,10	10 154,70
Požární ochrana	615,10	440,00	655,10	4 293,60	1 112,70
Zastupitelé obcí	3 197,90	2 642,40	4 211,90	3 911,80	3 780,00
Činnost místní správy	49 978,40	47 371,80	52 802,70	60 828,20	82 140,60
Volby	317,90	648,90	0,00	327,70	797,50
Finanční operace	9 823,50	6 548,70	11 431,70	20 190,40	8 680,80
Ostatní činnosti	3 681,30	2 459,90	0,00	0,00	25,40
Celkem	310 281,00	318 434,30	358 423,20	267 887,70	282 072,00

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečného účtu PDY

Tabulka 27. Výdaje města Nymburk dle odvětví v letech 2009-2012 v tis. Kč

Oblast	2009	2010	2011	2012	2013
Vodní hospodářství a životní prostředí	2 815,02	901,55	633,69	781,83	537,28
Doprava a místní komunikace	14 515,68	21 746,26	11 113,46	9 009,19	11 530,58
Školství	26 472,15	26 277,05	29 452,63	32 165,32	29 221,71
Kultura a památková péče	12 558,64	16 647,13	11 958,08	12 736,35	12 506,35
Propagace	1 222,01	1 248,06	720,54	866,24	1 237,88
Informatika	3 587,19	3 632,49	3 427,41	3 398,36	3 322,51
Vnitřní správa (vč. zastupitelů)	58 477,34	64 053,90	62 348,58	59 712,59	62 008,51
Městská policie	5 592,88	5 677,61	5 437,62	7 290,71	7 965,21
Práce a sociální věci	98 355,15	102 776,75	103 028,14	3 103,83	3 206,96
Provoz místního	50 088,71	52 947,92	54 820,97	52 565,76	54 645,92

hospodářství					
Výstavba - stavební úřad	356,88	255,64	164,10	420,59	290,37
Všeobecná pokladní správa	43 537,72	34 724,98	40 469,50	30 746,82	31 873,14
Investice vodní hospodářství a ŽP	-	-	1 014,65	1 418,20	407,38
Investice v dopravě	-	-	10 719,64	7 100,67	11 290,77
Investice v místním hospodářství	7 187,05	27 515,10	14 313,40	3 643,69	5 276,36
Investice ve školství	1 497,90	3 403,59	6 149,88	14 440,84	7 384,17
Investice v kultuře a památkové péči	2 084,72	7 539,79	1 726,86	8 050,53	9 373,58
Příděly do SF, FRB (konsolidováno)	-	-	-	1 210,00	1 699,00
Celkem	328 349,04	369 348,27	357 499,45	247 451,52	252 078,68

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečného účtu NBK

Do roku 2011 včetně jsou nejvyšší výdaje v oblasti sociálních služeb, od roku 2012 ale tyto finanční prostředky již nespravovaly města, ale Úřad práce, proto je znát rozsáhlý pokles. Další podstatnou sumou jsou výdaje na místní správu, které tvoří průměrně 19% celkových výdajů. V Nymburce jsou výdaje této oblasti poměrně stálé, v Poděbradech však došlo v roce 2013 k nárůstu z 60 828 200 Kč na 82 140 600 Kč, tedy o 26%. Důvodem byla řada plánovaných stavebních úprav budov Městského úřadu včetně pořízení nového nábytku, která město stála 35 210 255 Kč.

V Poděbradech je další významnou položkou oblast dopravy. Od roku 2010 se tyto výdaje snižují. V tomto roce totiž proběhla hlavní část financování vnitroměstských stezek, v následujících letech byly dopláceny pouze nižší sumy. Výdaje oblasti životního prostředí byly po několik let téměř totožné, v roce 2012 však došlo k navýšení o 25 400 400 Kč. Tyto prostředky byly využity na rekonstrukci lázeňské kolonády v hodnotě vyšší než 28,5 mil Kč. Dále město uzavřelo smlouvu na dobu 4 let na údržbu zeleně

a okrajových částí, která město vyšla na více než 14 mil. Kč. Mezi další významné položky patří věda a vzdělávání a bydlení a komunální služby.

Do provozu místního hospodářství Nymburk každoročně investuje více než 50 mil Kč. Finance jsou využity na veřejné osvětlení, veřejnou zeleň, čištění města, odstraňování komunálních odpadů, energie a další. Nymburk značně investuje do školství, avšak tyto výdaje se v čase nijak výrazně nemění. Tyto prostředky slouží především k financování provozu škol a jejich úpravám. Nárůst výdajů v oblasti dopravy lze vidět v roce 2010, kdy byla budována cyklostezka na pravém břehu Labe v hodnotě 6 366 910 Kč. Vysoké částky jsou viditelné i u všeobecné pokladní správy, kam patří příspěvky sportovním a kulturním orgánům, příspěvky nemocnici, placené úroky a platbu daní.

Obě města také značně investují do kultury.

Tabulka 28. Běžné výdaje na obyvatele (v tis. Kč)

	Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Poděbrady	Běžné výdaje po konsolidaci	250 027,20	243 834,30	281 821,10	192 899,10	191 576,10
	Běžné výdaje na obyvatele po konsolidaci	18,13	17,62	20,08	13,88	13,67
Nymburk	Běžné výdaje po konsolidaci	305 700,19	312 156,77	316 220,03	217 355,15	217 626,47
	Běžné výdaje na obyvatele po konsolidaci	21,02	21,43	21,64	14,69	14,71

Zdroj: Vlastní výpočty

V porovnání běžných výdajů těchto měst je znát rozsáhlejší čerpání ze strany Nymburka. Není nijak výrazné, ale vypovídá o financování provozu většího počtu zařízení, jako je více základních či mateřských škol a především nemocnice.

Tabulka 29. Meziroční růst běžných výdajů (v %)

Ukazatel	2010/2009	2011/2010	2012/2011	2013/2012
Poděbrady	97,18	113,96	69,12	98,49
Nymburk	101,95	100,98	67,88	100,14

Zdroj: Vlastní výpočty

Meziroční růst běžných výdajů je obzvlášť v Poděbradech nestálý a jeho charakter se stále mění. Nejnižší hodnota byla zaznamenána pro obě města v porovnání let 2011 a 2012. V Poděbradech meziročně výdaje klesly o necelých 31%, v Nymburce dokonce o 32%. Tento pokles opět souvisí se změnou legislativy v oblasti sociální agendy. Nejvyšší meziroční růst výdajů v Poděbradech proběhl mezi lety 2010 a 2011 s téměř 14%. Jednalo se o rozdíl 37 986 800 Kč. V Nymburce jsou tyto hodnoty kromě jednoho roku velice vyrovnané, lze tedy říci, že má stabilnější vývoj běžných výdajů.

Tabulka 30. Kapitálové výdaje na obyvatele (v tis. Kč)

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Poděbrady	4,37	5,39	5,46	5,40	6,46
Nymburk	1,56	3,93	2,82	2,03	2,33

Zdroj: Vlastní výpočty

Naopak u kapitálových výdajů se ukazuje větší čerpání města Poděbrady. Především v posledních letech Poděbrady vykonaly řadu značně finančně nákladných projektů. Tento rozdíl je oproti Nymburku velice znatelný, například v roce 2013 byl kapitálový výdaj vypočten na 6 460 Kč na obyvatele, u Nymburka pouze 2 330 Kč na obyvatele.

Tabulka 31. Meziroční růst kapitálových výdajů (v %)

Ukazatel	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Poděbrady	123,81	102,68	97,89	120,68
Nymburk	252,51	72,18	72,90	114,47

Zdroj: Vlastní výpočty

Nejvýznamnější meziroční nárůst kapitálových výdajů proběhl z roku 2009 na rok 2010 v Nymburce, kdy se jednalo o 153%. V tomto roce město investovalo do řady projektů, především se stalo provozovatelem nemocnice, kterou začalo modernizovat. Vývoj tohoto ukazatele je zde velice nestálý. Poděbrady tento rok dosáhly také nejvyššího meziročního růstu o 24%. Trend vývoje je zde spíše stoupající, především kvůli aktivitě na vytváření stále nových projektů.

5.4. Saldo příjmů a výdajů

Tabulka popisuje příjmy a výdaje, jak v rozpočtové, tak v reálně čerpané výši. Výsledné saldo představuje rozdíl mezi příjmy a výdaji v jejich skutečné výši.

Tabulka 32. Saldo příjmů a výdajů města Poděbrady v letech 2009-2013 v tis. Kč

		2009	2010	2011	2012	2013
Příjmy	Rozpočet	296 735,50	369 781,70	368 432,00	297 743,00	233 165,20
	Skutečnost	305 041,40	332 664,50	405 036,80	300 826,90	254 704,10
Výdaje	Rozpočet	398 906,00	473 082,70	485 153,00	425 171,10	444 297,10
	Skutečnost	310 281,00	318 434,30	358 423,20	267 887,70	282 072,00
Výsledné saldo		-5 239,60	14 230,20	46 613,60	32 939,20	-27 367,90

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečného účtu PDY

Tabulka 33. Saldo příjmů a výdajů města Nymburk v letech 2009-2013 v tis. Kč

		2009	2010	2011	2012	2013
Příjmy	Rozpočet	372 879,95	342 894,10	352 433,63	266 687,00	285 706,66
	Skutečnost	349 574,14	345 572,22	368 612,78	259 179,08	293 059,08
Výdaje	Rozpočet	396 966,47	382 723,39	395 428,97	309 080,92	273 842,82
	Skutečnost	328 349,04	369 348,27	357 499,45	247 451,52	252 078,68
Výsledné saldo		21 225,1	-23 776,05	11 113,33	11 727,56	40 980,4

Zdroj: Vlastní zpracování dle závěrečného účtu NBK

V letech 2009 a 2013 v Poděbradech došlo k zápornému saldu. V roce 2009 se jednalo o -5 239 600 Kč. Tento rok byl ovlivněn především finanční krizí, ale i přes to příjmy přesáhly stanovený rozpočet o 8 305 900 Kč, byly plněny tedy na 102,8 %. Převýšení se týká především příjmů daňových a nedaňových. Výdaje nebyly

zcela čerpány, pouze do 78%, což představuje rozdíl 88 625 000 Kč. K vyrovnání příjmů a výdajů dle rozpočtu mělo být převedeno 102 170 700 Kč z fondu rezerv a rozvoje. V roce 2013 bylo výsledné saldo -27 367 900 Kč. Přestože příjmy oproti roku 2012 znatelně klesly, přesněji o 15,3%, konkrétně v oblasti kapitálových příjmů a dotací, tedy té části příjmů, které město nemůže ovlivnit, v roce 2013 celkové příjmy přesáhly rozpočet o 8,5%. Největší část převýšení rozpočtu tvoří daňové, tedy stěžejní příjmy města. Výdaje byly čerpány na 92 % rozpočtu. Oproti roku 2012 stouply o 5,3%. Důvodem je řada rozpracovaných projektů ve městě, které budou dokončeny v následujících letech. Jedná se například o ZŠ Václava Havla nebo zimní stadion.

Naopak nejvyšší kladné saldo bylo v Poděbradech dosaženo v roce 2011. Největší příjmovou část tvořily dotace s částkou 167 691 000 Kč. Avšak největší rozdíl v porovnání s rozpočtem tvoří příjmy kapitálové s plněním 192,7%, což představuje nárůst o 28 348 900 Kč. Výdaje v tomto roce se značně snížily o částku 21 000 000 Kč, určených na rekonstrukci lázeňské kolonády, která však byla odložena na další rok.

V Nymburce došlo k zápornému saldu pouze v roce 2010, kdy dosáhlo hodnoty - 23 776 050 Kč. Tento rok byl jistě také ovlivněn doznívající hospodářskou krizí. Největší část příjmů tvoří dotace, jde o 142 609 840 Kč. Oproti roku 2009 se tyto příjmy mírně snížily. Další významnou část příjmů tvoří daňové příjmy, konkrétně 125 735 530 Kč. Tato částka převýšila rozpočet o více než 5 mil. Hlavním důvodem vzniklé situace však byla výsledná částka kapitálových příjmů. Ty klesly o 53,1% v porovnání s předchozím rokem, konkrétně o částku 11 325 110 Kč. Příčinou bylo především neuskutečnění plánovaného prodeje pozemků v průmyslové zóně. Výdaje se vůči předchozímu roku zvýšily o 12,5%, i když nebyly čerpány v plné výši. Důvodem jsou taktéž rozpracované projekty, hlavně v oblasti dopravy, například údržba místních komunikací a Polabská cyklostezka, a kultury.

Nejvyšší kladné saldo města Nymburk bylo dosaženo v roce 2013 ve výši 40 980 400 Kč. Přestože hodnota přijatých dotací klesla oproti roku 2012 o téměř 17%, tento deficit několikanásobně převýšil nárůst daňových příjmů. Díky změnám v daňové politice se tyto příjmy navýšily o 26,8%, tedy o 34 923 810 Kč. Výdaje v tomto roce nepatrně vzrostly, především kvůli řadě investičních aktivit, jako byla výměna oken v nemocnici, rekonstrukce ulic Komenského a Letců R.A.F., zateplení MŠ Sluníčko a MŠ U pejska a kočky atd.

5.5. Finanční schopnosti obce

5.5.1. Míra soběstačnosti

Míra soběstačnosti vyjadřuje podíl vlastních a celkových příjmů, tedy z kolika procent je město schopné hradit výdaje vlastními příjmy.

Tabulka 34. Ukazatel míry soběstačnosti (v %)

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Poděbrady	59,10	53,10	58,60	76,71	83,66
Nymburk	57,01	58,73	59,46	84,46	88,57

Zdroj: Vlastní výpočty

U obou měst jsou hodnoty velice podobné. Trend vývoje tohoto ukazatele je rostoucí. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2013 s 83,66% v Poděbradech a 88,57% v Nymburce. Tyto hodnoty jsou velice příznivé. Tyto výsledky jsou však také odrazem přijatých transferů a daňové politiky.

5.5.2. Finanční stabilita obce

Finanční stabilita obce je vyjádřena jako podíl běžných příjmů k příjmům celkovým. Jako běžné příjmy jsou označovány příjmy daňové, nedaňové a neinvestiční dotace.

Tabulka 35. Ukazatel finanční stability

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Poděbrady	0,93	0,87	0,73	0,75	0,91
Nymburk	0,92	0,97	0,89	0,93	0,93

Zdroj: Vlastní výpočty

Obě města vykazují velice dobré hodnoty. Čím vyšší je hodnota podílu, tím je město méně závislé na zbývajících příjmech, které se řadí do nestálých a nahodilých, jako jsou například příjmy kapitálové. Nejnižší hodnotu vykazuje město Poděbrady v roce 2011, kdy byl poměrně vysoký podíl kapitálových příjmů a investičních dotací.

5.6. Likvidita

5.6.1. Běžná likvidita

Běžná likvidita, která vyjadřuje schopnost krytí svých krátkodobých závazků, je vypočtena a vyhodnocena v soustavě informativních a monitorujících ukazatelů Ministerstva financí v další části práce, proto zde tento ukazatel není uveden.

5.6.2. Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita říká, do jaké míry je obec schopna splatit své krátkodobé závazky okamžitými prostředky, tedy hotovostí, prostředky na bankovních účtech a podobně. Doporučená hodnota se udává v rozmezí 0,2- 0,5.

Tabulka 36. Okamžitá likvidita

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Poděbrady	0,56	4,25	3,26	5,75	7,24
Nymburk	0,52	1,09	1,04	1,07	1,29

Zdroj: Vlastní výpočty

Doporučeným hodnotám se blíží pouze rok 2009. U obcí jsou tyto hodnoty však většinou vyšší. Nejlepšího výsledku dosáhlo město Poděbrady v roce 2013, kdy finanční majetek více než sedmkrát převyšoval hodnotu krátkodobých závazků. Nymburk má výsledky horší, nejvyšší dosažená hodnota byla 1,29 v roce 2013.

5.7. Zadluženost

5.7.1. Celková zadluženost v %

Ukazatel zadluženosti je uveden v soustavě informativních a monitorujících ukazatelů, v této části tedy není znovu počítán ani zhodnocen.

5.7.2. Koeficient samofinancování

Koeficient samofinancování je doplňkový ukazatel k ukazateli celkové zadluženosti. Společně tedy tvoří 100%. Vyjadřuje dlouhodobou finanční stabilitu a samostatnost měst. Obecně je udáno, že hodnota vyšší než 40% vypovídá o příznivé finanční situaci.

Tabulka 37. Koeficient samofinancování v %

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Poděbrady	95,13	95,54	94,13	96,76	97,14
Nymburk	84,75	84,08	81,27	82,71	82,76

Zdroj: Vlastní výpočty

Obě dvě města se tedy nachází ve vynikající finanční situaci. Město Poděbrady vykazuje vyšší hodnoty oproti městu Nymburk. Nejvýše dosaženou hodnotu představuje rok 2013. Znamená to, že město je schopno pokrýt své potřeby z 97%. U Nymburka je v roce 2009 dosaženo téměř 85%. Hodnoty obou měst jsou poměrně stálé, v Nymburce ve sledovaném období koeficient neklesl pod 81%, v Poděbradech se stále drží okolo 95% a stále stoupá.

5.7.3. Zadluženost vlastního jmění

Tento ukazatel vyjadřuje, kolik celkových závazků připadá na 1 Kč vlastního jmění. Cizí zdroje by neměly přesahovat jeden a půl násobek vlastního kapitálu.

Tabulka 38. Zadluženost vlastního kapitálu

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Poděbrady	0,05	0,05	0,06	0,03	0,03
Nymburk	0,25	0,19	0,23	0,21	0,21

Zdroj: Vlastní výpočty

Stanovenou podmínku obě města splňují. Hodnoty během let klesají, v Poděbradech připadají 0,03 Kč dluhu na 1 Kč vlastního kapitálu. V Nymburce se jedná o 0,21 Kč dluhu na 1 Kč vlastního jmění.

5.7.4. Dluh na obyvatele

Tento ukazatel je vyjádřen jako podíl celkové zadluženosti města a počtem obyvatel v daném roce.

Tabulka 39. Dluh na obyvatele (v tis. Kč)

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Poděbrady	7,58	7,25	8,56	4,78	4,24
Nymburk	28,14	23,66	21,49	19,59	19,53

Zdroj: Vlastní výpočty

Dle zjištěných údajů je při přepočtu občan města Nymburk zadlužen zhruba čtyřikrát více než občan Poděbrad. Hodnoty v obou městech mají klesající charakter, především kvůli dlouhodobým závazkům, které se splácením snižují. V roce 2013 se město Poděbrady dostalo na částku 4 240 Kč na obyvatele, Nymburk 19 530 Kč na obyvatele. Tento rozdíl je způsoben především půjčkou města Nymburk na koupi nemocnice a s ní spojených výdajů, každoročně město splácí zhruba 19 mil Kč. Město Poděbrady každoročně hradí přibližně 4 mil. Kč, které byly využity k výstavbě vodovodu a kanalizace v příměstských částech.

5.8. Monitoring hospodaření obcí

Ministerstvo financí každý rok provádí monitoring hospodaření obcí, který spočívá ve výpočtu soustavy informativních a monitorujících ukazatelů. Tyto ukazatele jsou odvozeny od údajů uvedených ve finančních a účetních výkazech. Obce samotné nejsou povinny hodnoty SIMU počítat.

Tabulka 40. Soustava informativních a monitorujících ukazatelů města Poděbrady v letech 2009-2013

Název ukazatele	2009	2010	2011	2012	2013
Informativní					
Počet obyvatel obce	13 788,00	13 838,00	14 032,00	13 894,00	13 894,00
Příjem celkem (po konsolidaci)	305 041,37	332 664,60	405 036,90	300 826,94	254 704,12
Úroky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	4 014,00	4 014,00	4 014,00	4 014,00	4 014,00
Dluhová služba celkem	4 014,00	4 014,00	4 014,00	4 014,00	4 014,00
Ukazatel dluhové služby (v %)	1,32	1,21	0,99	1,33	1,58
Aktiva celkem	2 248 528,49	2 349 552,00	2 257 455,16	2 587 349,49	2 648 834,40
Cizí zdroje	113 229,07	109 136,00	143 313,75	91 563,16	79 570,23
Stav na bankovních účtech celkem	147 876,94	163 378,00	212 324,39	238 583,60	207 918,66
Úvěry a komunální dluhopisy	40 066,00	36 052,00	32 038,00	28 024,00	24 010,00
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	0,00	0,00	0	0,00	0,00
Zadluženost	40 066,00	36 052,00	32 038,00	28 024,00	24 010,00

celkem					
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	35,38	33,03	22,36	30,61	30,17
Cizí zdroje na 1 obyvatele	8,21	7,89	10,21	6,59	5,73
Oběžná aktiva	213 140,66	245 662,00	317 376,68	287 599,25	251 400,32
Krátkodobé závazky	64 807,54	50 016,00	83 095,63	53 788,50	39 827,08
Monitorující					
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	5,04	4,64	6,35	3,54	3,00
Celková likvidita	3,29	4,91	3,82	5,35	6,31

Zdroj: Vlastní zpracování dle MF ČR

Tabulka 41. Soustava informativních a monitorujících ukazatelů města Nymburk v letech 2009-2013

Název ukazatele	2009	2010	2011	2012	2013
Informativní					
Počet obyvatel obce	14 543,00	14 568,00	14 614,00	14 793,00	14 793,00
Příjem celkem (po konsolidaci)	349 574,19	345 572,22	368 612,78	259 179,08	293 010,07
Úroky	10 729,07	9 623,47	8 904,28	7 882,83	7 080,02
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	16 124,42	16 949,66	17 668,85	18 714,96	19 241,29
Dluhová služba celkem	26 853,49	26 573,13	26 573,13	26 597,79	26 321,31
Ukazatel dluhové služby (v %)	7,68	7,69	7,21	10,26	8,98
Aktiva	2 295 297,21	2 565 754,11	2 153 214,48	2 975 736,48	2 996 182,48

celkem					
Cizí zdroje	431 234,53	365 703,28	339 933,81	352 902,62	318 532,42
Stav na bankovních účtech celkem	98 639,11	82 562,80	67 631,22	63 497,87	97 150,39
Úvěry a komunální dluhopisy	263 467,19	246 174,72	228 149,58	209 186,71	189 700,46
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zadluženost celkem	263 467,19	246 174,72	228 149,58	209 186,71	189 700,46
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	61,10	67,32	67,12	59,28	59,55
Cizí zdroje na 1 obyvatele	29,65	25,10	23,26	23,86	21,53
Oběžná aktiva	224 064,72	183 762,21	169 655,62	204 205,13	208 636,23
Krátkodobé závazky	164 798,90	119 138,44	111 784,23	139 626,69	122 718,34
Monitorující					
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	18,79	14,25	15,79	11,86	10,63
Celková likvidita	1,36	1,54	1,52	1,46	1,70

Zdroj: Vlastní zpracování dle MF ČR

Po výpočtu soustavy informativních a monitorujících ukazatelů následuje vyhodnocení výsledků. Pokud se ukazatel celkové likvidity nachází v intervalu $<0,1>$ a současně je podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům vyšší než 25%, ministr financí je nucen tyto obce písemně oslovit a žádat vyjádření zastupitelstva o zdůvodnění stávající situace.

Ukazatel celkové likvidity, tedy ukazatel, který vyjadřuje, kolikrát jsou krátkodobé dluhy kryty oběžnými aktivy, se v případě měst Poděbrady a Nymburk žádný rok nenachází v intervalu od $<0,1>$. Současně podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům nepřesahuje 25%, obě města tedy během let 2009-2013 neobdržely dopis od ministra financí a nemusely se tak vyjadřovat ke vzniklé situaci.

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům vyjadřuje poměr zadlužení k celkovému majetku obce. Za rizikové hodnoty jsou považovány ty, které přesahují 25%. Město Poděbrady ukazuje nižší hodnoty cizích zdrojů k celkovým aktivům oproti Nymburku. V posledních letech tyto hodnoty navíc ještě klesly, v roce 2011 se jednalo o 6,35%, v roce 2013 se tento ukazatel snížil dokonce na 3,00%. Snížil se zejména podíl cizích zdrojů, v roce 2011 činily více než 120 mil. Kč, v roce 2013 necelých 60 mil. Kč. Tento rozdíl je dán především splácením bezúročné půjčky na kanalizaci a vodovod v části Přední Lhota, Kluk a Velké zboží. Nymburk tyto hodnoty v posledních několika letech také snížil, v roce 2009 byl podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům 18,79%, v roce 2013 tento ukazatel klesl na 10,63%. Hodnota v roce 2009 byla ovlivněna zejména úvěrem na nákup nemocnice, který byl zřízen v roce 2008. Společně s dalšími úvěry se jednalo o více než 258 mil. Kč.

Celková nebo také běžná likvidita porovnává především prostředky na bankovních účtech a hotovost s krátkodobými závazky. Nejvyšší, tedy nejlepší dosaženou hodnotou města Poděbrady byl rok 2013 s hodnotou 6,31. Znamená to, že krátkodobé likvidní prostředky kryjí 6,31 krát krátkodobé závazky. Oproti předchozím rokům klesla výše krátkodobých závazků, v roce 2009 se hodnota celkové likvidity rovnala 3,29. Nymburk má hodnoty celkové likvidity o něco nižší. Nejlepší dosažený výsledek je taktéž v roce 2013 s hodnotou 1,7, který lze interpretujeme jako krátkodobé likvidní prostředky, které 1,7 krát kryjí krátkodobé závazky. Hodnoty v porovnání s předchozími roky nejsou natolik rozdílné, jednalo se o rozmezí 1,36- 1,7. Hodnota 1,36, která byla zjištěna za rok 2009, se blíží rizikovému intervalu.

Na základě údajů v SIMO lze říci, že s postupem času se hodnoty monitorujících ukazatelů mění v lepší výsledky, finanční hospodaření obou měst by tedy mělo být kvalitnější a efektivnější.

6. DOTAZNÍK

Pro explorativní výzkum bylo vybráno dotazníkové šetření. Dotazník byl konstruován pomocí zásad jednoznačnosti, srozumitelnosti, stručnosti a validnosti, tak, aby byl pro respondenty co nejlépe pochopitelný. Cílem dotazníkového šetření je zjistit, jak jsou obyvatelé měst spokojeni s občanskou vybaveností. Zda mají přehled o finančním hospodaření města a zda jsou si vědomi práv, které v souvislosti s touto problematikou mohou využít. V neposlední řadě také odhalit, co by obyvatelé ve městě změnili a vylepšili.

Dotazník v elektronické formě byl zkonstruován pomocí internetového serveru VyplnTo.cz.

Dotazník se nachází v příloze IV.

6.1. Struktura dotazníku

Skládá se z 18 otázek zaměřených na spokojenost občanů Poděbrad a Nymburku s hospodařením jejich města. Obsahuje 15 uzavřených, 1 otevřenou a 2 polouzavřené otázky. Mezi uzavřenými otázkami se nachází 1 otázka maticového typu a 3 filtrační otázky, které na základě zvolené odpovědi odkazují na další otázku, pomáhají tak tedy rozdělit dotazované na podskupiny.

Úvodní část dotazníku se týká místa a doby pobytu respondentů. Dále jsou pokládány meritorní otázky, tedy hlavní část dotazníku. Tyto otázky se týkají hodnocení občanské vybavenosti a kvality služeb města. Dotazník dále zkoumá zájem a povědomí respondentů o finančním hospodaření města a hodnocení této činnosti. V poslední otázce mají respondenti možnost návrhu změny či zlepšení dosavadní situace. Následuje rozdělení dotázaných podle věku, pohlaví, dosaženého vzdělání a současného společenského statutu.

6.2. Pilotáž

Samotnému dotazníkovému šetření musí předcházet pilotáž dotazníku na malém počtu nezávislých respondentů. Pomocí tohoto testu lze zjistit, zda jsou otázky pro respondenty srozumitelné a jasné a odhalit tak chyby a nejasnosti, kterým se v následném dotazníkovém šetření vyhnout.

Pilotáž dotazníku nazvaného „Spokojenost s hospodařením měst Poděbrady a Nymburk“ probíhala od 2. 12. 2014 do 8. 12. 2014. K otestování bylo náhodně vybráno

10 respondentů. Byla zjištěna chyba u otázky č. 12, konkrétní poznámka se týkala plně nevystihujících možností odpovědí. Na tento popud byla otázka upravena a přidána další varianta odpovědi. Ze strany dotázaných nebyly zjištěny žádné další připomínky.

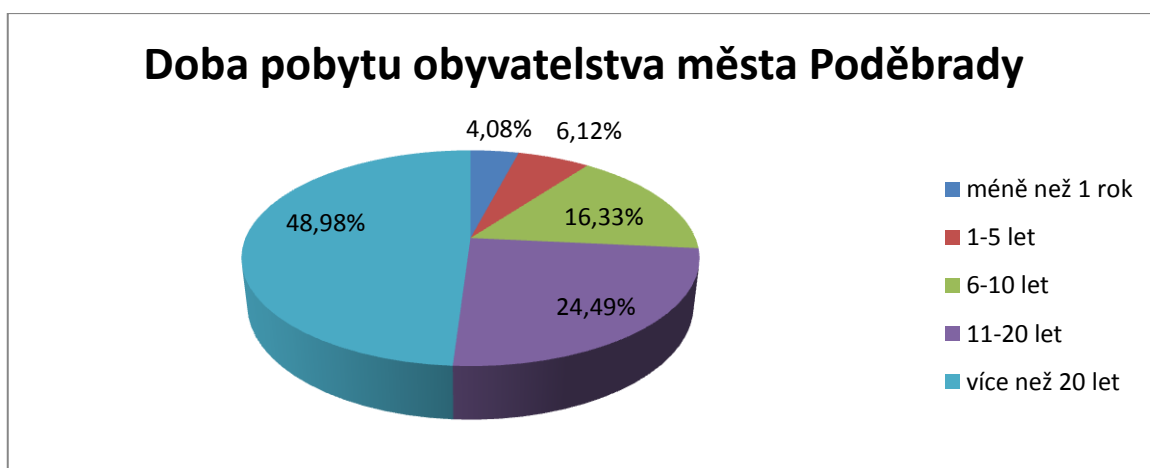
6.3. Sběr údajů

Dotazník byl zveřejněn prostřednictvím internetu a část byla prezentována osobně v tištěné formě. Průzkum probíhal po dobu jednoho měsíce, konkrétně od 20. 12. 2014 do 20. 1. 2015. Šetření se zúčastnilo 149 osob, přičemž dotazník dokončilo 108 z nich. Z čehož vyplývá, že návratnost, vypočítaná jako podíl vyplněných a pouze zobrazených dotazníků, činí 72,48%. Počet respondentů ve vybraných městech byl monitorován tak, aby jejich počet činil srovnatelnou sumu, jelikož i velikost města a počet obyvatel je zde srovnatelný. Konkrétně 59 respondentů žije v Nymburku a zbylých 49 osob obývá Poděbrady.

6.4. Vyhodnocení dotazníku

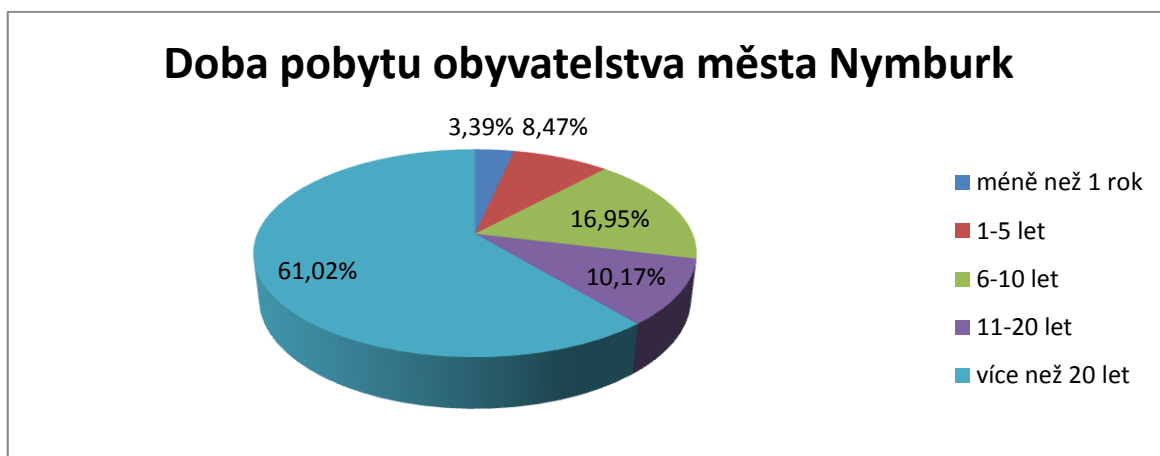
Dotazníkového šetření se zúčastnilo 59 obyvatel Nymburku a 49 obyvatel Poděbrad. K výběru vzorku respondentů byla použita metoda prostého náhodného výběru.

Graf 2. Doba pobytu obyvatelstva města Poděbrady

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

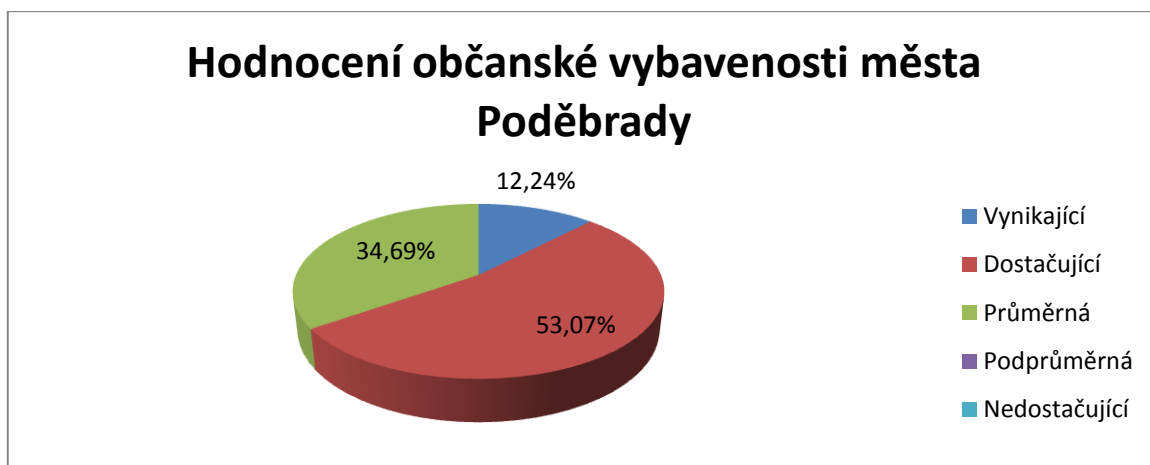
Graf 3. Doba pobytu obyvatelstva města Nymburk

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

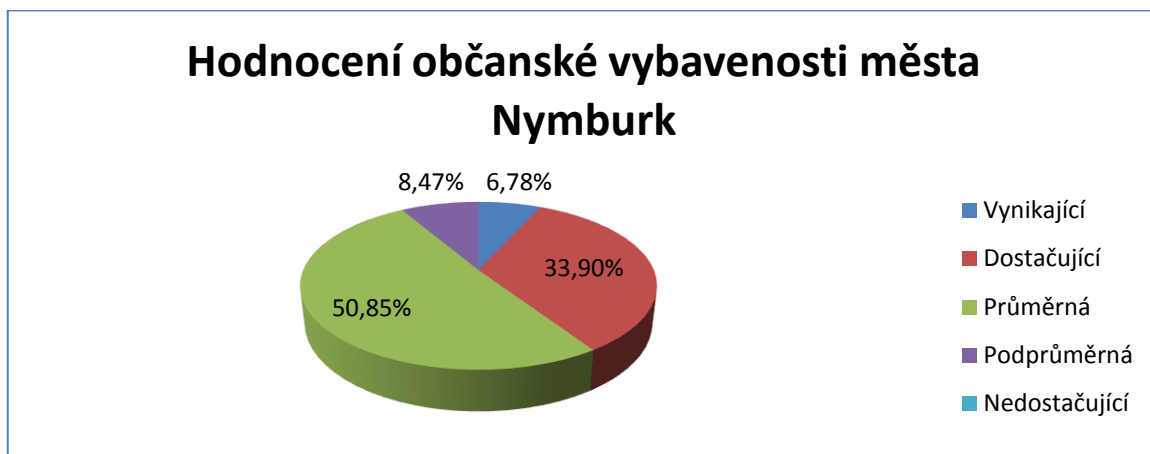
Na základě průzkumu bylo zjištěno, že většina respondentů žije ve svém městě déle než 20 let. V Poděbradech se jednalo o téměř 49%, v Nymburce dokonce 61%. Další nejvíce zastoupenou skupinou dotázaných byli lidé, kteří zde žijí v rozmezí 6-10 let v Nymburce a v Poděbradech v rozmezí 11-20 let. Nejméně jsou zde zastoupeni obyvatelé, kteří zde žijí kratší dobu než 1 rok, v Poděbradech se jedná o 4% a v Nymburce o 3%. Jedná se ve třech případech o studenty a v posledním případě o osobu na rodičovské dovolené.

Graf 4. Hodnocení občanské vybavenosti města Poděbrady

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Graf 5. Hodnocení občanské vybavenosti města Nymburk

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

V Poděbradech hodnotí většina respondentů, konkrétně 53%, občanskou vybavenost jako dostačující. Oproti tomu dotazování obyvatelé Nymburka hodnotí ve velké většině, téměř 51%, vybavenost jako průměrnou. Nikdo z dotázaných neohodnotil své město jako nedostačující, v Poděbradech dokonce ani podprůměrné. Na druhou stranu možnost vynikající označilo poměrně malé procento oslovených, v Poděbradech 12%, v Nymburce dokonce necelých 7%. Přesto se občanská vybavenost Poděbrad i Nymburka jeví jako uspokojivá, obyvatelé zjevně pocítují pouze drobné nedostatky.

Tabulka 42. Kvalita jednotlivých služeb ve městech Poděbrady a Nymburk

Služby	Poděbrady	Nymburk
Mateřské školy	1,857	1,983
Základní školy	1,735	1,729
Střední školy	1,735	2,424
Ostatní školy (umělecká, speciální, ..)	1,714	2,034
Dostupnost hromadné dopravy ve městě	2,388	2,661
Péče o životní prostředí	1,939	2,576
Technické služby města (odpadové hospodářství, úklid města)	1,878	2,915
Sociální péče (pečovatelská služba, domovy pro seniory, sociálně-právní ochrana dětí)	1,714	2,644
Fungování MěÚ	2,020	2,220

Fungování Městské policie	2,490	2,305
Zdravotnictví	1,898	1,729
Kultura	1,673	2,119

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

U této otázky respondenti hodnotili kvalitu jednotlivých služeb v jejich městě v rámci hodnotící škály od 1 do 5, kdy 1 znamená nejlepší a 5 nejhorší možné ohodnocení. Hodnoty zaznamenané v tabulce jsou průměry udělených bodů jednotlivým službám.

Nejlépe hodnocenou aktivitou obyvatel Poděbrad je kultura. Hlavním důvodem je jistě to, že Poděbrady jsou lázeňským městem a kulturních událostí je zde celá řada, zvláště pak v letních měsících. Kromě kulturních akcí se zde nachází také množství historických památek a krásná příroda.

Nicméně ani ostatní služby města nebyly hodnoceny špatně, jedná se o rozmezí od 1,673 do 2,490, tedy hodnoty v lepší polovině hodnotící škály. Přičemž jako nejmíň kvalitní se ukázalo fungování Městské policie.

Dotazovaní z Nymburka zvolili nejkvalitnější službou zdravotnictví a základní školy. Tento výstup odpovídá skutečnosti, obzvláště zdravotnictví se v posledních letech opravdu zlepšilo a zvýšilo kvalitu svých služeb.

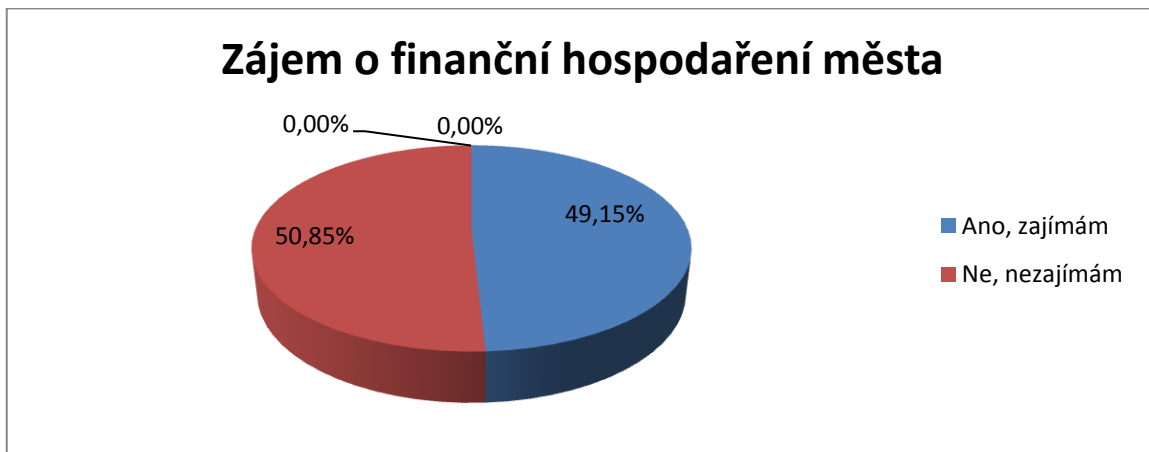
Ostatní výsledky hodnocení služeb odpovídají průměru až lepšímu průměru. Nejhorše hodnocenou službou města jsou dle dotázaných technické služby města, tedy služby, které se týkají odpadového hospodářství a úklidu města.

Graf 6. Zájem obyvatel Poděbrad o finanční hospodaření města

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Graf 7. Zájem obyvatel Nymburka o finanční hospodaření města

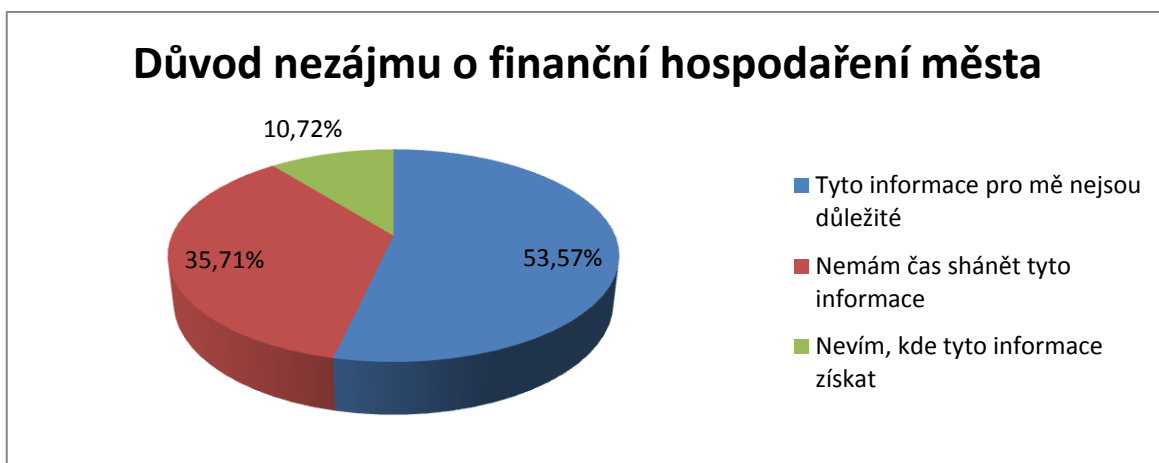

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

V Poděbradech se více než 57% obyvatel o finanční hospodaření města nezajímá. V Nymburce je tomu naopak, byť se jedná o velice vyrovnané hodnoty, větší část obyvatel zde chce znát informace o finančním hospodaření města.

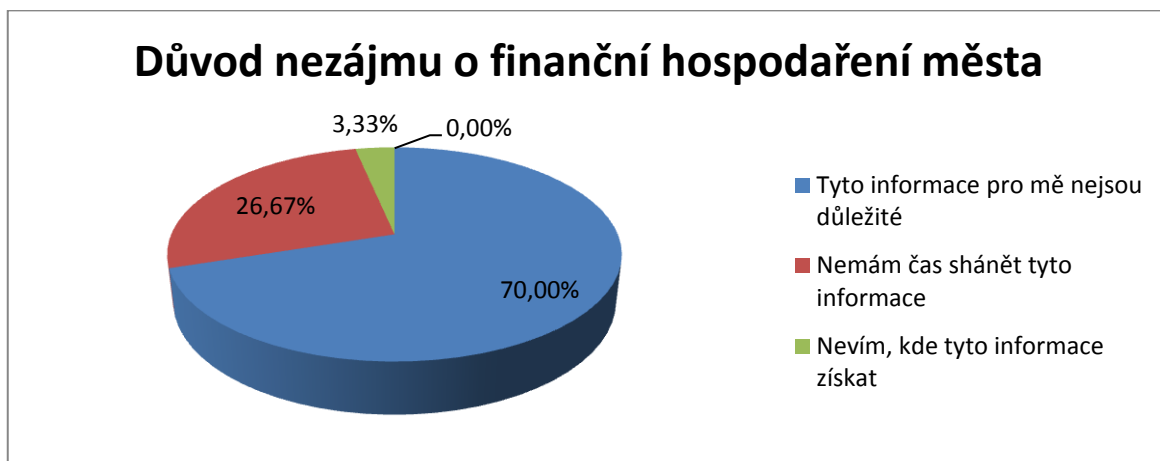
Jelikož byla tato otázka filtrační, následující dotaz bude směřován pouze na respondenty, kteří odpověděli, že se o finanční hospodaření města nezajímají.

Graf 8. Důvod nezájmu o finanční hospodaření města Poděbrady

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Graf 9. Důvod nezájmu o finanční hospodaření města Nymburk

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

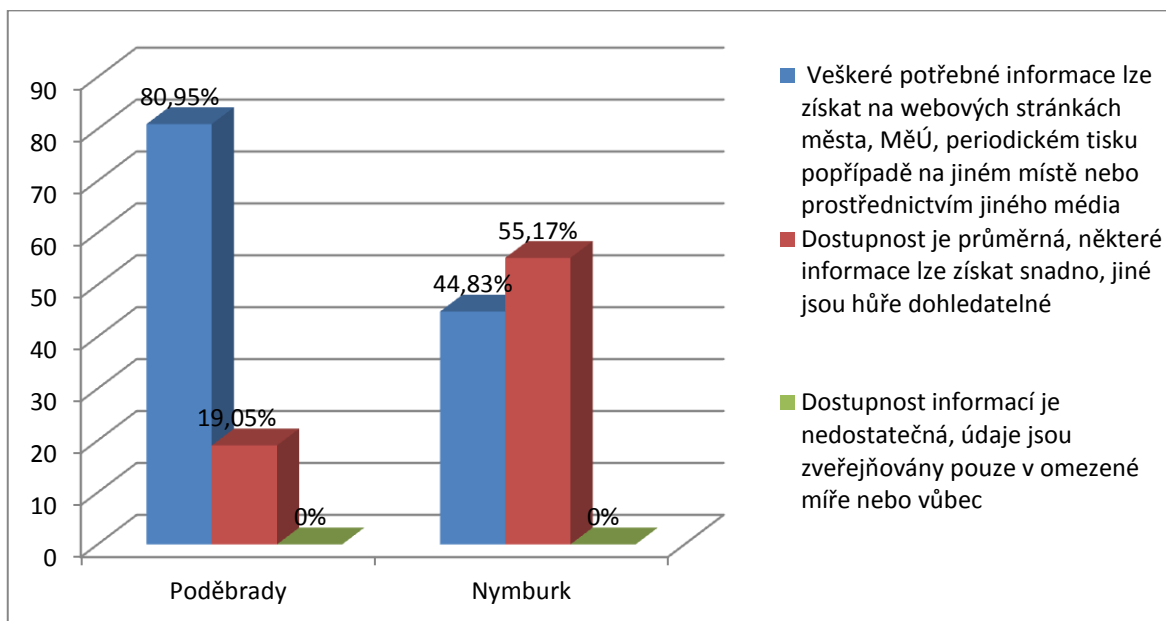
Téměř 54 % respondentů z Poděbrad uvedlo, že se o finanční hospodaření města nezajímají z toho důvodu, že tyto informace pro ně zkrátka nejsou důležité. Více než 35% nemá čas tyto informace shánět a zbytek dotazovaných neví, kde tyto informace může získat, přestože jsou internetové stránky města velice přehledné.

Pro celých 70 % dotázaných z Nymburka není finanční hospodaření města důležité. Téměř 27 % nemá čas tyto informace vyhledávat a více než 3 % neví, kde přehled o hospodaření hledat.

Nikdo z dotázaných nevyužil otevřené možnosti odpovědi, která nabízela uvést jiný důvod nezájmu.

Následující otázka také navazuje na otázku, zda se respondenti zajímají o finanční hospodaření města, tentokrát se týká pouze těch, kteří zodpověděli, že se o hospodaření zajímají.

Graf 10. Spokojenost s dostupností informací o hospodaření města

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Téměř 81% respondentů Poděbrad uvedlo, že veškeré potřebné informace jsou snadno dostupné. To vypovídá především o kvalitě webových stránek, ze kterých jsou tyto informace nejčastěji čerpány.

V Nymburce naopak nadpoloviční většina dotázaných, tedy více než 55%, odpovědělo, že dostupnost je průměrná, přičemž některé informace lze získat snadno, ale jiné jsou hůře dohledatelné. Město by se tedy mělo zaměřit na přehlednost informací a snadnější vyhledávání.

Žádný respondent neuvedl, že je dostupnost informací nedostatečná, a že údaje jsou zveřejňovány pouze v omezené míře či vůbec.

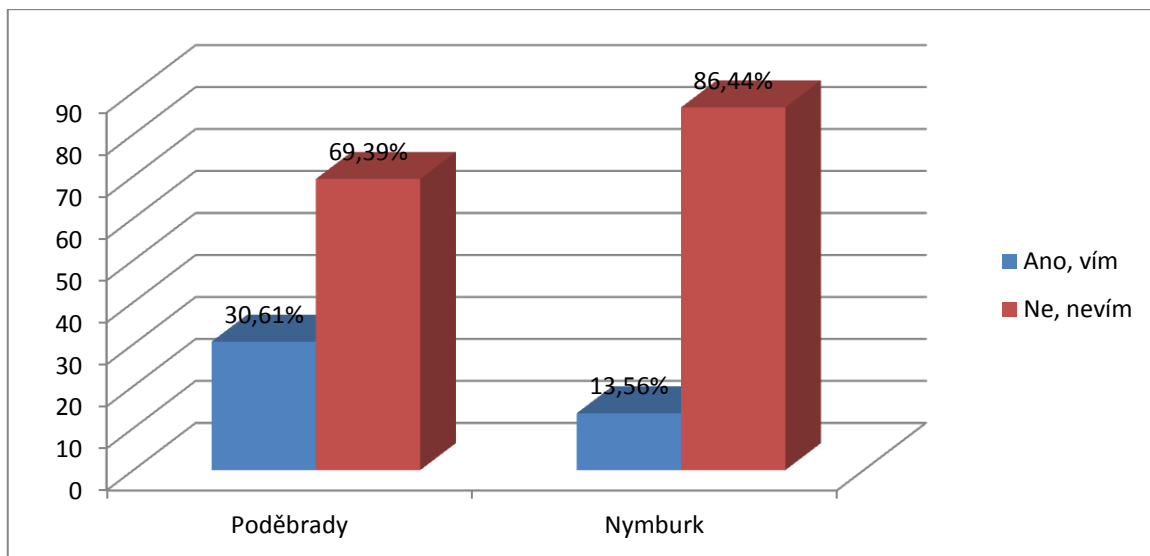
Další otázka zjišťovala, zda mají obyvatelé měst přehled o rozpočtu města. V Poděbradech se o rozpočet zajímá téměř 73%, v Nymburce se jedná o 86%.

Následuje související otázka, zda respondenti nahlíží do závěrečného účtu města, v Poděbradech sleduje závěrečný účet 67%, v Nymburku 69%.

Většina z dotázaných, která uvedla, že se zajímá o rozpočet i závěrečný účet města, jsou především zaměstnanci a studenti. V menší míře pak důchodci.

Další otázka je opět určena všem respondentům.

Graf 11. Právo obyvatel města na ústní či písemné vyjádření na návrh rozpočtu či závěrečného účtu

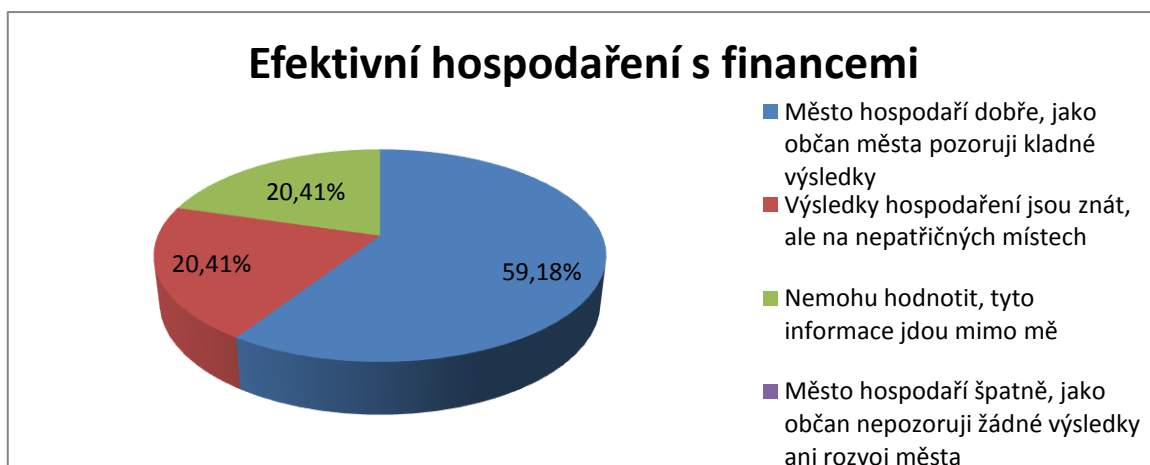

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Otázka měla zjistit, zda obyvatelé měst vědí, že mají ze zákona právo na vyjádření k návrhu rozpočtu a závěrečného účtu. Téměř 31% dotázaných z Poděbrad si je vědoma tohoto nároku, v Nymburce je to pak jen 14% respondentů. Většina těchto respondentů je vysokoškolsky vzdělaná.

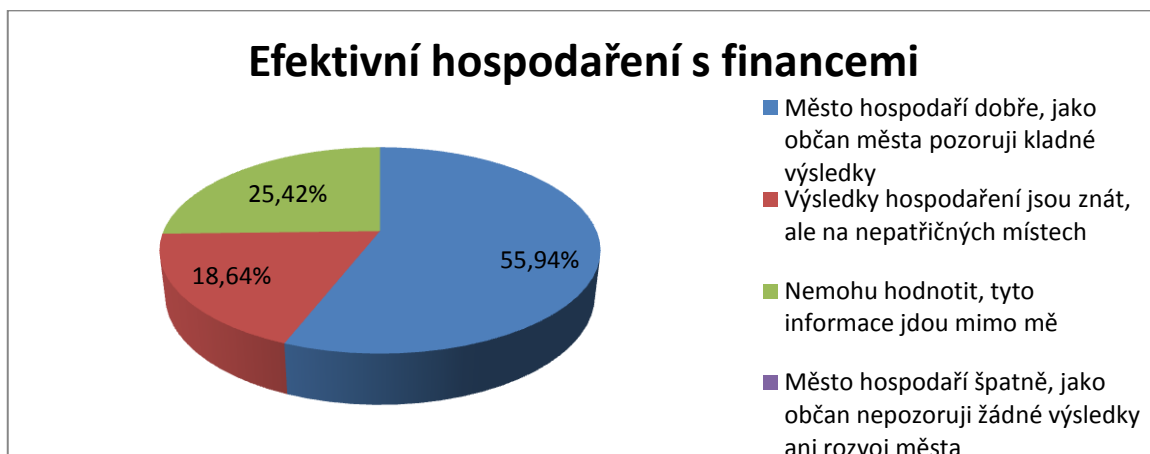
Následně měli respondenti, kteří o tomto právním nároku věděli, odpovědět na otázku, zda této pravomoci využívají. Celých 100% respondentů zvolilo odpověď ne, tedy že této pravomoci nikdy nevyužili.

Graf 12. Hodnocení efektivity hospodaření s financemi města Poděbrady

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Graf 13. Hodnocení efektivity hospodaření s financemi města Nymburk

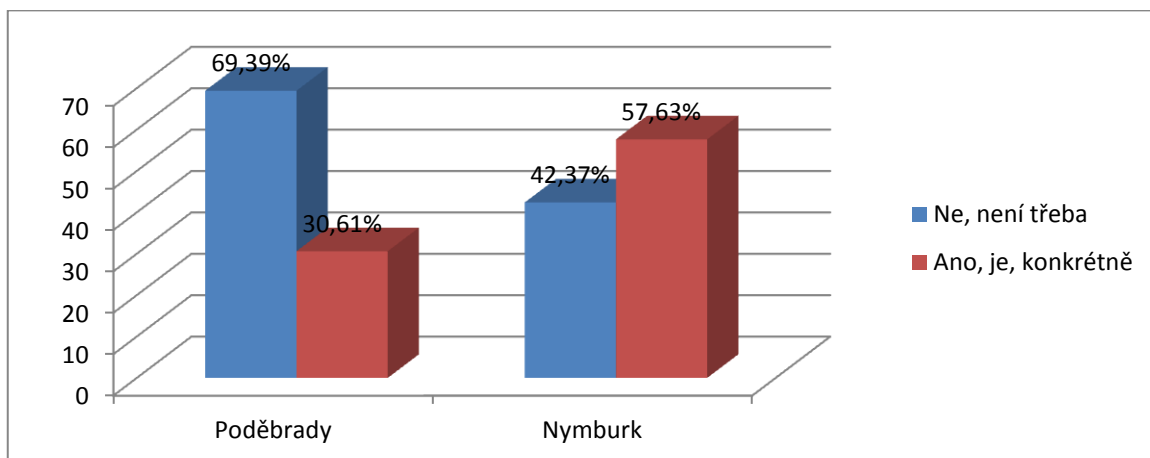
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Více než polovina všech dotázaných si myslí, že jejich město hospodaří dobře a výsledky jejich činnosti jsou znát. V Poděbradech se jedná o 59%, v Nymburce o 56%. Téměř 21% dotazovaných z Poděbrad a téměř 19% z Nymburka uvedlo, že výsledky hospodaření města jsou znát, ale na špatných, nepatřičných místech. Ostatní odpověděli, že tuto otázku nemohou hodnotit, jelikož nemají informace o hospodaření. V Poděbradech se jedná o necelých 21% a v Nymburce více než 25%.

Podle zjištěných údajů tedy lze říct, že většina obyvatel je s činností města spokojena. Existuje ale poměrně velké procento osob, které se k této problematice nedokážou vyjádřit z důvodu jejich nezájmu. Občané by se měli zajímat o to, jak hospodaří jejich město a jaké výsledky vykazuje. Dotázaní, kteří odpověděli, že město se věnuje činnosti na nepatřičných místech, touto odpovědí převážně mysleli takové situace, že se město věnuje problémům, které nejsou prioritou. Nebo jsou financovány ty aktivity, které pro občany města nejsou primární.

Možnost, že město hospodaří špatně a není znát žádný rozvoj kupředu, nezvolil nikdo z dotázaných. Proto na následující otázku, která byla určena právě pro respondenty, kteří zvolí tuto možnost, neměl žádný z nich možnost odpovědět.

Graf 14. Potřeba změny či vylepšení měst Poděbrady a Nymburk

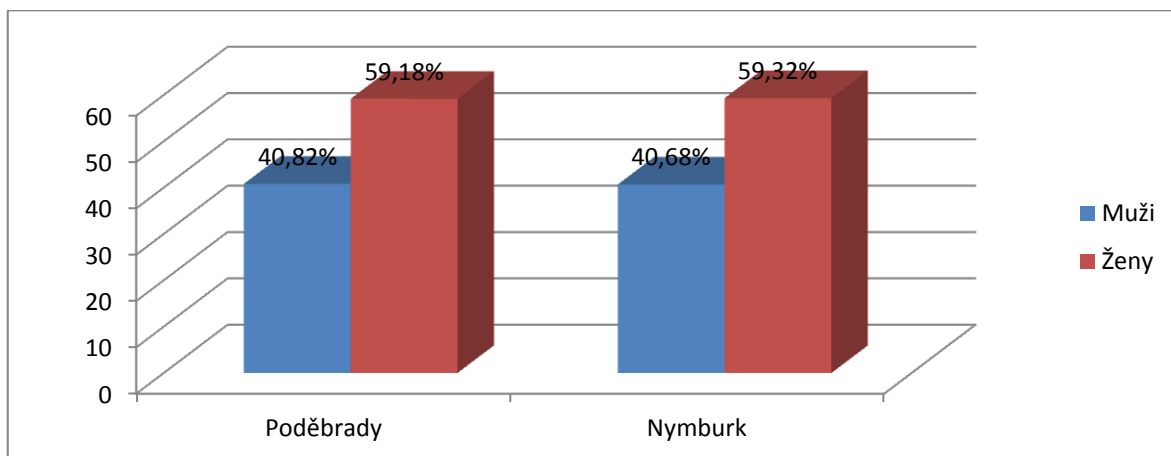
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Poslední z meritorních otázek je otázka polootevřená. Respondenti měli zodpovědět otázku, zda existuje něco, co je třeba změnit nebo vylepšit. Téměř 70% respondentů Poděbrad by ve městě nic neměnilo. Naopak v Nymburce si nadpoloviční většina respondentů myslí, že je třeba změn.

Návrhy na konkrétní změny ve městě se často opakovaly. Ve městě Poděbrady se nejčastěji jednalo o rekonstrukci budovy vlakového nádraží, výstavbu bazénu, oprava chodníků a osvětlení, dále zrekonstruovat budovu záložny, ve které v současné době sídlí vietnamští prodejci. Dále bylo doporučeno věnovat se zdravotnictví a vytvořit místo, kde budou všechny tyto služby pohromadě. Objevily se i návrhy na větší podporu psích útulků nebo více dotací na ženský fotbal.

V Nymburce bylo taktéž často doporučeno zrekonstruovat budovu vlakového i autobusového nádraží, dále rekonstrukce a výstavba dětských hřišť, více zeleně a lepší péče o parky, modernizace náměstí, oprava chodníků a silnic nebo například odstranění vietnamských prodejen v hlavních částech města.

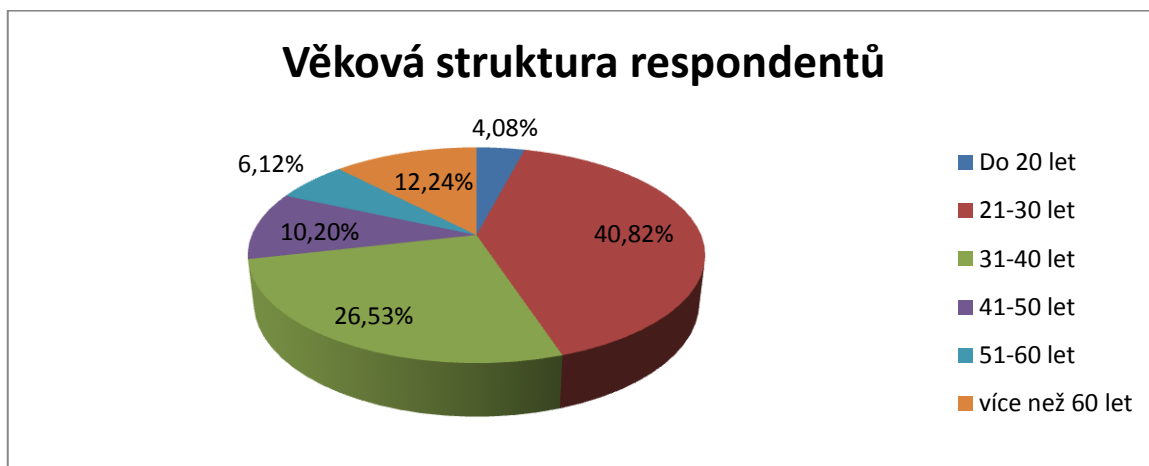
Graf 15. Pohlaví respondentů

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

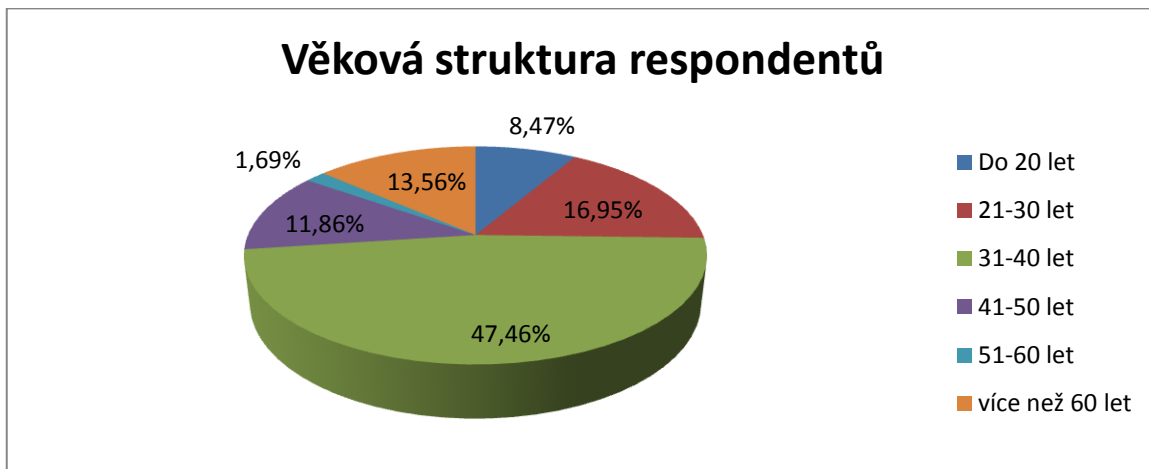
V obou městech převažují dotázaní ženského pohlaví. Tento fakt odpovídá i demografické struktuře těchto měst, kde je větší část obyvatelstva právě žen. Procentuální hodnoty těchto údajů v Poděbradech a Nymburce jsou téměř shodné.

Graf 16. Věková struktura respondentů Poděbrad

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Graf 17. Věková struktura respondentů Nymburka

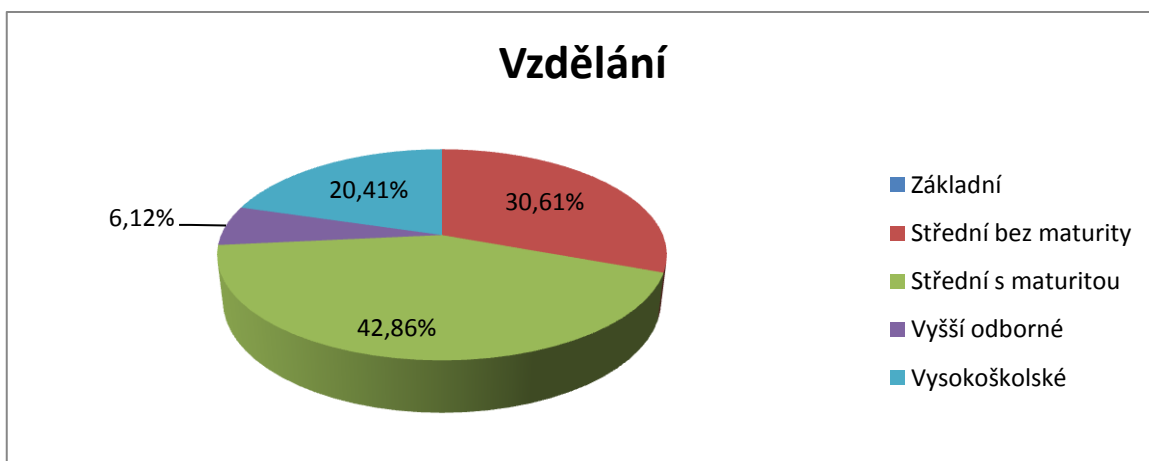

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejvíce zastoupenou skupinou ve městě Poděbrady jsou respondenti ve věku 21-30 let. Tito lidé jsou nejčastěji studenti či zaměstnaní. Naopak nejméně respondentů je do věku 20 let.

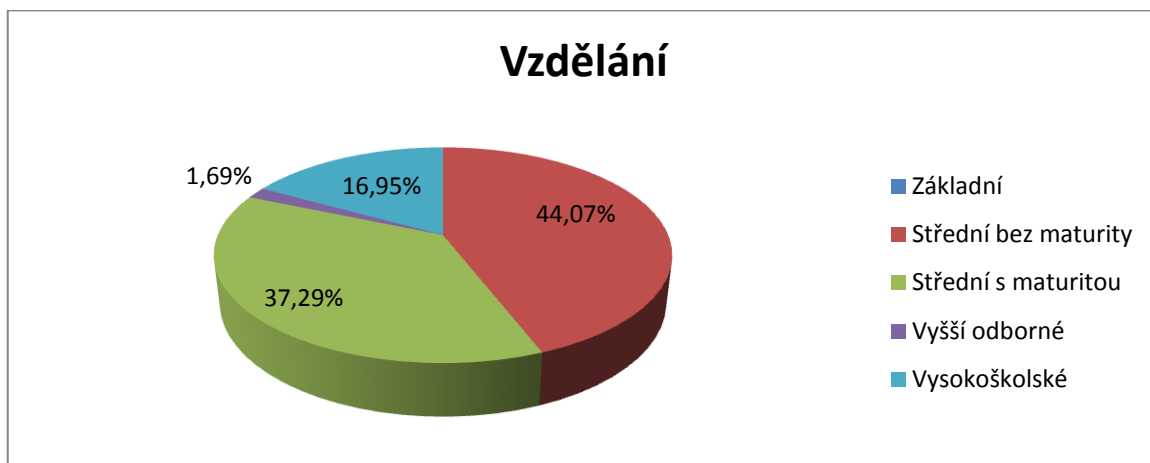
Téměř polovina respondentů žijících v Nymburce je ve věku 31-40 let. Nejméně zastoupenou skupinou jsou pak dotázaní ve věku 51-60 let, pouze necelá 2%.

Graf 18. Vzdělání respondentů z Poděbrad

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Graf 19. Vzdělání respondentů z Nymburka

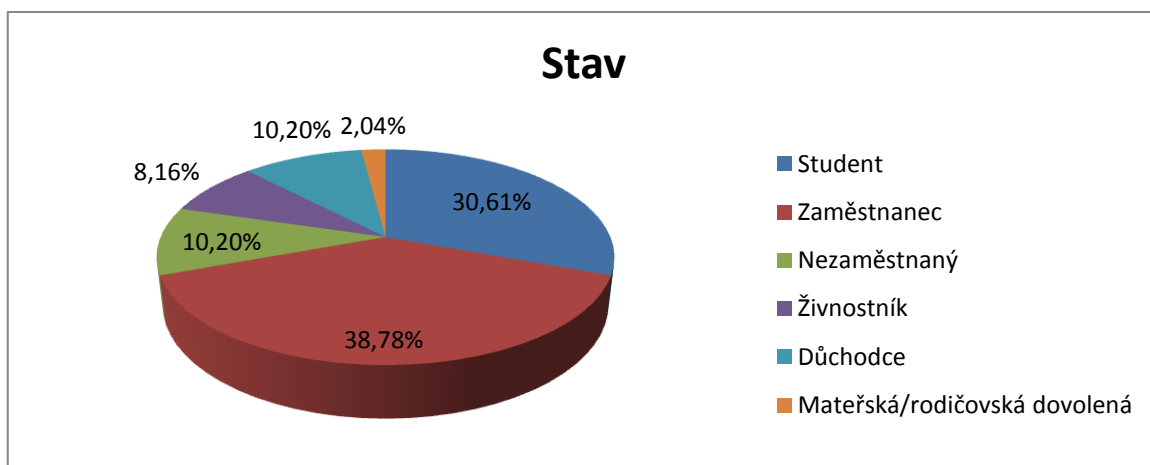
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Nejrozšířenější skupinu dotázaných v Poděbradech tvoří osoby se středním vzděláním s maturitou, necelých 43%. Nejméně, tedy 6%, je zde osob s vyšším odborným vzděláním.

V Nymburce má nejvíce respondentů střední vzdělání bez maturity, tato skupina pokrývá 44%. Nejméně je zde osob stejně jako v Poděbradech s vyšším odborným vzděláním, necelá 2%.

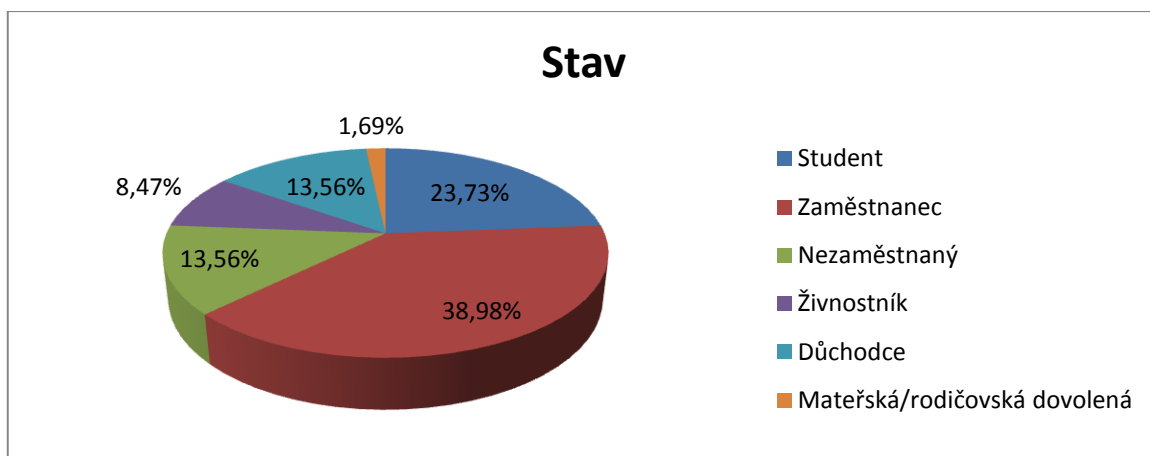
Žádný z respondentů ne zvolil možnost základního vzdělání.

Graf 20. Společenské postavení respondentů Poděbrad

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Graf 21. Společenský stav respondentů Nymburka

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

V Poděbradech největší procento respondentů uvedlo, že jsou zaměstnaní. Jedná se o téměř 39%. Další poměrně široce zastoupenou skupinou jsou studenti, více než 30%. Alespoň malým procentem se dotazníkového šetření zúčastnila každá společenská skupina. Nejméně je pak dotázaných na mateřské či rodičovské dovolené, jednalo se pouze o jednoho respondenta.

Stejně je tomu i u respondentů pocházejících z Nymburka, kde je nejvíce zaměstnaných, necelých 39%. Následují studenti, dále ve stejném procentuálním zastoupení nezaměstnaní a důchodci. Nejméně je opět osob na mateřské či rodičovské dovolené, jedná se taktéž o jednoho respondenta.

Závěrem lze říci, že cíl, který byl stanoven na počátku dotazníkového šetření, byl splněn. Bylo zjištěno, že většina obyvatel obou měst je v zásadě spokojena. V rámci občanské vybavenosti jsou obyvatelé Poděbrad nejméně spokojeni s fungováním městské policie, v Nymburce s fungováním technických služeb. Nicméně ani tyto oblasti nebyly hodnoceny výrazně špatně. Přehled o finančním hospodaření měst má zhruba polovina dotázaných. Vysoké procento respondentů je ve svém městě spokojeno a nic by neměnilo. Nejčastější oblastí, které byly zmiňovány v návaznosti na otázku, která zjišťovala, co by obyvatelé ve městě vylepšili, byla rekonstrukce budov či parků.

7. NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Obě města se nachází ve Středočeském kraji, který se díky úzké vazbě na hlavní město Prahu vyznačuje příznivými ekonomickými podmínkami. Přestože obě města disponují kladnými výsledky hospodaření a v posledních letech je znát poměrně příznivý meziroční nárůst příjmů, vždy je třeba něco vylepšovat a zefektivňovat. Proto je uvedeno několik doporučení pro zlepšení finanční situace města.

7.1. Návrhy a doporučení ke zlepšení hospodaření města Poděbrady

U města Poděbrady byl vyzorován příznivý trend vývoje daňových příjmů, přesto existuje možnost, jak tyto příjmy může město navýšit. Daňové příjmy jsou hlavními příjmy města, a proto by se jim měla věnovat zvláštní pozornost. Nedaňové příjmy jsou již několik let téměř konstantní, proto se návrhy zaměří i na ně. Čerpání dotací město využívá dostatečně, této oblasti tedy není třeba se věnovat. Běžné výdaje města nelze ovlivnit, jelikož se týkají každodenního chodu obce a jsou přesně rozpočtovány.

7.1.1. Daň z nemovitých věcí

Tento návrh se týká daně z nemovitosti, po změně názvosloví v novém občanském zákoníku daně z nemovitých věcí. Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí určuje koeficient, kterým se násobí základ daně. Tento koeficient je odvozen od počtu obyvatel. Přestože počet Poděbrad obyvatel se nachází mezi 10 000- 25 000 a jeho koeficient by měl být 2,0, je město Poděbrady dle zákona výjimkou a společně s městy nad 50 000 obyvatel, statutárními městy a ostatními lázeňskými městy je mu určen koeficient 3,5. Město má právo obecně závaznou vyhláškou navýšit koeficient o jednu třídu, v tomto případě na hodnotu 4,5, kterou disponuje hlavní město Praha. Díky této změně by se příjmy mohly navýšit o 23%, konkrétně v roce 2013 o částku 2 437 740 Kč.

7.1.2. Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí

Do těchto poplatků spadá poplatek za komunální odpad. V Poděbradech je tato částka stanovena na 650 Kč za rok. Tato částka se již několik let nemění. V porovnání s okolními vesnicemi i městy je tato částka poměrně nízká. Například v nedaleké vesnici Choťánky poplatek činí 700 Kč, v Nymburce dokonce 760 Kč. Kdyby město navýšilo

poplatek na úroveň sousedního města Nymburk, příjmy by se průměrně zvýšili o více než 1,3 mil. Kč ročně.

7.1.3. Lázeňský poplatek

Lázeňský poplatek platí fyzické osoby, které ve městě setrvávají pouze přechodnou dobu za účelem léčby či rekreace. Příjmy z lázeňských poplatků činí průměrně více než 1,7 mil. Kč ročně. Sazba tohoto poplatku je stanovena na 15 Kč na osobu a den. Pokud by se tento poplatek zvýšil o 5 Kč na osobu, každoročně by město získalo částku vyšší o téměř 600 000 Kč.

7.1.4. Ostatní místní poplatky

Mezi ostatní poplatky patří poplatek ze psů, poplatek ze vstupného, poplatek z ubytovací kapacity, poplatek za povolení k vjezdu do vybraných míst či poplatek z užívání veřejného prostranství.

Poplatek ze psů představuje částku mezi 300-1 200 Kč za jednoho psa. V případě dvou a více psů se poplatek může navýšit až na 1 800 Kč.

Do poplatku za užívání veřejného prostranství patří mimo jiné trvalé vyhrazení parkovacích míst, které občana města vyjde na 3 000-10 000 Kč na rok, podle místa, kde se parkovací místo nachází.

Poplatek ze vstupného hradí fyzické či právnické osoby, které pořádají kulturní, prodejní, reklamní či jinou akci. Poplatek činí 20% z částky vybraného vstupného.

V případě potřeby lze všechny tyto poplatky navýšit a přispět tak k nárůstu celkových příjmů.

7.1.5. Parkovné

Od roku 2013 funguje ve městě Poděbrady placený parkovací systém. Tyto příjmy spadají do nedaňových příjmů. V roce 2013 byly na parkovném vybrány téměř 2 mil. Kč. V centru města je stanovena sazba parkovného na 10 Kč za hodinu, v krajních částech na 5 Kč za hodinu. Tyto sazby jsou poměrně nízké, spíše symbolické. Proto by město mohlo poplatky navýšit, parkování v centru o 50 %, tedy na 15 Kč za hodinu, parkování v krajních částech o 100%, tedy za 10 Kč na hodinu. Průměrný nárůst tedy činí 67%,

jelikož není známo, jakou mírou se jednotlivé poplatky podílí na celkových příjmech za parkovné. Průměrný nárůst by tak činil více než 1,3 mil. Kč.

7.1.6. Občanská vybavenost

Prostřednictvím dotazníkového šetření bylo zjištěno, že 30% obyvatel Poděbrad by ve městě provedlo určité změny. Nejčastěji se jednalo o rekonstrukci budovy vlakového nádraží. Tento projekt je ale již v jednání a v následujících letech by měl být i uskutečněn.

Dále by občané uvítali výstavbu veřejného bazénu, který v Poděbradech chybí. Tento požadavek by městu mohl dát impuls k podpoře tohoto nápadu do budoucna. V současné době je v Poděbradech velká řada rozjetých projektů, ale ty budou během roku 2015 dokončeny, poté by se město mohlo zaměřit právě na výstavbu bazénu.

Dalším návrhem bylo zrekonstruovat budovu občanské záložny na náměstí Jiřího z Poděbrad, kde v současné době sídlí vietnamští prodejci. Tato budova bohužel nepatří městu, ale jedná se o jejím odkoupení již několik let. Budova byla nabídnuta za 28 mil. Kč, což není zanedbatelná částka. Jejím odkoupením a zrekonstruováním by však město mohlo pronajímat rozsáhlé prostory, které bývalá záložna nabízí, a v kterých se dříve pořádaly rozmanité kulturní akce. Investice by tedy měla návratný charakter.

Občané si v neposlední řadě přáli centralizaci zdravotních služeb do jednoho místa. V Poděbradech je sice celá řada specializovaných lékařů, ale jsou rozprostřeni po celém městě. Jedním z dalších návrhů do budoucna by tedy mohlo být zřízení zdravotního zařízení, kde by občané mohli nalézt veškeré zdravotní služby na jediném místě.

7.2. Návrhy a doporučení ke zlepšení hospodaření města Nymburk

I město Nymburk se vyznačuje rostoucími daňovými příjmy, které tvoří hlavní část jejich příjmů. Přesto je i v tomto případě možné navýšení. Nedaňové příjmy jsou poměrně nestálé, doporučení se tedy budou týkat i této oblasti. Nejslabší oblastí příjmů jsou v Nymburce přijaté dotace, především ty, které jsou určené k investičním účelům. Výdaje města nelze výrazně ovlivnit, Nymburk navíc každoročně poskytuje nemalé finanční prostředky na provoz nemocnice i na úhradu splátky, která byla poskytnuta k její koupi.

7.2.1. Daň z nemovitých věcí

I město Nymburk může navýšit daňové příjmy prostřednictvím daně z nemovitostí. Dle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí je Nymburku přiřazen koeficient 2,0, protože se jedná o obec, ve které žije 10 000 až 25 000 obyvatel. Přesto do roku 2013 město využívalo koeficient 1,0, který byl poté navýšen na 2,0. Maximalizace příjmů může město dosáhnout zvýšením tohoto koeficientu o jednu třídu, v tomto případě na koeficient 2,5. V roce 2013 by tak příjmy stouply 4 295 805 Kč, což představuje 25% nárůst.

7.2.2. Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí

Jelikož byl v roce 2013 místní poplatek za komunální odpad zvýšen z 500 Kč na 760 Kč za rok, zvýšení této částky je nemyslitelné. Oproti okolním městům či obcím je tato suma podstatně vyšší. Městu Nymburk je tedy podáno doporučení tuto částku nadále nezvyšovat.

7.2.3. Místní poplatky

V případě nízkým příjmů lze zvýšit i jednotlivé místní poplatky. Jedná se především o poplatky ze psů, za užívání veřejného prostranství nebo poplatků z ubytovací kapacity.

Poplatek z ubytovací kapacity se vybírá v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplat. Tento poplatek zde činí 6 Kč za osobu na lůžku a den. Při nedostatku příjmů z ostatních poplatků by tato sazba šla zvýšit na 10-15 Kč na osobu a den.

Poplatky ze psů hradí držitelé psů, tato částka se pohybuje mezi 200- 1000 Kč, podle oblasti bydliště. Tyto poplatky jsou průměrné a v případě potřeby je možnost je navýšit.

7.2.4. Investiční dotace

Město Nymburk velmi málo využívá dotací určených k investování do dlouhodobého majetku užitečného pro občany. Například v roce 2012 město Poděbrady obdrželo 33 745 800 Kč investičních dotací, město Nymburk pouze 1 453 820 Kč. V roce 2013 dokonce pouhých 717 010 Kč. Město by tedy mělo naplánovat více projektů k realizování a podpořit tak rozvoj města a spokojenost občanů. Kromě vybudování cyklostezky a opravy několika budov se zde v posledních letech žádná výstavba ani jiná

investice nekonala. Každý rok je vyhlášena řada dotačních titulů jak ze státního rozpočtu, tak z fondů Evropské unie, které je třeba využít.

7.2.5. Občanská vybavenost

Prostřednictvím dotazníkového šetření bylo zjištěno, že 58% obyvatel není spokojeno s životem v Nymburce a určitě by provedli určité změny. Stejně jako v Poděbradech, i zde je požadována rekonstrukce budovy vlakového nádraží. Ta je zhruba ve stejném stavu. Jelikož Nymburk leží na vlakové trase Praha- Hradec Králové či Trutnov, denně zde projedou tisíce lidí, a proto by byla investice do budovy nádraží vhodným projektem k uskutečnění. Podle posledních informací je tento projekt v jednání, předběžný termín realizace rekonstrukce je naplánován na rok 2016.

Před budovou vlakového nádraží se nachází také autobusové zastávky, které jsou taktéž v havarijním stavu. Velká část stížností se ubírala právě k tomuto místu. Jelikož autobusové nádraží není nijak rozlehlé, mohla by rekonstrukce probíhat současně s rekonstrukcí nádraží vlakového.

Dalším návrhem je vybudování více dětských hřišť nebo alespoň rekonstrukce těch stávajících. V Nymburce žije velká část mladých rodin s dětmi, které by tyto projekty velice uvítaly. Navíc investice do dětských hřišť nebude tak markantní sumou, kterou by město výrazně pocítilo při hodnocení výsledku jejich finančního hospodaření. S výstavbou hřišť souvisí i investice do parků a obnovy zeleně.

Na všechny výše uvedené návrhy lze využít právě investičních dotací. Je pouze třeba, aby město bylo v těchto oblastech aktivnější.

Mezi požadavky, které respondenti dotazníku navrhovali, patřilo i odstranění vietnamských prodejen z hlavních částí města. Tento požadavek je však velice problematický, jelikož většina prostorů, kde tyto prodejci setrvávají, patří jim samotným nebo soukromým vlastníkům. Město v takových případech tedy nemůže zasáhnout.

8. ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo posoudit úroveň hospodaření města Poděbrady a Nymburk v letech 2009 až 2013 a provést jejich vzájemné porovnání. Tento úkol byl proveden prostřednictvím zhodnocení rozpočtového hospodaření, tedy analýzou příjmů a výdajů, dále byla vykonána analýza finančního hospodaření, která představuje zhodnocení likvidity a zadluženosti města. Na základě teoretických východisek, provedených analýz a údajů vyplývajících z dotazníkového šetření jsou podána doporučení a návrhy k efektivnějšímu hospodaření obou obcí.

Teoretická část nejprve popsala základní údaje o veřejné správě směřující k územním samosprávným celkům, kde byly charakterizovány obce a kraje, jejich struktura, působnost a orgány. Současně byla popsána podstata a struktura místních rozpočtů a proces jejich tvorby. V závěru teoretické části byl nastíněn i monitoring hospodaření obcí prováděn Ministerstvem financí. Tyto podklady byly využity ke zpracování následujících částí.

V druhé části, která se věnuje charakteristikám jednotlivých měst, lze nalézt informace o poloze, historii, orgánech města, statistických specifikách a údaje o vybavenosti a dostupných službách, které město nabízí. Závěrem této části lze říci, že se jedná o sousední města srovnatelné velikosti i počtu obyvatel. Statistická specifika vykazují několik rozdílů, například ve vzdělanostní struktuře či míře nezaměstnanosti, která v Nymburce činí 8%, což je nad celorepublikovým průměrem. Poděbrady vykazují hodnotu pouze 7,2%, což je velice příznivá hodnota. Tento fakt je dán tím, že Poděbrady jsou lázeňským městem a je zde více pracovních příležitostí, také díky řadě rozsáhlých soukromých podniků. Rozdíly můžeme vidět také v občanské vybavenosti, především absenci nemocničního zařízení v Poděbradech, v Nymburce pak nedostatečnou sociální péčí, určenou především pro staré a nemohoucí občany. Existuje však také řada shodných zjištění, například obě města mají stejnou organizační strukturu Městského úřadu se stejným počtem zastupitelů i rady města. V obou městech také žije větší podíl žen.

Analytická část měla za úkol posoudit úroveň finančního hospodaření měst. Nejprve jsou zhodnoceny výsledky hospodaření obou měst v rámci sledovaného pětiletého období. Ty se nachází vždy v přebytku, nicméně hodnoty jsou velice kolísavé a nestálé. Tyto fluktuace jsou způsobeny dozníváním ekonomické a hospodářské krize, která dolehla

i na fungování měst a obcí. I přes to však města dokázala udržet výsledek hospodaření v kladných hodnotách.

Dále je provedena analýza příjmů, která rozebírá nejprve celkové příjmy, poté je provedena analýza jednotlivých druhů příjmů. Celkové příjmy jsou v porovnání také velice kolísavé, nicméně v průměru obou měst velice podobné. Struktura těchto příjmů je však v každém městě odlišná. Ke kvalitnějšímu porovnání obou měst byly zásadní hodnoty přepočítány na obyvatele.

Největší část daňových příjmů je v obou městech tvořena daní z přidané hodnoty, která má ve sledovaném horizontu rovnoměrný vývoj. Významný rozdíl zde vidět u daně z nemovitých věcí, která ve městě Nymburk stoupla v roce 2013 o 61% na částku 17 183 220 Kč, v Poděbradech tato daň činí pouze 8 332 300 Kč. Tyto hodnoty vytváří jakýsi paradox, protože koeficient, který se používá pro výpočet této daně, je v Poděbradech stanoven na 3,5 a v Nymburce byl od 1. 1. 2013 navýšen na 2,0. Tato změna vysvětluje zásadní nárůst příjmů. Vysvětlení, proč Nymburk disponuje více než dvojnásobnými příjmy za daň z nemovitých věcí, i když koeficient, kterým se násobí základ daně, je nižší, je nasnadě. Nymburk je co do rozlohy o něco rozsáhlejší nežli Poděbrady. Na jeho území se nachází více nemovitostí a více podnikatelských subjektů, pro které je sazba daně z nemovitých věcí vyšší. Důležité je také si uvědomit, že do nemovitostí nepatří pouze bytové jednotky či domy, ale také pozemky, konkrétně polnosti, kterých je v okolí Nymburka celá řada.

Příjmy z poplatků se v tomto období vyvíjí vcelku rovnoměrně, jediný výrazný nárůst lze pozorovat v roce 2013 v Nymburce, kdy jsou tyto příjmy oproti předchozím rokům i oproti příjmům Poděbrad výrazně navýšily na 38 487 780 Kč. Tento nárůst je způsoben zvýšením sazby poplatků za svoz komunálního odpadu z původních 500 Kč za osobu a rok na 760 Kč. Tedy zvýšení o celých 52%. V Poděbradech jsou tyto poplatky stanoveny na 650 Kč za osobu a rok.

V oblasti nedaňových příjmů Nymburk každoročně disponuje vyšší sumou. Největší část těchto příjmů tvoří především příjmy z pronájmu majetku, které se průměrně pohybují nad 17 mil. Kč, zatímco v Poděbradech tyto příjmy činí zhruba 10 mil. Kč.

Zásadní rozdíl tkví v porovnání investičních dotací. Zatímco Poděbrady tyto prostředky hojně využívají, Nymburk ve sledovaných letech získal pouze omezené částky. Například v roce 2012 Poděbrady obdržely 33 745 800 Kč, Nymburk pouhých

1 453 820 Kč. Nejnižší částka investičních dotací byla Nymburku poskytnuta v roce 2010 s částkou 429 000 Kč. Pro větší přehlednost jsou přijaté dotace přepočítány na obyvatele, kdy v roce 2013, což byl nejslabší rok ohledně investičních dotací obou měst, činila částka na obyvatele Poděbrad 820 Kč, na obyvatele Nymburka pouhých 50 Kč.

Neinvestiční dotace dosahovaly poměrně vysokých hodnot, které se však v roce 2012 rapidně snížily. V průměru obou měst se jednalo o 60%. Hlavním důvodem byla změna legislativy v oblasti převodu sociální agendy z měst na Úřad práce. Tím byly tedy převedeny i finanční prostředky k těmto účelům určené. Společně s příjmy tedy klesly i výdaje v této oblasti.

Běžné výdaje jsou v čase také značně proměnlivé. Nymburk má po naprostou většinu sledovaných let běžné výdaje po konsolidaci oproti Poděbradům vyšší, jelikož hradí značné prostředky za provozování školství a především nemocnice, kterou od roku 2011 provozuje.

Kapitálové výdaje jsou několikanásobně vyšší v Poděbradech, právě díky výstavbě a rekonstrukci celé řady projektů. K lepšímu porovnání lze říci, že v roce 2013 kapitálové výdaje činily 6 460 Kč na obyvatele v Poděbradech, v Nymburce 2 330 Kč na obyvatele.

Dále je vyhodnoceno saldo příjmů a výdajů ve sledovaném pětiletém období. Poděbrady dosáhly záporného salda během tohoto období dvakrát. Poprvé v roce 2009, kdy výsledné saldo čítalo – 5 239 600 Kč. Tento rok byl dozajista silně ovlivněn finanční krizí. I přes to byl rozpočet příjmů přesazen o 3% a výdaje byly čerpány pouze na 78%. Plánovaný rozpočet tedy očekával záporné saldo v celkové výši -102 170 700 Kč, které mělo být uhrazeno z fondu rezerv a rozvoje. Tato situace nastala také v roce 2013, kdy záporné saldo dosáhlo -27 367 900 Kč. Přesto příjmy oproti rozpočtu vzrostly o 8,5% a výdaje byly čerpány na 92%. Hlavním důvodem takto významného salda byla řada rozpracovaných projektů, jako byla například Základní škola Václava Havla nebo zimní stadion. Nymburk dosáhl záporného salda pouze v roce 2010, které tvořilo -23 776 050 Kč. I tento rok byl ovlivněn doznívající hospodářskou krizí. Plánovaný rozpočet příjmy přesáhly o 1% a výdaje byly čerpány do 96,5%. Příjmy byly značně ovlivněny neuskutečněním prodeje pozemků v průmyslové zóně. Kapitálové příjmy tak meziročně klesly o více než 11 mil. Kč. Hlavním důvodem očekávaného salda bylo však také množství plánovaných akcí, jako je budování Polabské cyklostezky nebo úpravy místních komunikací.

Další dílčí oblast analytické části posuzuje finanční schopnost obcí. Pod tento výraz lze zařadit ukazatel míry soběstačnosti a ukazatel finanční stability.

Výpočet ukazatele míry soběstačnosti poukázal na velice příznivé hodnoty obzvláště v posledních letech, jelikož se hodnoty během sledovaného období rok od roku zvyšovaly. V roce 2013 bylo tedy dosaženo nejlepších hodnot, které vypovídají o tom, že město Poděbrady je schopné hradit výdaje vlastními příjmy z 84%, město Nymburk dokonce z 89%. Přestože jsou hodnoty velice podobné, město Nymburk Poděbrady lehce převyšuje.

V rámci ukazatele finanční stability vykazují obě města velice dobré hodnoty. Nejlepší hodnoty dosáhly Poděbrady v roce 2009, konkrétně 0,93, což vyjadřuje podíl běžných příjmů na celkových. Tato hodnota je velice vysoká, vyjadřuje 93% podíl běžných příjmů, přičemž pouze zbylých 7% tvoří příjmy kapitálové a investiční dotace, tedy příjmy nahodilé a nestálé. Nymburk dosáhl v roce 2010 hodnoty dokonce 0,97. Tato hodnota se dá označit za vynikající, běžné příjmy jsou téměř nezávislé na ostatních příjmech.

Dále je provedena analýza likvidity. Běžná likvidita zde není vyobrazena, jelikož je součástí monitoringu hospodaření obcí. Výsledné hodnoty jsou však velmi uspokojivé. Poděbrady dosáhly nejlepší hodnotu v roce 2013 s 6,31. Interpretace této hodnoty zní následovně, krátkodobé likvidní prostředky, především prostředky na bankovních účtech a hotovost, kryjí 6,31 krát krátkodobé závazky. Nejlepší výsledek města Nymburk představuje hodnotu 1,7 taktéž v roce 2013, který znamená, že krátkodobé likvidní prostředky kryjí 1,7 krát krátkodobé závazky. Naopak nejnižší hodnoty dosáhl Nymburk v roce 2009, kdy ukazatel běžné likvidity vyšel 1,36. Jedná se o krajní hodnotu, která se blíží riziku.

Výsledky okamžité likvidity zcela neodpovídají obecným hodnotám. Okamžitá likvidita obou měst tedy není na dobré úrovni. Obecnému rozmezí 0,2-0,5 se podobá pouze rok 2009, jak ve městě Poděbrady, tak ve městě Nymburk.

Poslední analýza je analýza zadluženosti. Zde jsou vypočteny čtyři ukazatele, jedná se o celkovou zadluženost, koeficient samofinancování, zadluženost vlastního jmění a dluh na obyvatele.

Celková zadluženost není v hlavní části práce vyčíslena, jelikož jsou hodnoty tohoto ukazatele součástí monitoringu hospodaření obcí, stejně jako tomu bylo i u běžné likvidity. Celková zadluženost vyjadřuje poměr zadluženosti k celkovému majetku obce. Rizikové hodnoty jsou ty, které přesahují 25%. Poděbrady ani Nymburk se k takovým

hodnotám zdaleka neblíží. V roce 2013 dokonce tyto hodnoty klesly v Poděbradech na 3,00% a v Nymburce na 10,63%. Tyto poklesy jsou zapříčiněny snižováním podílu cizích zdrojů. Hodnoty tohoto ukazatele nabývají velice příznivých hodnot.

Vypočten je také koeficient samofinancování, který je doplňkovým ukazatelem k celkové zadluženosti. I tento ukazatel nabývá vynikajících hodnot. Nejlepším výsledkem Poděbrad je rok 2013, kdy je město schopno pokrýt své potřeby z 97% vlastními zdroji. V Nymburce byl neúspěšnějším rokem také rok 2013 s hodnotou 85%.

V rámci ukazatele zadluženosti vlastního jmění bylo zjištěno, že obě města vykazují plně uspokojující podmínky. Zadluženost se postupem let snižuje.

Pro přesnou představu byl vypočten také dluh na obyvatele, z kterého lze viditelně rozpoznat, že občané Nymburka jsou mnohem více zadluženi v porovnání s obyvateli Poděbrad. Dluh Nymburka v roce 2013 představuje 19 530 Kč na obyvatele, v Poděbradech se jedná o částku 4 240 Kč. Tento rozdíl je však způsoben každoročním splácením nemocnice a s ní spojených výdajů.

V rámci soustavy informativních a monitorujících ukazatelů, které Ministerstvo financí využívá k monitoringu hospodaření obcí, byly zhodnoceny zjištěné výsledky. Obě města splňují předpoklady správného hospodaření a zjištěné hodnoty nespádají do rizikových intervalů. Během sledovaného pětiletého období tedy nedošlo ke kontaktování měst ze strany ministra financí z důvodu vysvětlení vzniklé situace.

Dotazníkové šetření bylo vykonáno za účelem zjištění názorů a povědomí občanů nejen o hospodaření města, ale také o jejich spokojenosti se službami ve městě. Průzkumem bylo zjištěno, že většina respondentů pocházejících z Poděbrad hodnotí občanskou vybavenost jako dostačující, kde nejlépe hodnocená vyšla oblast kultury. Naopak nejméně spokojeni jsou obyvatele s fungováním městské policie, nicméně ani ta neobdržela vyloženě špatné hodnocení. Nymburští označili občanskou vybavenost jako průměrnou, kde jako nejlepší vyšlo zdravotnictví a základní školy. Nejhůře byly ohodnoceny technické služby města. Dále byl zkoumán zájem o finanční hospodaření města, více než polovina respondentů z Poděbrad se o hospodaření nezajímá, v Nymburce se jednalo zhruba o polovinu. Pro tyto dotázané informace nejsou důležité. Dotázaní, kteří se o hospodaření zajímají, mají ve velkém zastoupení přehled o rozpočtu. Nadpoloviční většina respondentů obou měst také uvedla, že jsou s hospodařením svého města spokojeni, přesto někteří uvedli návrhy na vylepšení měst, které se týkalo především

rekonstrukcí či výstavby veřejně užívaných prostředků. Z dotazníkového šetření celkově vyplývá, že dotázaní jsou ve svých městech poměrně spokojeni a to jak s občanskou vybaveností, tak s hospodařením města. Samozřejmě poukazují na určité nedostatky, ale ty lze hledat vždy a všude.

V poslední části diplomové práce jsou popsány návrhy a doporučení, která by v případě realizace vedla ke zvýšení příjmů měst, v případě navrhovaných projektů by vedla ke zvýšení spokojenosti občanů.

Závěrem lze říci, že prostřednictvím vykonaných analýz byla města vyhodnocena jako finančně zdravá. Obě města vykazují příznivé výsledky, hospodaření každého z nich je samozřejmě něčím rozdílné a v čase kolísavé, ale ve výsledku efektivní.

9. ZDROJE

9.1. Tištěné zdroje

[1] PEKOVÁ, Jitka. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

[2] HEGER, Vladimír. *Komunikace ve veřejné správě*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, 2012, 256 s. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-802-4737-799.

[3] PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

[4] BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 250 s. Politologie (Grada). ISBN 978-802-4729-084.

[5] ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Jan ČOPIK. *Demokracie v lokálním politickém prostoru: [specifika politického života v obcích ČR]*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010, 223 s. ISBN 978-802-4730-615.

[6] TITTELBACHOVÁ, Šárka. *Turismus a veřejná správa: průniky, dysfunkce, problémy, šance : státní politika turismu České republiky : systémový přístup k řešení problémů*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 196 s. ISBN 978-80-247-3842-0.

[7] KADEŘÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ, J. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 300 s.

[8] ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.

[9] OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2011, xiv, 178 s. :. ISBN 978-80-7400-342-4.

[10] RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi: podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 213 s. ISBN 978-80-247-4039-3.

[11] ŽÁK, Milan. *Hospodářská politika*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2006, 210 s. Edice učebních textů. Ekonomie. ISBN 978-808-6730-042.

[12] MÁČE, Miroslav. *Účetnictví a finanční řízení*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 551 s. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-4574-9.

9.2. Elektronické zdroje

[13] *Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky* [online]. [cit. 2014-06-25]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ustava-cr/hlava7.aspx>

[14] *Metodická podpora regionálního rozvoje: Kraje ČR* [online]. [cit. 2014-07-05]. Dostupné z: <http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/kraje-cr.html>

[15] *Český statistický úřad: Vývoj počtu obcí v ČR podle krajů* [online]. [cit. 2014-29-06]. Dostupné z: http://www.czso.cz/cz/cr_1989_ts/0201.pdf

[16] *Český statistický úřad: Rozmístění a koncentrace obyvatelstva ČR* [online]. [cit. 2014-06-28]. Dostupné z: http://notes3.czso.cz/csu/2003edicniplan.nsf/o/4120-03-casova_rada_1961_2001-3__velikostni_struktura_obci_

[17] *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích* [online]. [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: <http://zakony.kurzy.cz/128-2000-zakon-o-obcich/cast-1-hlava-2/>

[18] *Oficiální informační portál regionu Poděbradsko: O obci* [online]. [cit. 2014-12-01]. Dostupné z: http://www.podebradsko-region.cz/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1

[19] *Český statistický úřad: Obyvatelstvo statutárních měst a městysů podle pohlaví a věku* [online]. Aktualizováno 1. 12. 2014 [cit. 2014-12-06]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/slozeni_obyvatelstva_mest_a_mestysu_podle_pohlavi_a_veku

[20] *Český statistický úřad: Počet uchazečů o práci a míra nezaměstnanosti v obcích SO ORP Poděbrady* [online]. [cit. 2014-12-06]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?&cislotab=AGTPR6010PU_OB1.132&voa=tabulka

[21] *Poděbrady: Historie města* [online]. Změněno 1. 11. 2010 [cit. 2014-12-01]. Dostupné z: http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=12349&id=1057&p1=1105

[22] *Poděbrady: Vedení města* [online]. [cit. 2014-12-01]. Dostupné z: http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/o_utvar.asp?id_org=12349&id_u=54&p1=1116

- [23] *Poděbrady: Zastupitelstvo města* [online]. [cit. 2014-12-01]. Dostupné z: http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/o_utvar.asp?id_org=12349&id_u=50&p1=1185
- [24] *Poděbrady: Rada města* [online]. [cit. 2014-12-01]. Dostupné z: http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/o_utvar.asp?id_org=12349&id_u=1081&p1=1179
- [25] *Poděbrady: Výbory a komise města* [online]. [cit. 2014-12-01]. Dostupné z: http://www.mesto-podebrady.cz/vismo/osnova.asp?id_org=12349&id_osnovy=2228&p1=12005
- [26] *Integrovaný portál MPSV: Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska* [online]. [cit. 2014-12-07]. Dostupný z: http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem/?_piref37_240429_37_240428_240428.next_page=%2Findex.do&_piref37_240429_37_240428_240428.statse=2000000000019&_piref37_240429_37_240428_240428.statsk=0&_piref37_240429_37_240428_240428.send=send&_piref37_240429_37_240428_240428.stat=2000000000111&_piref37_240429_37_240428_240428.obdobi=L&_piref37_240429_37_240428_240428.rok=2014&_piref37_240429_37_240428_240428.uzemi=139000&ok=Vybrat
- [27] *Zákon č.128/2000 Sb., o obcích* [online]. [cit. 2012-12-05]. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/zakon-o-obcich>
- [28] *Zákon č.129/2000 Sb., o krajích* [online]. [cit. 2012-12-05]. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/zakon-o-krajich>
- [29] *Nymbursko: popis regionu* [online]. [cit. 2014-12-07]. Dostupný z: http://www.trasovnik.cz/k_stcech/nymburk/nymburk.asp
- [30] *Oficiální stránky města Nymburk: Historie a současnost města* [online]. [cit. 2014-12-15]. Dostupný z: <http://www.mesto-nymburk.cz/index.php?sekce=1&zobraz=historie-a-soucasnost>
- [31] *Oficiální stránky města Nymburk: Organizační struktura* [online]. [cit. 2014-12-15]. Dostupný z: <http://www.mesto-nymburk.cz/index.php?sekce=2&zobraz=organizacni-struktura>
- [32] *Městské kulturní centrum: Internisté* [online]. [cit. 2014-12-09]. Dostupný z: <http://ipodebrady.cz/zdravotnictvi/interniste>
- [33] *Lázně Poděbrady: O společnosti* [online]. [cit. 2014-12-09]. Dostupný z: <http://www.lazne-podebrady.cz/o-spolecnosti/>

[34] ČSAD: *Autobusová nádraží* [online]. [cit. 2014-12-09]. Dostupný z: <http://www.csad-sc.cz/index.php?id=219>

[35] *Společnost pro veřejnou dopravu: Poděbrady* [online]. [cit. 2014-12-09]. Dostupný z: <http://www.spvd.cz/index.php/podebrady>

[36] *Sčítání lidu, domů a bytů: Vše o území* [online]. [cit. 2014-12-09]. Dostupný z: http://vdb.czso.cz/sldbvo/#!stranka=vse-o-uzemi&tu=0&th=&vseuzemi=H4sIAAAAAAAAAAIWRv28TMRTHH0euTdMAaZDYWCiwIPnahv5SBxpCqqQ52iopiO1wclZy1Z1tbN_1ICESCwyssDMw9p-o-heUsVPFjhi71g5Rr-oAT7Ktp_exv-99ffQbbClg7gAnGMUqCFEDy8FrzO3ps-OTB-9Pb4O1BYWQYX8L9xQTTZhRA0HkgIV-y19sgoniYV7vJb3skYD53hB1AyaRDP0uShgakJATIdEbwRJCmz6hCiZRBkgF3B3Lh5j2UZ3G0fUiV1DYqXbqe_vVt9UaH32AEVgKcq12dVs3_ujfWq-wwwhA73783TdgikXipEX7jFfBENCiYKsA5QdM7jjBIJtuDATEbTF_JrO4P7fsmnMaVJF-kRoIh95HAs9hILHbm_oGH3H6DsJcyb6TqavbxQiTzaYT5nCCsrXHu0oEdC-JqY1sU9SZcYrunAn8uLMLAVP_qMzxjZSsq_-cmzmpOfyr-8_Lj5-XrPgVhPsBIcx0aaXMm4njrpEfDr69nD26_kXy9iu7fe197nKwtIKv7Ld3m216x1psjwfH_c0SDRoP19YqixmpFVr38SwxqzF9YzJ7b6s125SzzQ1tVxZXVmrCJ5eAkBUAqigAgAA&v=&vo=H4sIAAAAAAAAAAHWPv07DMBDGry2hf4WAgY1HaMWCBB042CVWk7hK0iAyYwJugkIbErdkQmKBgRV2Bsa-BOIJWJkQOzMjXIoeA-IkW3fy_b7v8_QdtCSGpRM5kY2xOg4bukwGpoy04svj08rBcwHyLaiEI9lrySM1ijmU1SAOksEo7KXR1jZkVTsv4b2Ip6qg3HWY3SE2MZMzuAD4s5P7MQzlsN_gQxX0g3j57f7h4_J6Iw85DtpEhuMgjWHxd88anx4G8dX0brV6-3qTB0gjFCv8Z6Igt6tA6yXra5tpirEcXezNYuGLpaCoC2oJl0QK5tuC7nAHuwolrvCIQyhRUEAy41ziibYwOHICZ3e_44umTfzMuIS0RXSD0WzC32ses302CzX3iaWghkDLNr8Z9HVJs2u0Ub_EKbPcjoeiC45Bm3XPYfWuz0yefgEL3Kc5lwEAAA..&void=

[37] *Ministerstvo vnitra České republiky: Sociálně demografická analýza Středočeského kraje* [online]. [cit. 2014-11-10]. Dostupný z: file:///D:/Soc_demograf_analyza_StrKr.pdf

[38] *Centrum sociálních zdravotních služeb Poděbrady o.p.s.: Středisko Poděbrady* [online]. [cit. 2014-12-19]. Dostupný z: <http://www.centrum-podebrady.info/index.php?id=29>

[39] *Katalog poskytovatelů sociálních a návazných služeb města Poděbrady a okolí: Sociální služby* [online]. [cit. 2014-12-19]. Dostupný z: <http://socialnipomoc-podebrady.cz/>

[40] *Mikroregiony.com: Mikroregiony dle oblasti* [online]. [cit. 2014-12-21]. Dostupný z: <http://www.mikroregiony.com/>

[41] *Evropská databanka: Mikroregion Nymbursko* [online]. [cit. 2014-12-21]. Dostupný z: <http://www.edb.cz/firma-786136-mikroregion-nymbursko-nymburk#>

[42] *Nemocnice Nymburk: O nás* [online]. [cit. 2014-12-23]. Dostupný z: <http://www.nemnbk.cz/>

[43] *Společnost pro veřejnou dopravu: Nymburk* [online]. [cit. 2014-12-21]. Dostupný z: <http://www.spvd.cz/index.php/nymburk>

[44] *Elektronický informační systém sociálních služeb města Nymburk: Kategorie služeb* [online]. [cit. 2014-12-21]. Dostupný z: <http://socialni-sluzby-nymburk.cz/>

[45] *100. Výročí narození Bohumila Hrabala: Bohumil Hrabal a Nymburk* [online]. [cit. 2014-12-23]. Dostupný z: <http://www.hrabal-nymburk.cz/>

[46] *Ministerstvo financí České republiky: Monitoring hospodaření obcí* [online]. [cit. 2014-01-05]. Dostupný z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/hospodareni-kraju-a-obci/monitoring-hospodareni-obci>

10. SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ

Seznam tabulek

Tabulka 1. Veřejná správa ČR.....	16
Tabulka 2. Systém NUTS	18
Tabulka 3. Vývoj počtu obcí v ČR podle krajů (stav k 1.1.)	23
Tabulka 4. Podíl obyvatelstva ve velikostních skupinách obcí podle krajů v roce 2001	26
Tabulka 5. Struktura příjmů místních rozpočtů	29
Tabulka 6. Struktura výdajů místních rozpočtů.....	30
Tabulka 7. Soustava informativních a monitorujících ukazatelů	33
Tabulka 8. Výsledek hospodaření města Poděbrady v letech 2009-2013 v tis. Kč.....	50
Tabulka 9. Výsledek hospodaření města Nymburk v letech 2009-2013	51
Tabulka 10. Celkové příjmy města Poděbrady v letech 2009-2013 v tis. Kč.....	51
Tabulka 11. Celkové příjmy města Nymburk v letech 2009-2013 v tis. Kč	52
Tabulka 12. Celkové příjmy na obyvatele (v tis. Kč).....	53
Tabulka 13. Vlastní příjmy na obyvatele (v tis. Kč).....	53
Tabulka 14. Meziroční růst celkových příjmů (v %).....	54
Tabulka 15. Daňové příjmy města Poděbrady v letech 2009-2013 v tis. Kč	54
Tabulka 16. Daňové příjmy města Nymburk v letech 2009-2013 v tis. Kč	55
Tabulka 17. Daňové příjmy na obyvatele (v tis. Kč).....	56
Tabulka 18. Nedaňové příjmy města Poděbrady v letech 2009-2013 v tis. Kč.....	57
Tabulka 19. Nedaňové příjmy města Nymburk v letech 2009-2013 v tis. Kč	57
Tabulka 20. Přijaté dotace města Poděbrady v letech 2009-2013 v tis. Kč.....	58
Tabulka 21. Přijaté dotace města Nymburk v letech 2009-2013 v tis. Kč	58
Tabulka 22. Neinvestiční dotace na obyvatele (v tis. Kč)	59
Tabulka 23. Investiční dotace na obyvatele v tis. Kč	60
Tabulka 24. Celkové výdaje města Poděbrady v letech 2009-2013 v tis. Kč.....	60
Tabulka 25. Celkové výdaje města Nymburk v letech 2009-2013 v tis. Kč	61
Tabulka 26. Výdaje města Poděbrady dle odvětví v letech 2009-2012 v tis. Kč.....	61
Tabulka 27. Výdaje města Nymburk dle odvětví v letech 2009-2012 v tis. Kč.....	62
Tabulka 28. Běžné výdaje na obyvatele (v tis. Kč)	64
Tabulka 29. Meziroční růst běžných výdajů (v %).....	65
Tabulka 30. Kapitálové výdaje na obyvatele (v tis. Kč).....	65

Tabulka 31. Meziroční růst kapitálových výdajů (v %)	65
Tabulka 32. Saldo příjmů a výdajů města Poděbrady v letech 2009-2013 v tis. Kč	66
Tabulka 33. Saldo příjmů a výdajů města Nymburk v letech 2009-2013 v tis. Kč	66
Tabulka 34. Ukazatel míry soběstačnosti (v %)	68
Tabulka 35. Ukazatel finanční stability	68
Tabulka 36. Okamžitá likvidita	69
Tabulka 37. Koeficient samofinancování v %	70
Tabulka 38. Zadluženost vlastního kapitálu	70
Tabulka 39. Dluh na obyvatele (v tis. Kč)	71
Tabulka 40. Soustava informativních a monitorujících ukazatelů města Poděbrady v letech 2009-2013	72
Tabulka 41. Soustava informativních a monitorujících ukazatelů města Nymburk v letech 2009-2013	73
Tabulka 42. Kvalita jednotlivých služeb ve městech Poděbrady a Nymburk	79

Seznam obrázků

Obrázek 1. Kraje ČR	20
Obrázek 2. Mapa správního obvodu města Poděbrad	35
Obrázek 3. Mapa okresu Nymburk	44

Seznam grafů

Graf 1. Obyvatelstvo dle nejvyššího ukončeného vzdělání v Poděbradech a Nymburce	39
Graf 2. Doba pobytu obyvatelstva města Poděbrady	77
Graf 3. Doba pobytu obyvatelstva města Nymburk	78
Graf 4. Hodnocení občanské vybavenosti města Poděbrady	78
Graf 5. Hodnocení občanské vybavenosti města Nymburk	79
Graf 6. Zájem obyvatel Poděbrad o finanční hospodaření města	80
Graf 7. Zájem obyvatel Nymburka o finanční hospodaření města	81
Graf 8. Důvod nezájmu o finanční hospodaření města Poděbrady	81
Graf 9. Důvod nezájmu o finanční hospodaření města Nymburk	82
Graf 10. Spokojenost s dostupností informací o hospodaření města	83

Graf 11. Právo obyvatel města na ústní či písemné vyjádření na návrh rozpočtu či závěrečného účtu.....	84
Graf 12. Hodnocení efektivity hospodaření s financemi města Poděbrady.....	84
Graf 13. Hodnocení efektivity hospodaření s financemi města Nymburk	85
Graf 14. Potřeba změny či vylepšení měst Poděbrady a Nymburk	86
Graf 15. Pohlaví respondentů	87
Graf 16. Věková struktura respondentů Poděbrad.....	87
Graf 17. Věková struktura respondentů Nymburka.....	88
Graf 18. Vzdělání respondentů z Poděbrad	88
Graf 19. Vzdělání respondentů z Nymburka	89
Graf 20. Společenské postavení respondentů Poděbrad	89
Graf 21. Společenský stav respondentů Nymburka.....	90

11. SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA I.: Organizační schéma MěÚ a organizací města Poděbrady

PŘÍLOHA II. : Organizační schéma MěÚ a organizací města Nymburk

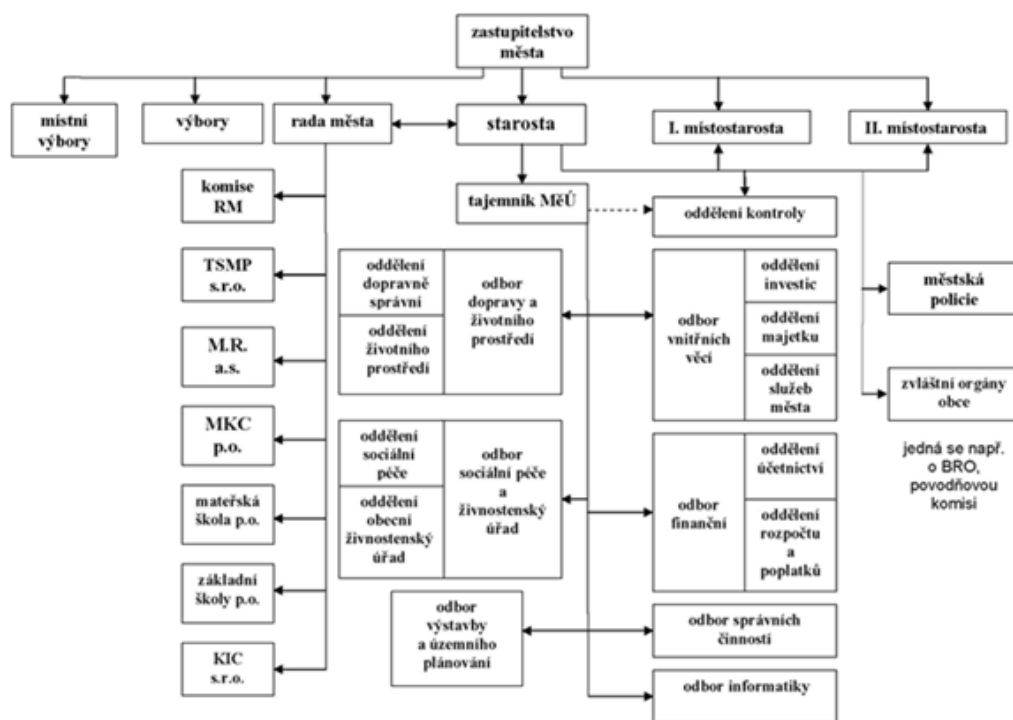
PŘÍLOHA III.: Výpočty a výstupy z MS Office Excel

PŘÍLOHA IV.: Dotazník

PŘÍLOHA V. Ukázka výkazu zisku a ztrát města Nymburk za rok 2010

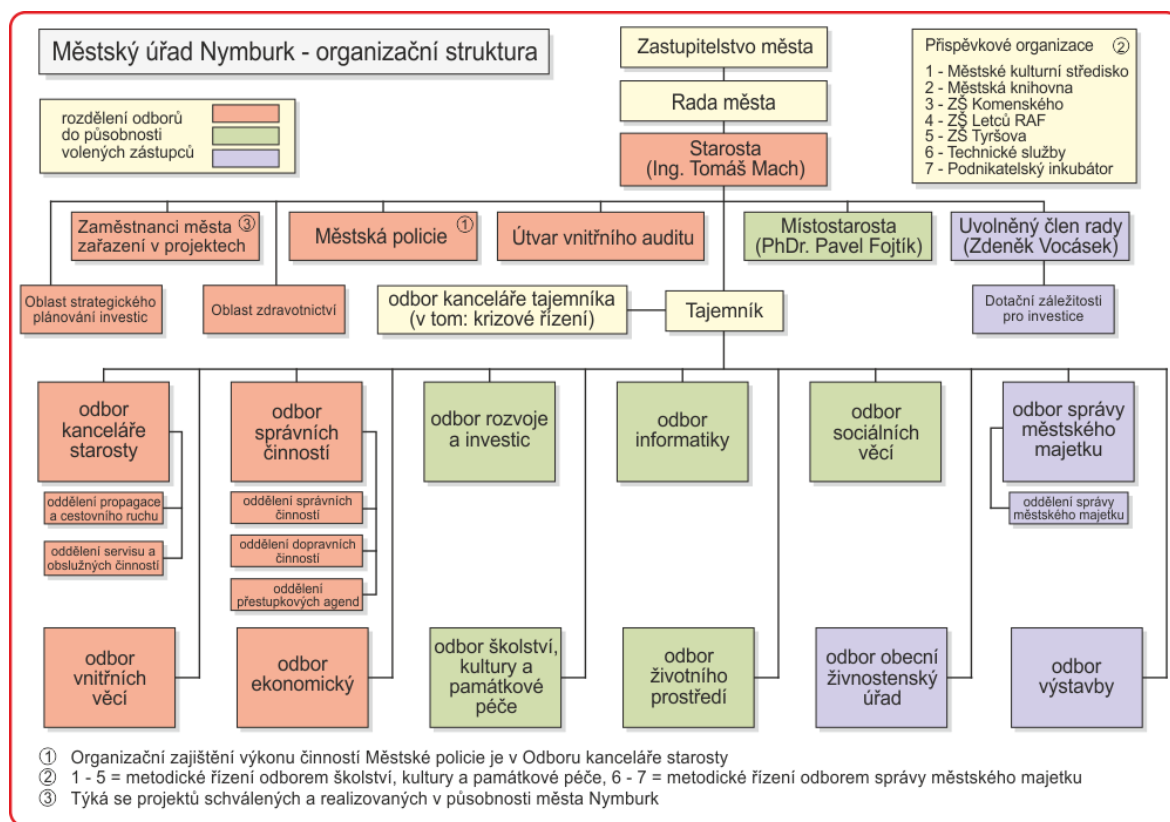
PŘÍLOHY

PŘÍLOHA I.: Organizační schéma MěÚ a organizací města Poděbrady

Zdroj: Město Poděbrady. www.mesto-podebrady.cz/

PŘÍLOHA II. : Organizační schéma MěÚ a organizací města Nymburk

Zdroj: Oficiální stránky města Nymburk. www.mesto-nymburk.cz/

PŘÍLOHA III.: Výpočty a výstupy z MS Office Excel

Míra soběstačnosti

(vlastní příjmy/celkové příjmy)*100

Finanční stabilita obce

Běžné příjmy/celkové příjmy

Celkové příjmy na obyvatele

Celkové příjmy/počet obyvatel

Vlastní příjmy na obyvatele

Vlastní příjmy/počet obyvatel

Daňové příjmy na obyvatele

Daňové příjmy/počet obyvatel

Nedaňové příjmy na obyvatele

Nedaňové příjmy/počet obyvatel

Kapitálové příjmy na obyvatele

Kapitálové příjmy/počet obyvatel

Dotace na obyvatele

Přijaté dotace/počet obyvatel

Meziroční růst příjmů v %

(Celkové příjmy určitého roku/celkové příjmy předešlého roku)*100

Běžné výdaje na obyvatele

Běžné výdaje/počet obyvatel

Kapitálové výdaje na obyvatele

Kapitálové výdaje/počet obyvatel

Celkové výdaje na obyvatele

Celkové výdaje/počet obyvatel

Meziroční růst běžných výdajů v %

(Běžné výdaje určitého roku/běžné výdaje předchozího roku)*100

Meziroční růst kapitálových výdajů v %

(Kapitálové výdaje určitého roku/kapitálové výdaje předchozího roku)*100

Ukazatel samofinancování

(Vlastní jmění/celková aktiva) *100

Běžná likvidita

Oběžná aktiva/krátkodobé závazky

Okamžitá likvidita

Finanční majetek/krátkodobé závazky

Celková zadluženost v %

Cizí zdroje/celková aktiva*100

Zadluženost vlastního jmění

Cizí zdroje/vlastní jmění

Dluh v Kč na obyvatele

Zadluženost celkem/počet obyvatel

Výstup z Microsoft Office Excel při výpočtech ukazatelů města Poděbrady

	2009	2010	2011	2012	2013
Vlastní příjmy	180351,2	176655,5	237345,8	230751,9	213072,8
Běžné příjmy	284660,70	290572,00	297660,20	226322,00	232935,10
Daňové příjmy	140 847,00	148 104,30	154 344,00	165 718,90	178 002,50
Nedaňové příjmy	31 009,50	21 787,30	24 065,70	24 273,90	25 472,20
Kapitálové příjmy	8494,7	6763,9	58936,1	40759,1	9598,1
Dotace	124 690,20	156 009,00	167 691,00	70 075,00	41 631,30
Celkové příjmy	305 041,40	332 664,50	405 036,80	300 826,90	254 704,10
Běžné výdaje	250027,2	243834,3	281821,1	192899,1	191576,1
Kapitálové výdaje	60253,9	74600,1	76602,1	74988,6	90495,9
Cizí zdroje	104446,91	100338	120045,29	66398,18	59436,44
Počet obyvatel	13788	13838	14032	13894	14013
Celková aktiva	2 144 442,29	2250720	2043472,76	2046549,18	2077941,17
Vlastní kapitál	2039998	2150383,43	1923427,5	1980151	2018504,73
Daňové příjmy/obyvatele	10,22	10,70	11,00	11,93	12,70
Nedaňové příjmy/obyvatele	2,25	1,57	1,72	1,75	1,82
Kapitálové příjmy/obyvatele	0,62	0,49	4,20	2,93	0,68
Dotace/obyvatele	9,04	11,27	11,95	5,04	2,97
Celkové příjmy/obyvatele	22,12	24,04	28,87	21,65	18,18
Vlastní příjmy/obyvatele	13,08	12,77	16,91	16,61	15,21

Samofinancování	46519,641	82066,39	64280,37	67169,24	53530,01
Výkonnost	0,91	1,19	1,61	1,44	0,70
Běžné výdaje/obyvatele	18,13	17,62	20,08	13,88	13,67
Běžné výdaje na obyvatele po konsolidaci	58,62	54,22	61,53	51,08	52,54
Kapitálové výdaje/obyvatele	4,37	5,39	5,46	5,40	6,46
Celkové výdaje na obyvatele	22,50	23,01	25,54	19,28	20,13
Celková zadluženost	4,87	4,46	5,87	3,24	2,86
Míra zadluženosti	5,12	4,67	6,24	3,35	2,94
Dluh v Kč na obyvatele	7,45	7,16	8,57	4,74	4,24
Krytí dluhu	0,45	0,82	0,54	1,01	0,90
Oběžná aktiva	199323,40	231547,00	294306,92	246978,26	215455,00
Krátkodobé závazky	61309,76	41218,00	66985,90	38374,18	26188,43
Fin.majetek	34450,30	175101,00	218483,43	220467,54	189711,16
Běžná likvidita	3,251087592	5,61761852	4,39356521	6,4360531	8,2271064
Okamžitá likvidita	0,561905641	4,24816828	3,26163312	5,74520524	7,24408298

Zdroj: Vlastní výpočty

Výstup z Microsoft Office Excel při výpočtech ukazatelů Města Nymburk

Vlastní příjmy	199297,05	202962,38	219166,11	218900,88	259557,24
Celkové příjmy	349574,14	345572,22	368612,78	259179,08	293 059,08
Daňové příjmy	141502,14	146680,72	148408,54	145222,73	185312,26
Nedaňové příjmy	36466,47	46278,33	63310	57781,37	55243,78
Kapitálové příjmy	21328,44	10 003,33	7 447,57	15 896,78	19 001,20
Dotace	146902,23	142 609,84	149 446,67	40 278,20	33 501,84
Běžné příjmy	323230,86	335139,89	327394,39	241828,48	273340,87
Počet obyvatel	14543	14568	14614	14793	14793
Běžné výdaje	817829,28	901434,42	862197,72	666778,87	795130,19
Kapitálové výdaje	22648,85	57191,5	41279,42	30096,37	34452,21
Celkové výdaje	328349,04	369348,27	357 499,45	247 451,52	252078,68
Běžné výdaje po konsolidaci	305700,19	312156,77	316220,03	217355,15	217626,47
Zadluženost	409258,39	344738,13	314120,3	289841,55	288950,5

celkem					
Míra soběstačnosti	57,01	58,73	59,46	84,46	88,57
Finanční stabilita	92,93	97,11	97,98	93,87	93,52
Vlastní příjmy na obyvatele	13,70	13,93	15,00	14,80	17,55
Daňové příjmy na obyvatele	10,19	10,23	10,28	10,79	13,78
Nedaňové příjmy na obyvatele	2,28	3,01	2,44	2,94	2,49
Kapitálové příjmy na obyvatele	1,47	0,69	0,51	1,07	1,28
Dotace na obyvatele	10,10	9,79	10,23	2,72	2,26
Běžné výdaje na obyvatele	56,24	61,88	59,00	45,07	53,75
Kapitálové výdaje na obyvatele	1,56	3,93	2,82	2,03	2,33
Celkové výdaje na obyvatele	22,58	25,35	24,46	16,73	17,04
Běžné výdaje po konsolidaci na obyvatele	21,02	21,43	21,64	14,69	14,71
Ukazatel samofinancování	19171,59	23412,29	44945,36	25927,68	56431,96
Výkonnost	1,79	0,58	1,27	1,39	2,19
Dluh na obyvatele	28,14	23,66	21,49	19,59	19,53
Krytí dluhu	0,05	0,07	0,14	0,09	0,20
Celková aktiva	1871138,43	2 165 251,57	1679063,85	1676106,92	1676557,53
Celková zadluženost	21,87	15,92	18,71	17,29	17,23
Vlastní kapitál	1652324,48	1820513,44	1364943,54	1386265,38	1387607,00
Míra zadluženosti	24,77	18,94	23,01	20,91	20,82

Zdroj: Vlastní výpočty

PŘÍLOHA IV.: Dotazník

Mé jméno je Zuzana Vyhlídalová a jsem studentkou Provozně ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze. Ráda bych Vás požádala o vyplnění dotazníku, který je určen pro občany města Poděbrady a Nymburk. Zjištěné údaje budou použity ke zpracování diplomové práce.

Anketa je anonymní a zabere Vám pouze několik minut.

Předem děkuji za vyplnění.

1. V jakém městě bydlíte?

- Nymburk
- Poděbrady

2. Jak dlouho zde žijete?

- Méně než 1 rok
- 1-5 let
- 6-10 let
- 11-20 let
- Více než 20 let

3. Jak celkově hodnotíte občanskou vybavenost města?

- Vynikající
- Dostačující
- Průměrná
- Podprůměrná
- Nedostačující

4. Jak hodnotíte kvalitu jednotlivých služeb ve Vašem městě?(ve škále od 1 do 5, kdy 1 je nejlepší a 5 nejhorší)

- Mateřské školy
- Základní školy
- Střední školy
- Ostatní školy (umělecká, speciální, ..)
- Dostupnost hromadná doprava ve městě
- Péče o životní prostředí
- Technické služby města (odpadové hospodářství, úklid města)

- Sociální péče (pečovatelská služba, domovy pro seniory, sociálně-právní ochrana dětí)
- Fungování MěÚ
- Fungování Městské policie
- Zdravotnictví
- Kultura

5. Zajímáte se o finanční hospodaření města?

- ano, zajímám
- ne, nezajímám

6. Pokud jste odpověděl/a ne, z jakého důvodu se o hospodaření města nezajímáte?

- Tyto informace pro mě nejsou důležité
- Nemám čas shánět tyto informace
- Nevím, kde tyto informace získat
- Jiné:

7. Jste spokojeni s dostupností informací o hospodaření města?

- Ano, veškeré potřebné informace lze získat na webových stránkách města, MěÚ, v periodickém tisku popřípadě na jiném místě nebo prostřednictvím jiného média
- Dostupnost je průměrná, některé informace lze nalézt snadno, jiné jsou hůře dohledatelné
- Ne, dostupnost informací je nedostatečná, údaje jsou zveřejňovány pouze v omezené míře nebo vůbec

8. Máte přehled o rozpočtu města?

- Ano
- Ne

9. Nahlížíte do závěrečného účtu města?

- Ano
- Ne

10. Víte, že máte ze zákona právo na ústní či písemné vyjádření na návrh rozpočtu či závěrečného účtu?

- Ano
- Ne

11. Pokud ano, využíváte této pravomoci?

- Ano
- Ne

12. Myslíte si, že město, ve kterém žijete, hospodaří s financemi efektivně?

- Ano, město hospodaří dobře, jako občan města pozoruji kladné výsledky
- Výsledky hospodaření města jsou znát, ale na nepatřičných místech
- Nemožu hodnotit, tyto informace jdou mimo mě
- Ne, město hospodaří špatně, jako občan nepozoruji žádné výsledky ani rozvoj města

13. Z jakého konkrétního důvodu si myslíte, že město hospodaří špatně, pokud jste tuto odpověď zvolil/a?

14. Existuje něco, co byste chtěli ve Vašem městě změnit nebo vylepšit?

- Ne, není
- Ano, konkrétně:

15. Pohlaví:

- Žena
- Muž

16. Věk:

- Do 20 let
- 21-30 let
- 31-40 let
- 41-50 let
- 51-60 let
- Více než 61 let

17. Vzdělání:

- Základní
- Střední bez maturity
- Střední s maturitou
- Vyšší odborné
- Vysokoškolské

18. Stav:

- Student
- Zaměstnanec
- Nezaměstnaný
- Živnostník
- Důchodce
- Mateřská/rodičovská dovolená

Velice Vám děkuji za vyplnění dotazníku.

PŘÍLOHA V. Ukázka výkazu zisku a ztrát města Nymburk za rok 2010

Licence: MENY

XCRGVUUA / VUA2 (21122010 15:56 / 201410011501)

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

územní samosprávné celky, svazky obcí, regionální rady regionu soudržnosti

(v Kč)
Období: 12 / 2010
IČO: 00239500
Název: Město Nymburk

NS: 00239500 Město Nymburk

Sestavená k rozvahovému dni 31. prosinci 2010

Sídlo účetní jednotky		Místo podnikání	
ulice, č.p.	Náměstí Přemyslovců 163	ulice, č.p.	Náměstí Přemyslovců 163
obec	Nymburk 1	obec	Nymburk 1
PSČ, pošta	28801	PSČ, pošta	28801

Údaje o organizaci		Předmět podnikání	
identifikační číslo	00239500	Hlavní činnost	
právní forma	obec	vedlejší činnost	
zřizovatel	Zákon o obcích	CZ-NACE	000000

Kontaktní údaje		Razítko účetní jednotky	
telefon			
fax			
e-mail			
WWW stránky			

Osoba odpovědná za účetnictví		Statutární zástupce	
Podpisový záznam osoby odpovědné za správnost údajů	<input type="text"/>	Podpisový záznam statutárního orgánu	<input type="text"/>

Okamžik sestavení (datum, čas): 17.03.2015, 09:33:25

Číslo položky	Název položky	Sytetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost 1	Hospodářská činnost 2	Hlavní činnost 3	Hospodářská činnost 4

17.03.2015 09:33:25

Zpracováno systémem GINIS GORDIC spol. s r. o.

strana 1/4

A. NÁKLADY CELKEM		295 326 099,31	12 594 655,30
L. Náklady z činnosti		226 849 098,94	12 594 655,30
1.	Spotřeba materiálu	501 7 056 337,27	91 461,94
2.	Spotřeba energie	502 2 820 094,60	621 057,42
3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503	
4.	Prodané zboží	504	318 240,89
5.	Opravy a udržování	511 12 154 902,30	4 778 438,62
6.	Cestovné	512 132 057,00	
7.	Náklady na reprezentaci	513 120 207,00	
8.	Ostatní služby	518 41 903 797,79	3 386 491,43
9.	Mzdové náklady	521 44 694 125,56	
11.	Zákonné sociální pojištění	524 14 420 862,00	
12.	Jiné sociální pojištění	525	
13.	Zákonné sociální náklady	527	
14.	Jiné sociální náklady	528	
15.	Daň silniční	531	
16.	Daň z nemovitosti	532	
17.	Jiné daně a poplatky	538 434 619,00	
19.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	
20.	Jiné pokuty a penále	542 6 000,00	
21.	Dary	543 51 024,00	7 400,00
22.	Prodaný materiál	544	
23.	Manka a škody	547	
24.	Tvorba fondů	548 685 822,12	
25.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	
26.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného majetku	552	
27.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého hmotného majetku	553	3 260 878,00
28.	Prodané pozemky	554	37 500,00
29.	Tvorba a zúčtování rezerv	555	
30.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556 131 141,30	89 187,00
31.	Náklady z odepsaných pohledávek	557 42 412,00	
32.	Ostatní náklady z činnosti	549 102 195 697,00	4 000,00
II. Finanční náklady		9 864 987,61	
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561	
2.	Úroky	562 9 623 466,50	
3.	Kurzové ztráty	563	
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	
5.	Ostatní finanční náklady	569 241 521,11	

17.03.2015 09:33:25

Zpracováno systémem GINIS GORDIC spol. s r. o.

strana 2/4

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost 1	Hospodářská činnost 2	Hlavní činnost 3	Hospodářská činnost 4
III. Náklady na nespochybitelné nároky na prostředky SR, RÚSC a SF			58 612 012,76			
2.	Náklady na nároky na prostředky rozpočtů ÚSC	572	39 712 772,00			
4.	Náklady na ostatní nároky	574	18 899 240,76			
B. VÝNOSY CELKEM			335 718 109,42		21 402 132,88	
I. Výnosy z činnosti			66 212 390,37		21 402 132,88	
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	332 744,00		1 644 705,17	
3.	Výnosy z pronájmu	603	19 151 467,77		18 128 622,82	
4.	Výnosy z prodaného zboží	604			1 549 958,89	
5.	Výnosy ze správních poplatků	605	7 737 914,00			
6.	Výnosy z místních poplatků	606	11 823 047,81			
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	8 727 293,68			
9.	Změna stavu nedokončené výroby	611				
10.	Změna stavu polotovarů	612				
11.	Změna stavu výrobků	613				
12.	Změna stavu ostatních zásob	614				
13.	Aktivace materiálu a zboží	621				
14.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	622				
15.	Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	623				
16.	Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	624				
17.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641			78 846,00	
18.	Jiné pokuty a penále	642	3 236 490,75			
19.	Výnosy z odepsaných pohledávek	643				
20.	Výnosy z prodeje materiálu	644	152 000,00			
21.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645				
22.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	13 523 223,00			
23.	Výnosy z prodeje pozemků	647	169 760,00			
24.	Čerpání fondů	648				
25.	Ostatní výnosy z činnosti	649	1 358 449,36			
II. Finanční výnosy			1 801 661,91			
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662	1 168 186,91			
3.	Kurzové zisky	663				
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				

17.03.2015 09:33:25

Zpracováno systémem: GINIS GORDIC spol. s r. o.

strana 3/4

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
			Hlavní činnost 1	Hospodářská činnost 2	Hlavní činnost 3	Hospodářská činnost 4
5.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	665	633 475,00			
6.	Ostatní finanční výnosy	669				
III. Výnosy z daní a poplatků			125 747 319,15			
1.	Výnosy z daně z příjmů fyzických osob	631	34 912 628,32			
2.	Výnosy z daně z příjmů právnických osob	632	26 478 229,04			
3.	Výnosy ze sociálního pojištění	633				
4.	Výnosy z daně z přidané hodnoty	634	55 160 777,79			
5.	Výnosy ze spotřebních daní	635				
6.	Výnosy z majetkových daní	636	9 195 684,00			
7.	Výnosy z energetických daní	637				
9.	Výnosy z ostatních daní a poplatků	639				
IV. Výnosy z nespochybitelných nároků na prostředky SR, RÚSC a SF			141 956 737,99			
1.	Výnosy z nároků na prostředky státního rozpočtu	671	137 646 312,99			
2.	Výnosy z nároků na prostředky rozpočtů ÚSC	672	4 310 425,00			
3.	Výnosy z nároků na prostředky státních fondů	673				
4.	Výnosy z ostatních nároků	674				
VI. VÝSLEDEK HOSPODÁŘENÍ						
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-	40 392 010,11		8 807 477,58	
2.	Daň z příjmů	591	909 200,00			
3.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				
4.	Výsledek hospodaření po zdanění	-	39 482 810,11		8 807 477,58	

* Konec sestavy *

17.03.2015 09:33:25

Zpracováno systémem: GINIS GORDIC spol. s r. o.

strana 4/4